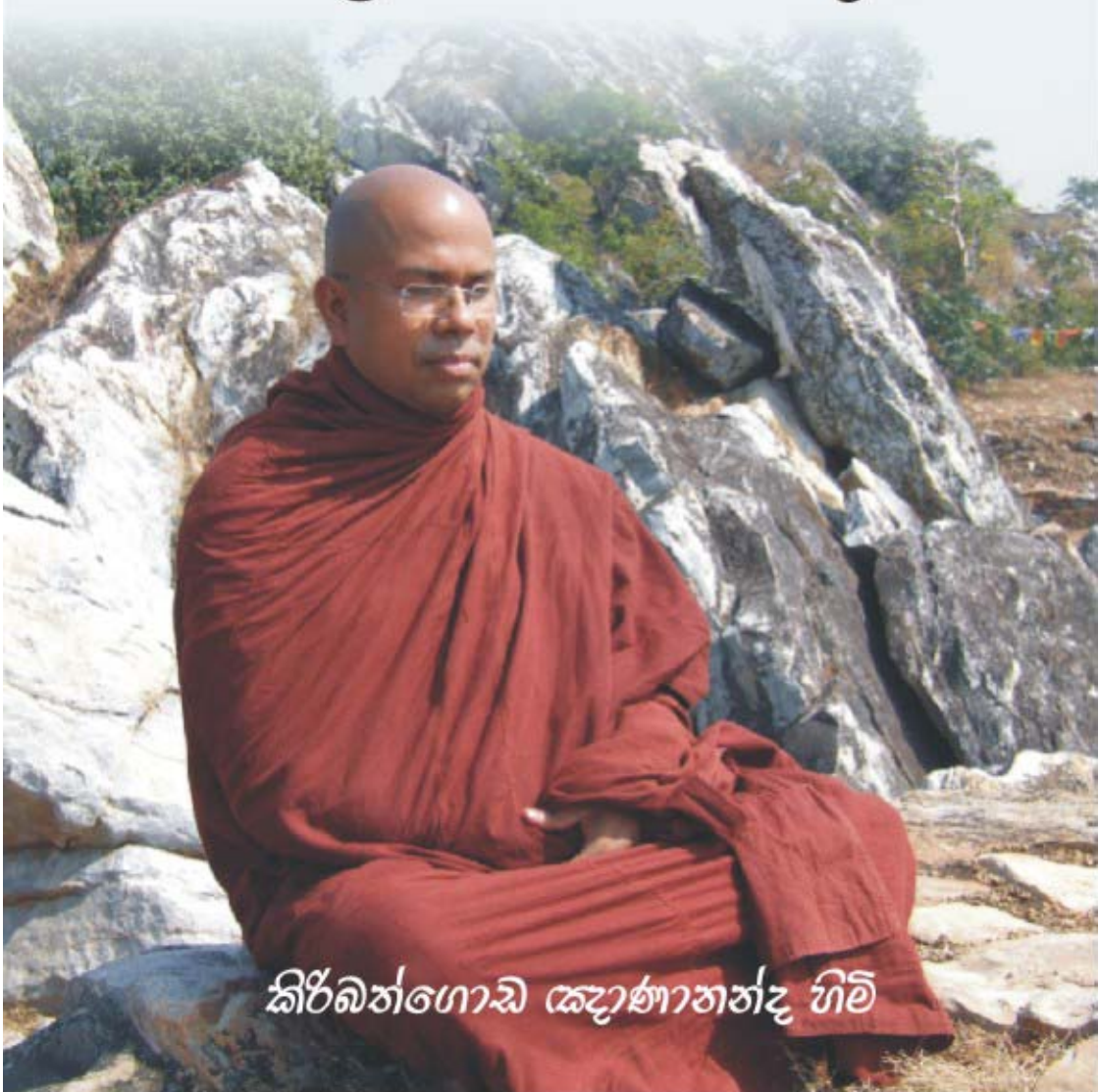

සත්‍යය සොයා යෑම

කිරිඳිගොඩ කදාණානන්ද

ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ

ස්වයං ලිඛිත චරිතාපදානය

කිරිඳිගොඩ කදාණානන්ද හිමි

සත්‍යය සොයා යෑම...

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

ශ්‍රී බු.ව. 2551 දරුතු මස / 2008 ජනවාරි

© මහමෙව්නාව භාවනා අසපුව, ශ්‍රී ලංකාව.

www.mahamevna.org | www.gautamabuddha.org

පරිගණක අකුරු සකෙසුම,
පිටකවර නිර්මාණය

මහමෙව්නා සදහම් ප්‍රකාශන

මහමෙව්නාව භාවනා අසපුව

වඩුවාව, පොල්ගහවෙල.

දුර / ෆැක්ස් : +94 37 2244602

ඊ මේල් : mahamevnawa@mahamevna.org

වෙබ් අඩවි : www.mahamevna.org

www.gautamabuddha.org

සත්‍යය සොයා යෑම

කිරිඳිගොඩ ඤාණානන්ද
ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ
ස්වයං ලිඛිත චරිතාපදානය

කිරිඳිගොඩ ඤාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ

පෙරවදන

මා කිසි දිනෙක වර්තකථාවක් හෝ එවැනි දෙයක් මා පිළිබඳව ලියන්නට සිතා නො සිටි කෙනෙකි. නමුත් ඉතා සුඵකලක් තුළ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ උතුම් බුදු සසුන ඉස්මතු කොට දීම පිණිස මා ගත් වෑයම විසින් විශේෂ පුද්ගලයෙකු බවට මාව පත් කරන ලදී. එය මා සිතා සිටි දෙයක් නොවේ. කාලයා ගේ ඇවෑමෙන් සියල්ල අනිත්‍ය බවට පත් වෙද්දී කෙමෙන් කෙමෙන් මම ද වයසට යන ලෝකයට මුහුණ දී සිටිමි. එනිසා සත්‍යය සොයා ගිය ගමනක සටහන් තැබීම තුළින් මා සෙව්වේ කුමක් ද යන්න ගැන කෙනෙකුට පැහැදිලි කර ගැනීමට එය හේතුවක් විය හැකිය. එනිසා ම මගේ ජීවිත කථාව මේ අයුරින් ලියන්නට මම සිතුවෙමි. ඔබට මෙය කියවද්දී විශේෂ කරුණක් වැටහෙනු නිසැක ය. එනම් අනාගත කාලයේ ජීවිත කථාවක් ලිවීම පිණිස යැ යි කියා මා රැස් කළ කිසිදු ඡායාරූපයක් නැත. එය මම නො සිතූ දෙයකි.

මෙම වර්තකථාව ඔබ කියවීමෙන් මා ගෞතම බුදු සසුනෙහි විමුක්තිය සෙවූ අවංක ශ්‍රාවකයෙක් බව තේරුම් ගැනීමට මා හට ප්‍රමාණවත් ය. මේ සඳහා පරිඝනක අකුරු සැකසීම පිණිස මහත් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව අප ගේ අරවින්ද ආයුෂ්මතුන් මට උදව් කළහ. එමෙන් ම ඉතාමත් හක්නීමක්ව මට ඇප උපස්ථාන කරන තුසිත පුතා ද පරිඝනක අකුරු සැකසීමෙන් මට උදව් කළේය.

විශේෂයෙන් ඉතා සැදැහැවත් දායක පින්වතෙක් බවට පත් වී සිටින දයාවංශ ජයකොඩි මහතා වෙත මා මේ පොත මුද්‍රණය පවරන්නේ තුටු පඬුරක් පරිද්දෙනි. එම මැකිනියටත් මම නිතර පින්දෙමි.

සත්‍යය සොයා යන ගමනේදී මෙන් ම උතුම් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය පැතිරීමේ දී ද මට උපකාර කළ මා කළ පින් අනුමෝදන් වූ මා වටා එක් වූ ගිහි පැවිදි සියළු පින්වතුන්ට මේ උතුම් ගෞතම බුදු සසුනේ දී ම චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ වේවා!

තෙරුවන් සරණයි!

මෙයට,
ගෞතම බුදු සසුන තුළ මෙන් සිතින්,
පූජ්‍ය කිරිඳිගොඩ ඥාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ
ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂ 2549 ක් වූ දුරතු මස 10 දා

මහමෙව්නාව භාවනා අසසුට

වඩුවාව, යටිගල්ඔළුව,

පොල්ගහවෙල.

දුර/ෆැක්ස් : 037 2244602

ඊ මේල් : mahamevnawa@mahamevna.org

වෙබ් අඩවිය : www.mahamevna.org | www.gautamabuddha.org

1.

“අනමතග්ගෝ’යං භික්ඛවේ සංසාරෝ.
පුබ්බාකෝටි න පඤ්ඤයති අවිජ්ජා නිවරණානං
සත්තානං තණ්හා සංයෝජනානං සංඛාවතං
සංසරතං.....”

“පින්වත් මහණෙනි, ඉපදෙමින් මැරෙමින් යන මේ
ස්වභාවය (සංසාරය) වනාහී අවසන් නො වන ගමනකි.
අවිද්‍යාවෙන් ආවරණය වූ තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුනා වූ
සත්වයන් ගේ සුගති දුගතිවල ඔබමොබ දුවමින් යෑම
සැරිසරා යෑම ආරම්භ වූ කෙළවරක් දැක්ක නො
හැකිය.....”

“පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි ඔබ
බොහෝ දුක් විඳි තිබෙනවා. පින්වත් මහණෙනි, මේ ගැන
කුමක් ද සිතන්නේ? මේ සා දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි හවයෙන්
හවයට සැරිසරා යද්දී, ඉපිද ඉපිද යද්දී අමනාප දේ හා
එක්වන්නට සිදුවීමෙනුත්, මනාප දෙයින් වෙන් වන්නට
සිදුවීමෙනුත් හඬා වැටෙද්දී, වැළපෙද්දී, ඔබේ නෙතින්
වැහුනු, වැගිරුනු යම් කඳුලක් ඇත් ද, එමෙන් ම සතර
මහා සාගරයෙහි යම් ජලයක් ඇත් ද, මෙයින් වඩාත් ම
වැඩි දේ කුමක් ද?”

“ස්වාමීනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අවබෝධයෙන් ම වදාරණ ලද ශ්‍රී සද්ධර්මය ගැන යම් පරිද්දකින් දන්නෙමු නම්, ස්වාමීනි මේ සා දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි භවයෙන් භවයට සැරිසරා යද්දී, ඉපිද ඉපිද යද්දී අමනාප දේ හා එක්වන්නට සිදුවීමෙනුත්, මනාප දෙයින් වෙන් වන්නට සිදුවීමෙනුත් හඬා වැටෙද්දී, වැළපෙද්දී, අප නෙතින් වැහුනු වැගිරුනු යම් කඳුලක් ඇත් ද, ඒ කඳුළු ම යි ඉතා වැඩි. සතර මහා සාගරයේ ජලය නම් නොවේ.”

“පින්වත් මහණෙනි, ඉතා මැනවි, ඉතා මැනවි. පින්වත් මහණෙනි, මා විසින් දේශනා කරන ලද ධර්මය ඔය අයුරින් දැන සිටීම ඉතා මැනවි. පින්වත් මහණෙනි, මේ සා දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි භවයෙන් භවයට සැරිසරා යද්දී, ඉපිද ඉපිද යද්දී අමනාප දේ හා එක්වන්නට සිදුවීමෙනුත්, මනාප දෙයින් වෙන් වන්නට සිදුවීමෙනුත් හඬා වැටෙද්දී, වැළපෙද්දී, ඔබගේ නෙතින් වැහුනු වැගිරුනු යම් කඳුලක් ඇත් ද, ඒ කඳුළු ම යි ඉතා වැඩි. සතර මහා සාගරයේ ජලය නම් නොවේ.”

“පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි මව් ගේ මරණයෙන් ලත් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා. පින්වත් මහණෙනි, මාතෘ වියෝවෙන් වූ දුක විදින අමනාප දේ හා එක්වන්නට සිදුවීමෙනුත්, මනාප දෙයින් වෙන් වන්නට සිදුවීමෙනුත් හඬා වැටෙද්දී, වැළපෙද්දී, ඔබ ගේ නෙතින් වැහුනු වැගිරුනු යම් කඳුලක් ඇත් ද, ඒ කඳුළු ම යි ඉතා වැඩි. සතර මහා සාගරයේ ජලය නම් නොවේ. පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි පියාගේ

මරණයෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි සොහොයුරා ගේ මරණයෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි සොහොයුරිය ගේ මරණයෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා. පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි පුත්‍රයා ගේ මරණයෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි දියණිය ගේ මරණයෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි ඥාතීන්ට සිදු වූ විපතීන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි දේපල හානියෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා පින්වත් මහණෙනි, දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි නානා රෝදුක් වලට ගොදුරු වීමෙන් ලක් දුක ඔබ බොහෝ සෙයින් විඳි තිබෙනවා. පින්වත් මහණෙනි, රෝග ව්‍යසනයෙන් වූ දුක විඳින, අමනාප දේ හා එක්වන්නට සිදුවීමෙනුත්, මනාප දෙයින් වෙන් වන්නට සිදුවීමෙනුත් හඬා වැටෙද්දී, වැළපෙද්දී, ඔබ ගේ නෙතින් වැහුනු වැගිරුනු යම් කඳුලක් ඇත් ද, ඒ කඳුළු ම යි ඉතා වැඩි. සතර මහා සාගරයේ ජලය නම් නොවේ.”

“පින්වත් මහණෙනි, එයට හේතුව කිම? මේ මැරෙන ඉපිදෙන ස්වභාවය වන සසර චතෘහි අවසන් නො වන ගමනෙකි. අවිද්‍යාවෙන් වැසී තණ්හාවෙන් බැඳී ගිය සත්වයන් සුගති දුගතිවල හවයෙන් හවයට

සැරිසරමින් ඉපිද ඉපිද යාම කෙළවරක් දැක්ක නො හැකි දෙයකි.”

“පින්වත් මහණෙනි, ඉතා දිගු කලක් මුළුල්ලෙනි ඔබ ඔය ආකාරයට දුක් විඳි තිබෙනවා. තියුණු දුක් විඳි තිබෙනවා. භයානක විපත්වලට මුහුණ දී තිබෙනවා. මේ මහ පොළොව නම් වූ සොහොන් බිම පුරවා තිබෙනවා. එනිසා පින්වත් මහණෙනි, මේ සකලවිධ සංස්කාරයන් කෙරෙහි අවබෝධයෙන් ම කළකිරීම යි වටින්නේ. නො ඇලීම ම යි වටින්නේ. මෙයින් නිදහස්වීම ම යි වටින්නේ”
(අස්ස සූත්‍රය - සංයුක්ත නිකාය 2)

සැබැවින් ම මා මේ ගැන මෙතෙක් කල් නො දැන සිටියත්, වැටී සිටින්නේ මෙවන් සසර ගමනකට ය. මා විඳවා තිබෙන්නේ කවර අන්දමේ දුක් කම්කටොළු දැයි සිතා ගැනීමට පවා නො හැකිය. මෙවන් සසර සැඟවනු ලැබූ මා හට කවරදාක නම් මෙයින් නිදහස් වන්නේ දැයි සිතාගත නො හැකි ඉපදෙන මැරෙන ලෝකයෙහි යළිත් වරක් මිනිස් බවක් ලැබුණි. ඒ 1961 ඇප්‍රිල් මස 01 දින හිමිදිරි උදෑසනය. හඬාගෙන උපදින ඒ උපත ලැබුණේ කොළඹ ද සොයිසා කාන්තා රෝහලේ දී ය. මා විසින් සසරේ කරන ලද කර්මානුරූපව සැපදුක් විඳීම පිණිස ඊට අදාළ වූ ඉඳුරන් සයක් මට ලැබී තිබුණි. එනම් ඇස, කණ, නාසය, දිව, කය හා මනසකි.

“පින්වත් මහණෙනි, ඇසෙහි යම් ඉපදීමක් ඇද්ද, පැවැත්මක් ඇද්ද, විශේෂිත ඉපදීමක් ඇද්ද, මෙය වනාහි

දුකෙහි ඉපදීම ම ය. රෝගයන් ගේ පැවැත්ම ම ය. ජරා මරණයේ පහළවීම ම ය. කණෙහි යම් ඉපදීමක් ඇද්ද නාසයෙහි යම් ඉපදීමක් ඇද්ද දිවෙහි යම් ඉපදීමක් ඇද්ද කයෙහි යම් ඉපදීමක් ඇද්ද මනසෙහි යම් ඉපදීමක් ඇද්ද, පැවැත්මක් ඇද්ද, විශේෂිත ඉපදීමක් ඇද්ද, මෙය චනාහි දුකෙහි ඉපදීම ම ය. රෝගයන් ගේ පැවැත්ම ම ය. ජරා මරණයේ පහළවීම ම ය.”

(උප්පාද සූත්‍රය - සංයුත්ත නිකාය 2)

ඇත්තෙන් ම මුහුණ දී සිටින්නේ දුකට බව මා දැන සිටියේ නැත. බොහෝ කලක් යනතුරු මා හට මේ ගැන කිසිදු වැටහීමක් ද නො තිබුණි. යළි යළි ඉපදීම යන කරුණ මේ අන්ධබාල පුහුදුන් ලෝකයේ මහා ඉහලින් සළකන දෙයකි. මා ද, එලෙස සළකා සිටි කලක් තිබුණි. නමුත් දුක්බා ජාති පුනඡපුනං යනුවෙන් යළි යළි ඉපදීම දුකක් බව ඒ භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ අපට දේශනා කොට තිබිය දී ත් අප ගේ කල්පනාව සකස් වී තිබුණේ ඉපදීමට ප්‍රශංසා ලබන පරිදිය. මේ සියළු ම දුක් කරදරවලට මුල ඉපදීම බව මා හට යන්නමින් හෝ තේරුම් ගැනීමේ භාග්‍යය පසු කලෙක හෝ උදාවීම ගැන මම බෙහෙවින් ම සතුටු වෙමි.

අපගේ පවුලට මා අළුතෙන් එක් වූ විට ඔවුන් තුළ සතුට ප්‍රීතිය දෝරගලා ගිය බවට නම් සැකයක් නැත. අබොද්ධ පවුලක උපන් මා ඔවුන්ට විශේෂ අමුත්තෙක් වූයේ බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ පිරිමි දරුවෙකු පැමිණි සිටිය නිසාය. ඔවුන් නො ගිය දේවස්ථානයක් නැත. නො

කළ යාඥාවක් නැත. ඔවුන් සිතා සිටියේ දරුවන් මව්කුසට එවන්නේ කිසියම් බලසම්පන්න දෙව් කෙනෙකු ගේ මහිමයෙන් කියාය. එහෙත් මුල සිට ම ඔවුන් විසින් දෙවියන්ගෙන් පිරිමි පුතෙකු ඉල්ලා සිටි නමුත් මට වැඩිමහල් තිදෙනා ම ගැහැණු දරුවන් ය. ගැහැණු දරුවන්ට මාගේ දෙමාපියන් ආදරය කළ නමුත් පිරිමි දරුවෙකු නැතිවීම ගැන ඔවුන් සිටියේ ඉතාමත් දැඩි කනස්සල්ලෙන් හා නො සතුටකින් ය. ලියන මොහොට්ටිගේ ක්‍රිස්ටි කබිරාල් වන මාගේ පියාණන් ද, විජේතුංග ආරච්චිගේ වයලට් පෙරේරා වන මාගේ මෑණියන් ද, මගේ උපතින් කොතරම් සතුටු වන්නට ඇත්දැයි මට සිතාගත නො හැකිය. මාගේ වැඩිමහල් සොහොයුරිය වූයේ ලියන මොහොට්ටිගේ ජසින්තා කබිරාල්ය. දෙවැන්නිය වූයේ ලියන මොහොට්ටිගේ සුරේන්ද්‍රා කබිරාල්ය. තුන්වැන්නිය වූයේ ලියන මොහොට්ටිගේ ෂර්ලි කබිරාල්ය. මම සතර වැනියා වීමි. මගෙන් පසු පිරිමි දරුවන් දෙදෙනෙකු ලැබුණි. ඊ ළඟ මාගේ සොහොයුරා වූයේ ලියන මොහොට්ටිගේ ලක්ෂ්මන් කබිරාල්ය. පවුලේ බාලයා වූයේ ලියන මොහොට්ටිගේ ධර්මසේන කබිරාල්ය.

මව්පිය දෙපාර්ශවයෙන් ම අබෞද්ධ පරිසරයක සිටි අපගේ පවුලේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වූයේ මස් පිණිස සතුන් ඇති කිරීමය. දැඩි කතෝලික බැතිමතෙකු වූ මාගේ පියාණන් අමතර ආදායමක් වශයෙන් කරනු ලැබුවේ වාත්තු වැඩය. අප සාමාන්‍යයෙන් දිළිඳු පවුලක් වූ නමුත් අප මාපියවරු තම දරුවන්හට මහත්සේ ආදරය කළහ. පිරිමි පුතෙකු ඉල්ලා යාඥ කළ අවදිය ගැන මගේ

මැණියන් මා සමඟ කියූ කරුණු මට තවමත් මතකය. අපගේ පවුල හා දැඩි මිත්‍රත්වයකින් බැඳුණු එක්තරා බෞද්ධ උපාසිකාවක් සිටියා ය. ඇය නමින් විමලාවතී වූවාය. නිතර පෙහෙවස් රකිමින් බණ භාවනා කරමින් සිටි වි තොමෝ අප දෙමාපියන් පිරිමි පුතෙක් පතමින් දුක්වෙන බව දැන කම්පා වූවාය.

“ක්‍රිස්ටි මල්ලි, දුක්වෙන්න වන නෑ. අපි කිරිබත්ගොඩ පංසලට යමු. ගිහින් බෝධි පූජාවක් කියමු. කතරගම දෙවියන්ට භාරයක් වෙමු. උන්නාන්සෙ අපිට පිරිමි පුතෙක් ලබා දෙන්නට පිහිට වේවි. හැබැයි ඉතින් පිරිමි පුතෙක් ලැබුණොත් කතරගම එක්කරගෙන ගොහින් බාරෙ ඔප්පු කරන්න වන.”

කිසිවක් කර කියාගත නො හැකිව සිටි මා දෙමාපියෝ මෙපමණකින්ම මහත් සොම්නසකට පත්වූහ. තම ඥාතීන් මෙන්ම අසල්වාසී කිසිවෙකුටත් නො දැනෙන සේ රහසින්ම මල් නෙලා ගත්හ. තෙල් පහන්වැටි ගත්හ. විමලාවතී උපාසිකාව පෙරටුකොට ගෙන ජීවිතයේ ප්‍රථම වතාවට විහාරස්ථානයකට ගොඩවූහ. ඒ කිරිබත්ගොඩ ශ්‍රී සුදර්ශනාරාම මහා විහාරය යි. මා දෙමාපියන් හට ඒ සෑම දෙයක්ම අළුත් විය. මල් සුවඳ, දුම් සුවඳ ආගන්තුක විය. කරන්නේ කුමක්ද යන වග ඔවුන් දැන සිටියේ නැත. විමලාවතී උපාසිකාව මල්පහන් සුවඳ දුම් පුදා දෙමාපියන්වද පසෙකින් වාඩිකරවාගෙන මහත් සැදැහෙන් බුදුන් වැන්දාය. පිරිත් සජ්ඣායනා කළාය. රැස්කළ පින් දෙවියන්ට අනුමෝදන් කළාය. පිරිමි පුතෙක් ලබා දෙන්නැයි කතරගම දෙවියන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියාය.

පිරිමි පුතෙක් ලදහොත් කතරගම ගොස් බාරය ඔප්පු කරන බවටත් කියා සිටියා ය. මේ සියල්ලම මාගේ දෙමාපියන් හට අළුත් දේවල් විය.

ටික දවසක දී අපගේ මැණියන් ගේ මව් කුස මිනිස් ලොව මා ලද අළුත් ම නවාතැන විය. මගේ උපතින් පසු විමලාවතී උපාසිකාව මා බලා මහත් සතුටට පත්වූවාය. එහෙත් බාරයක් නිසා මා උපන් බවට දැන් අපගේ ගෙදර කිසිවෙකුට මතකයක් නැත. දළුගම පල්ලියේ දී මා ක්‍රිස්තියානි කිරීමේ වාරිත්‍රය පැවැත්වුණි. එකල මට වයස තුන් මසකි. මගේ නම වූයේ ලියන මොහොට්ටිගේ ජූඩ් කබිරාල් ලෙසය.

මා කෙමෙන් කෙමෙන් සුවසේ වැඩීම පවුලේ සියළු දෙනාට ම මහත් සතුටක් දැනවීය. එහෙත් දිනක් හදිසියේ ම විමලාවතී උපාසිකාව අපගේ නිවසට ගොඩ වැදුණාය.

“ක්‍රිස්ටි මල්ලි, ඔයාල බොහොම වැරදියි. පල්ලියක් ගානෙ ගිහිල්ලා පිරිමි පුතෙක් ඉල්ලා යාඥ කළාට ලැබුණේ නෑ. ඔය දරුවා ලැබුණේ මම පන්සල් ගිහිත් බෝධි පූජා නියල බාරවුණ නිසයි. නමුත් දැන් ඔය ගොල්ලන්ට ඒ මුකුත් මතක නෑ. හැබැයි මල්ලියේ කොච් පැටියට මුකුත් වුණොත් අපි දන්නෙ නෑ ටිං. දැන්වත් ඔය ගොල්ලො බාරෙ ඔප්පු කරන්නට ලැස්ති වෙන්න වන.”

මේ කථාවෙන් පවුලේ සියළු දෙනාම බලවත් සේ තැනි ගත්හ. නෙත් විදහා ගෙන කල්පනා කරන්නට වූහ.

දැනටමත් ඔවුන් තම දරු සිහිත්තාව ආගමානුකූල ලෙස දෙවියන් වහන්සේට කැපකොට හමාරය. එහෙත් දරුවා ලැබුණේ සුදර්ශනාරාම පන්සලට ගොස් බෝධි පූජා තිබීමෙන් පසුව බව ඔවුන් ගේ සිත් තුළ රැවි පිළිඳවි දෙන්නට පටන් ගති. ඔවුහු රහස්‍යම කතිකා කරගත්හ.

“අපි මේ ගැන කාටවත්ම දැනගන්න නියන්න හොඳ නෑ. පල්ලියට ආරංචි වෙන්න තිබීම කොහෙත්ම හොඳ නෑ. අපි කාටත් නො දන්වා ම කතරගම යමු.”

එකල කතරගම යෑම ඉතා භාරදුර ගමනෙකි. දැනගෙන ගියොත් කතරගම නො දැන ගියොත් අතරමග යනුවෙන් කට වහරක්ද පැමිණ තිබෙන්නේ මෙකී ගමනේ තිබෙන බැරැරුම්කම නිසාය. කතරගම දෙවියන්ට වූ බාරය ගැන මිස අපගේ දෙමාපියන් තුළ තෙරුවන් පිළිබඳව කිසි අවබෝධයක් නො තිබුණි. අන්තිමේදී කතරගම බලා පිටත්වූහ. තාත්තාත්, දෙවෙනි අක්කාත් තවත් කවිදෝ පිරිසකුත් මේ ගමනට එක්වී සිටි බව නම් මට මතකය.

කතරගම ගමනේ එක් අවස්ථාවක් මට හොඳින් ම මතක තිබේ. අපේ නඩේ සියළු දෙනාම පාහේ මැණික් ගහෙන් දියනෑවෝය. කවුදෝ කෙනෙක් මගේ අත් දෙකෙන් අල්ලාගෙන නො ගැඹුරු ජලයේ මාව සිටෙව්වේය. ඔහු ගේ වාරුවෙන් සිටගෙන සිටි මා වටකොට මාවන් ජීනනු දුටු විට මම බියට පත් වීමි. හඬන්නට පටන්ගතිමි. හඬ හඬා දකුණු පසින් උඩ බලද්දී පාලමේ සිටි කෙනෙක් උඩ සිට මාවන්ට බත් දමනු මම බලා සිටියෙමි. එය මට මතක ඇති කුඩාම අවදිය යි. එවිට මාගේ වයස හය මසකි.

බුදු රජාණන් වහන්සේ ගැන කිසිත් නො දත් අපගේ පියා ඇතුළු පිරිස පළමුව ගොඩ වැදුනේ කතරගම දේවාලයටය. පළතුරු වට්ටියක් පූජා කොට දෙවියන් වැඳ පුදාගත් ඔවුහු අනතුරුව කිරිවෙහෙර බලා පා නඟන්නට වූහ. සෑ මළුවට ගොඩ වූ අපේ තාත්තා වටපිට බලද්දී බොහෝ දෙනෙකු බිම වාඩිවී දොහොත් මුදුන් තබා බුදුන් වදිනු දුටුවේය. කවුරුත් වන්දනා කරන අයුරු බලා සිටි තාත්තා ද ජීවිතයේ ප්‍රථම වතාවට බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ධාතු වෛත්‍යයක් වන්දනා කළේය. පසෙකට වී වාඩි වූයේ ය. දෑස් වසාගෙන නිහඩව සිටියේය. සැණෙකින් තාත්තා ගේ පියෙව් සිහිය වෙනස් විය. තාත්තා තුළින් වෙන කෙනෙක් කතා කරන්නට පටන් ගත්තේ ය. එය හඳුන්වාදිය හැක්කේ අද්භූත බලවේගයක් වශයෙනි. එය කිසියම් අසාමාන්‍ය ස්වභාවයකි. එම බලවේගය තාත්තා ගේ සිරුරට ආවේශ වන්නේ ඒ සඳහා මානසිකව සුදානම් වී සිටින අවස්ථාවලදී පමණි. එම බලවේගය විසින් හඳුන්වාදෙන ලද්දේ තාත්තා පතාගෙන ආ දෙයක් ලෙස යි. එදා එම බලවේගය විසින් කතරගම කිරි වෙහෙරේ දී අමුතුම කතාවක් හෙළිදරව් කරන ලදී.

“මේ දරුවා නුඹලා ගේ පවුලට ලැබුණේ බුදු දහම වැළඳ ගැනීම පිණිස යි. දැන් ඉතින් සියළු දෙනාම බෞද්ධ විය යුතුයි.”

නො පෙනෙන අද්භූත බලවේගයක් විසින් අප පියාණන් තුළින් පවසන ලද මෙම ප්‍රකාශය කිසිවෙකු හෝ සිහිනයකින්වත් නො සිතූ දෙයකි. මෙය අප ගේ පවුල සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වෙන්නට ප්‍රධාන හේතුවක් බවට

පත් විය. එකල තවමත් කතෝලික බැතිමතුන් වූ අපේ මුළු පවුල ම මේසා ආදරයකින් පැතු පිරිමි දරුවා විසින් දැන් පටලවා තිබෙන්නේ කවර තරමේ අර්බුදයකට ද? සමහර විට ඒ සමයෙහි දී ඔවුන් මා දෙස බලද්දී කුමන අයුරින් සිතන්නට ඇත් දැයි මම නො දනිමි. සැබැවින් ම එම අද්භූත බලවේගයට මා නිතර පින් දිය යුතුය. කවේ කිරිසුවද නො ගිය හයමසක් වයසැති මා නිසා මුළු පවුල ම බෞද්ධ විම පිණිස මෙය හේතු වූ බැවිනි.

කෙසේ නමුත් ම පියාණන් ද, මෑණියන් ද, උභතෝකෝටික ප්‍රශ්ණයකට මැදිවී සිටි බව නම් පැහැදිලිය. ඔවුන්ට බුදු දහම ගැන අවබෝධයක් ද නැත. නමුත් අද්භූත බලවේගය විසින් ඔවුන් බෞද්ධ විය යුතු යැයි දිගින් දිගටම බල කරනු ලබයි. ඔවුහු දින ගණනක් මේ ගැන කල්පනා කරන්නට වූහ. තමන් විසින් ආදරයෙන් පතන ලද පිරිමි දරුවාගෙන් තොර ලෝකයක් ඔවුන්ට නො තිබුණි. අන්තිමේ දී අර අද්භූත බලවේගය තුළ ඔවුන් දුටුවේ නො පෙනෙන ලෝකයෙන් පැමිණි රැකවරණයක් ලෙස ය. සියළු දෙනා ම බෞද්ධ වන්නට තීරණය කළහ.

මේ ගමනට විමලාවතී උපාසිකාව ද එක් වූවාය. ක්‍රිස්ටි කබිරාල් ඇතුළු මුළු පවුලම සුදු වනින් සැරසී අළුත උපන් කිරි දරුවා ද සමග මල් වට්ටි අතැතිව පන්සල වෙත පියවර තබන්නට වන්න. ක්‍රිස්ටි කබිරාල් ගේ මුළු පවුල ම බුදු දහම වැළඳ ගන්නේ ය, යන කථාව පැතිර ගියේ ලැව් ගින්නක් පරිද්දෙනි. ඒ කිරිබත්ගොඩ රීරියවැටිය ප්‍රදේශයේ කතෝලික බැතිමත් පවුල්වලට

මෙය මහත් වේදනාකාරී පණිවුඩයක් විය.

“සන්තානම් මැණියනේ අහෝ! යහපත් එඩේරුන් ගේ පවුලට සිදු වූයේ කුමක් ද? අහෝ! මොවුන් යක්ෂයා ගේ ග්‍රහණයට හසුවූවා නොවේ ද? දේව මැණියනේ මොවුන් සැවොම යක්ෂයාගෙන් ගලවා ගත මැනව. අප නිසා යාඥ කළ මැනව!” කියමින් සමහරු පසුවෙහි අත් ගසමින් සුරුවම් අබියසට ගොස් මහ හඬින් වැළපෙන්නට වන්න. ඇතැමෙක් වැට අද්දරට පැමිණ නින්දා බස් බෙණෙමින් කාරා කෙළ ගසන්නට වන්න. ඇතැමෙක් ඵරුෂ වචනයෙන් බැණ වදින්නට වන්න. ගමක් කළඹවා විසිදුවීමක් බවට එය පත්විය. අප දෙමාපියෝ තැන්පත් ස්වභාවයෙන් යුතුව කිරිබත්ගොඩ ශ්‍රී සුදර්ශණාරාම මහා විහාරය වෙත පිය නැගූහ. එකළ වැඩ සිටි පූජ්‍යපාද වීරභූලේ සරණනිස්ස නා හිමියන් වඩාත් ජනාදරයට පත්වී සිටියේ සුදු හාමුදුරුවන් යන නමිනි. උන් වහන්සේ වෙතින් නිසරණ පන්සිල් සමාදන් වූ කබිරාල් පවුල බුදු දහම වැළඳ ගති. මෙය අප පවුල අභිංසා මාර්ගයට පැමිණීම විය. බෞද්ධ ශ්‍රාවකයන් තුළ නිබ්බේය යුතු සතුන් නො මැරීම දැන් අප සියළු දෙනා ගේ ජීවිතවලට අළුත් දෙයකි.

මස් පිණිස සතුන් වෙළඳාමක් මස් නැතිව ආහාර ගැනීමට නො හැකි වීමක් යන දෙකට මැදිවී සිටි මපියාණන් ඒ දෙක ම අත්හළේ ය. නමුත් ජීවනෝපාය වශයෙන් කුකුළන් උරන් ඇති කළ පවුලක අළුත් ජීවන මාර්ගය කුමක් විය හැකි ද? දැන් කුකුළන් උරන් මසට විකිණිය නො හැකිය. ඇති කිරීමද කළ නො හැකිය.

ඇතැම් සතුන් අසල්වාසී ගෙවල්වලට බෙදාදුනි. හදිසියේ ආ අස්වාභාවික කැළඹීමකින් උතුරු කොටුවේ බිත්තිය කඩා වැටී උතුරන් බොහෝ දෙනෙක් මිය ගියහ. තෙරුවන් සරණේ පිහිටෙන් සතුන් මැරීමෙන් වැළකී සිටීමේ වාසනාව අප පවුලට උදා විය. මේ නිසා ආර්ථික වශයෙන් නො දියුණු මට්ටමක සිටි නමුත් පාපයෙන් වළකින්නට ලද මොහොත කොතරම් වාසනාවක් ද ?

බුදු දහම වැළඳ ගැනීමත් සමඟම සාමාන්‍යයෙන් විය යුත්තේ ජීවිතාවබෝධය පිණිස බුදු රජුන් ගේ විශ්මිත ප්‍රඥාව පිළිසරණ කොට ගැනීමයි. එහෙත් අප පවුල යොමු වූයේ වෙනත් දිශාවකටය. සියළු දෙනා කිසියම් අද්භූත බලවේගයක ඇති ආනුභාවයකට යටත්ව සිටියහ. එම බලවේගය හඳුන්වන ලද්දේ දේවාරූඪයක් වශයෙනි. එම බලවේගය විසින් පවසනු ලබන දේවල් කළයුතු විය. අවුරුදු පතා අළුත් නුවර දේවාලයට යා යුතු විය. පුද පඬුරු ඔප්පු කළ යුතු විය. දිනපතා පහන් දැල්විය යුතු විය. අප නිවසේ ඉස්තෝප්පු කාමරය කුඩා දේවාලයක හැඩය ගෙන තිබුණු අයුරු මට මතකය. බෞද්ධයකු නිසරණ පන්සිල් තුළ සිටිය යුතු බවට අපට දැනුමක් නො තිබුණ නමුත් අපි දිනපතා නිසරණ පන්සිල් ගත්තෙමු. සවසට බුදුන් වැන්දෙමු. ජීවිතය ගැන කිසිවක් නො දැන සිටිය අපට අර අද්භූත බලවේගය විසින් කරනු පවසන විට ඒ කෙරෙහි අප ඇදී ගියේ නිරායාසයෙන් ම ය. මපියාණන් දේවාලයක කරන කිසිදු කටයුත්තක්, යාතිකාවක් පුද පූජාවන් ගැන දැන නො සිටියේ ය. කිසිදු යන්ත්‍ර මන්ත්‍රයක් නො දත්තේ ය. තේරුම නොදත් නමුත් ඉතිපිසෝ හඟවා යනාදී බුදු ගුණ පාඨය කෙරෙහි හේ

තදින් විශ්වාස කළේය. කිසිදු දේව ස්තෝත්‍රයක් යාතිකාවක් නො දන් ඔහු තමා තුළ දේවාරූඪයක් ඇති බව සැලකිල්ලට නො ගත්තේ ය. ඔහු දේව බැතිමතෙකු වූ බව සැබෑ ය. නමුත් ස්වාධීන මිනිසෙක් ලෙස හේ කටයුතු කළේ ය. දේවාරූඪය හසුරුවන ලෙස ඔහුට සිටින්නට සිදුවූ නමුත් රැකියාවක් ලෙස ශාස්තර කීම නො කළේය. නමුත් ශාස්තර කීවේ ය. පියවි සිහිය ආවිට ඒ ගැන කිසිවක් තාත්තාට මතක තිබුණේ නැත. මට වයස නවයේදී පමණ එම ආරූඪය විසින් අනාවැකියක් පවසන ලදී. එනම් වයස දාහත වන විට මා පැවිදි වන බවයි. සැබැවින් ම වයස දාහතේ දී මම පැවිදි වීමි. සමහරු තාත්තා ඇමතුවේ කපු මහත්තයා යන නමිනි. එයට ද තාත්තා අකමැති විය.

එම අද්භූත බලවේගය විසින් තාත්තාට ලස්සන නමක් දමා තිබුණි. මා ද ඒ නමට කැමති ය. එනම් මෙත්‍රීදාස යන්න යි. ස්වභාවයෙන් ම වහා කිපෙන සුළු වූ තාත්තා හට ඒ නම හොඳින් ගැලපේ. තාත්තා කෝප වූ විට ඒ මුහුණ කිසිසේත් බැලිය නො හැකිය එතරම්ම බියජනකය. නමුත් තාත්තා ගේ හදවත පුරා පිරි ඉතිරි ගිය අභිංසක දරු සෙනෙහස අපට තවමත් මතකය. අපව පෝෂණය කිරීමට තාත්තා බොහෝ වෙහෙස ගත්තේ ය. එය මතක් වන විට පවා මසික සංවේග වේ. තාත්තා බොහෝ කාලයක් අසනීපයෙන් සිටියේ ය. අංශාග රෝගය වැළඳී සිටි තාත්තා 1991 මැයි මස 09 දින මිනිස් ලොවින් සමුගත්තේ ය. නැවත මිනිස් ලොව උපදින විට ඔහු කවරෙකු වේ දැයි කවුරුනම් දනිත් ද?

මා කුඩා අවදියේ අප නිවසේ තිබූ ආගමික පරිසරය තවම මතකය. අපි නිතර පන්සල් ගියෙමු. මහත් බැතිසිතින් යුතුව බෝධි පූජා කළෙමු. එකල අප සිතා සිටියේ බෝධීන් වහන්සේ තුළ දෙව්වරුන් අරක්ගෙන සිටින බවයි. අපගේ දෙමාපියන් බෝධීන් වහන්සේට වන්දනා කොට උදවු උපකාර ඉල්ලන අයුරු මට මතකය. එමෙන් ම අපි කෝවිල් ද ගියෙමු. එසේ වූයේ අර අදහුන බලවේගය නිසා ය. කතරගම දෙවියන්, ගම්භාර දෙවියන්, පත්තිනි මෑණියන් ආදී දෙව්වරුන් ගැන එකල අපි බලවත් ව විශ්වාස කළෙමු. කොළඹ මෝදර කෝවිලට යෑමත්, පැලියගොඩ කෝවිලට යෑමත් නිතර කළෙමු. කෝවිලේ දී නවග්‍රහ දෙව්වරුන් වටා පැදකුනු කරමින් පහන් දැල්වූ අයුරු තවම මතකය. අපගේ බොහෝ ඥාතීන් දැඩි කතෝලික බැතිමත්වූහ. අප බෞද්ධ වීමත් සමග ඔවුන් හා අප අතර සම්බන්ධය බොහෝ දුරස්ථී ගියේ ය. නමුත් ඇතැම් ඥාතීන් ගේ බලපෑම මත අපි පල්ලි ද ගියෙමු. “ඒ නුඹලා අත්හැරියේ දෙවියන් වහන්සේ ය. දෙවියන් කෝප වී නුඹලාට දඩුවම් කරනු ඇත” කියා ඇතැම්හු අපව භය ගැන්වූහ. මෙනිසා වරින්වර කොච්චිකඩේ පල්ලියටත්, රාගම පල්ලියටත්, වත්තල පල්ලියටත්, දඵගම පල්ලියටත්, කඩවත පල්ලියටත් ගියෙමු. නමුත් පාදිලිවරුන් සමග අපගේ ඇසුරක් නො තිබුණි. මේ සියළු ඇදහීම්වලට මුල්වූයේ ජීවිතය ගැන ඇති අනවබෝධයත්, අවිශ්වාසය හා භයත් ය.

බහු වේ සරණං යන්ති - පබ්බතානි වනානි ව
ආරාම රුක්ඛ චේත්‍යානි - මනුස්සා භය තජ්ජිතා

තේනං බෝ සරණං බේමං - තේනං සරණමුත්තමං
තේනං සරණමාගමිම - සබ්බ දුක්ඛා පමුඤ්චති

“බොහෝමිනිසුන් භයක් තැනිගැනීමත් නිසා
නොයෙක් පර්වත වනාන්තර මෙන් ම
දෙවියන් අරක්ගෙන සිටිති යි සිතන
දේවස්ථාන, වෘක්ෂ, දෙවියන් වෙනුවෙන්
වෙන් කළ වෛත්‍යයන් සරණ යනවා. නමුත්
මේ සරණ යෑම තුළ කිසි ආරක්ෂාවක් නෑ.
මේ සරණ යෑම උතුම් දෙයක් නොවෙයි. මේ
සරණට පැමිණිලා සියළු දුකින් නිදහස්
වෙන්නේ නෑ.”

ඒනං බෝ සරණං බේමං - ඒනං සරණමුත්තමං
ඒනං සරණමාගමිම - සබ්බ දුක්ඛා පමුඤ්චති

බුද්ධ ධම්ම සංඝ යන ත්‍රිවිධ රත්නය සරණ යෑම
එකම ආරක්ෂා ස්ථානය යි. මේ සරණ යෑම උතුම්
දෙයක් ම යි. මේ සරණට පැමිණි සියළු දුකින්
නිදහස් වෙනවා.

(ධම්ම පදය)

මා දාහත්වෙනි විශේෂී පැවිදි වූ නමුත් එකල පවා
කිසිදු ජීවිතාවබෝධයක් නො තිබුණි. මපියාණන් රෝ
දුකින් පෙළෙමින් සිටිය දී මා නිතර කල්පනා කළේ
තාත්තා සුගතියක ඉපදීම පිණිස යොමු කළ යුත්තේ
කෙසේ ද යන්න යි. කෙනෙක් මරණාසන්න මොහොතේ
දී සිහි නුවණින් යුතුව මිය ගිය විට සුගතියේ උපදින බව

මා අසා තිබුණි. තාත්තා රාගම රෝහලේ නතර කර සිටිය දී මා නිතර නිතර එහි ගියේ ඒ වෙනුවෙන් උදව් දීම පිණිස ය. දිනක් මා තාත්තා බලන්නට යනවිට ඇඳෙහි වැතීර ඉතා වේගයෙන් හුස්මගන්නා අයුරු මා නෙත ගැටුණි. මයිනහමක් පිඹින්නාක් බඳු ඉතා වේගවත් ශබ්දයක් නිකුත් කරමින් හුස්ම ඉහළ පහළ හෙලනා අයුරු දුටු මා හද කම්පා විය. දැස් විවර කොට සිටිය නමුත් තාත්තාට සිහිය නො තිබුණි. අහෝ! මා තාත්තා වෙනුවෙන් දැන් කුමක් කරන්නද? දැස් විවර නමුදු තාත්තාට නො පෙනේ. කණි ඇති නමුදු නො ඇසේ. මම තාත්තාට ළං වීමි. තාත්තා සිහි නැතිව වැතීර සිටීම දුටු විට මගේ සියළු බලාපොරොත්තු සුන්විය.

“තාත්තේ, තාත්තේ, මං ආවා. තාත්තාට ජේනවා ද? මං තාත්තාට බුදුගුණ කියන්නම්, පිරිත් කියන්නම් තාත්තා අහගෙන ඉන්න. එතකොට තාත්තා සනීප වේවි.” තාත්තාගෙන් කිසි ප්‍රතිචාරයක් නැත. නමුත් තාත්තා ගේ කණට ළංවී හිස අතගාමින් මා බුදු ගුණ කියූ ආකාරය මට මතකය. මගේ ඒ අභිංසක තාත්තාට මේ ගෞතම බුදු සසුනේ ම වතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ වේවා! ඉපදීම යනු දුකක් ම ය. මරණය ද දුකක් ම ය.

අම්මා ද කතෝලික පරිසරයක හැදී වැඩී සිටි නමුත් ඉතා අභිංසක ජීවිතයක් ගත කළාය. ඇ බාල පිරිමි දරුවන් දෙදෙනාට වැඩිපුර ආදරය කරණ බවක් අපට පෙනුණි. මල්ලිලා දෙදෙනා අනවශ්‍ය ලෙස සුරතල් කිරීම නිසා ඔවුහු ඉතාමත් අකීකරු වූහ. එය අප සියළු දෙනාට ම මහත් වදයක් විය. ඒ මල්ලිලා කවර වරදක් කළද අම්මා

ඔවුන් ගේ පැත්ත ගත්තාය. එය අප ගේ පවුල තුළ බොහෝ කරදර ඇතිවන්නට හේතුවක් විය. එයින් ලොකුම අවාසිය වූයේ මල්ලිලාට ම ය. අධ්‍යාපන කටයුතු අඩාල කරගැනීමත් කිසිවෙකු ගේ අවවාදයකට ඇහුම්කන් නො දීමත් සිත දේ කරන්නට පෙළඹීමත් නිසා ඔවුන් ගේ ජීවිතය අවුල් විය. එහෙත් අම්මා පුදුමාකාර ඉවසීමකින් යුතු වූවාය. අපි අම්මාට මහත්සේ ආදරය කළෙමු. අම්මා උයන පිහනදේ අපට ඉතා රසවත් ය. කොතරම් නැතිබැරිකමක් තිබූ නමුත් බත්වෙලක් රසවත් ලෙස පිළියෙල කොට අපට බෙදා දී වි මහත් සතුටක් ලැබුවාය. බොහෝ අවුරුදු ගණනක් තාත්තා ඔත්පලව සිටි බැවින් සියළු ජීවිත විඳ දරාගන්නට සිදු වූයේ අම්මාට ය. අප කුඩා අවධියේ අම්මාව ආදරයෙන් වැළඳ සිපගන්නා අයුරු මට තවම මතකය.

දිනක් අම්මා මට අපුරු පාඩමක් ඉගැන්වුවා ය. ඒ ගැන මම අම්මාට නිතර ම පින් දෙමි. එකල යහළුවන් සමග පාසැල් පෙල්ලම් කරමින් සිටිය දී කතාබහක් ඇතිවිය. එනම් ඇල දොලවල්වලින් මාළු අල්ලන ආකාරය ගැන යි. අප නිවසේ ඉතා කළාතුරකින් කරෝල, මාළු වැනි දෙයක් පිසින නමුත් කිසිවෙක් ඒවා පසුපස නො ගිය හ. නමුත් මිතුරන් මෙය රසවත්ව කියන විට මට මාළු ඇල්ලීමේ සිතක් ඇතිවිය. මම ද සවස් වරුවක තොර රහසේ ම මල්ලින් සමග ඇල දොලවල් කරා ගියෙමු. මාළුන් ඇල්වෙමු. ඔවුන් මරා හබරල කොළයක දවවා මහා ලොකු මිනිසුන් මෙන් ගෙදර දිව ගොස් අම්මා ගේ අතට දුනිමු. අම්මා කිසිවක් නො කීවාය. මොහොතකින් ලොකු වේවැලක් සුද්ද කොට මා කරා පැමිණියාය.

ගතවූයේ නිමේශයකි. දිගට හරහට මට වේවැල් පහර වැදුණි.

“අරගනින් මේවා. දැන්ම ම පලයං. ගිහින් ඇලටම දාපං. හැබැයි මින් මතු මේවැනි දෙයක් කර තිබුණොත් දඬුවම මීට වඩා බරපතල යි.” මා හට මතක ඇති පරිදි එකරම් වේවැල් කසාය ලැබූ දවසක් නැත. මා හඬ හඬා විදුලි වේගයෙන් දිවගොස් මාළුන් ඇලට විසි කළෙමි. එවිට ඒ මැරුණු මාළුන් දියේ පාවෙවී පහළට ගලායන අයුරු මම බලා සිටියෙමි. මට ඒ මාළුන් ගැන මහත් දුකක් ඇතිවිය. නැවත කවදාකවත් සතුන් නො මරන්නෙමි යි මම දැඩිලෙස අදිටන් කරගනිමි.

බ්‍රහ්මානිමානාපිතරෝ - පුබ්බාවරියා ති චූච්චරේ
ආහුනෙය්‍යාව පුත්තානං - පජාය අනුකම්පකා

වශයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළසේක. “මව්පියවරු වනාහි මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා ගුණැති බ්‍රහ්මයන් වැනිය. ඒ මව්පියවරුන් දරුවන් ගේ ලොව නිවැරදි කරනා පූර්වාචාර්යවරයෝ ය. දරුවන්ගෙන් සැලකිලි ලැබිය යුතු වන්නේ මව්පියෝ ය. මව්පියවරු වනාහි දරුකැලට අනුකම්පා සහිතයෝ ය.” මෙය කොතරම් සත්‍යක් ද! මා එදා සතුන් මරද්දී වරදක් බව දත් නමුත් යාළුවන් ගේ බසට හසුවිය. මා ආදරණීය මැණියන්ද ඒ අකුසලයෙන් මාව බේරා ගැනීම පිණිස නිවැරදි කළ දැය. අම්මා මගේ හැම විට වාසනාවන්!

ඇතැම් දිනවල පුවත් පත්වලින්, අනෙකුත් මාධ්‍යවලින් මව් කුසතුළ සිටින දරුවන් මරන මව්වරුන් ගැන අපට අසන්නට ලැබේ. දරුවන් විකුණන, දරුවන් මග දමා යන, දරුවන් විපතේ හෙලන මව්වරුන් ගැන අසන්නට ලැබේ. එවැනි දෙයක් අසන සෑම මොහොතක ම මට මගේ අම්මා සිහිපත් වේ. “අනේ ! මගේ අම්මා අපට කොතරම් ආදරය කළාද. මෙවැනි කුරිරු සිතක් මගේ අම්මා හට ඇති නො වීම කොතරම් වාසනාවක් ද. අම්මාට අප කොතරම් ණය ගැනි” දැයි සිතෙන්නේ ඒ කුඩා අවධියේ ඇති අනතුරු සිහිවන විටය.

අප කුඩා අවධියේ අගහිඟකමින් පිරුණ කාලයක් තිබුණි. අපි කවුරුත් දුකසේ ජීවත් වුනෙමු. ප්‍රධාන ආහාරය බවට පත්වූයේ මඤ්ඤෙක්කාය. සතියේ සමහර දිනවල බත් කෑම තහනම් විය. තාත්තා වත්තපුරා මඤ්ඤෙක්කා වගා කළේය. මිරිස් වවා තිබුණි. අපට කුඹුරු නැත. එකල සහල් සොයා ගැනීම අතිශයින් ම දුෂ්කරය. නමුත් අම්මා කිසිදිනක අප බඩගින්නේ නො තැබුවා ය. තාත්තා ගේ මරණයෙන් පසු මිනිදන් කිරීමට ගෙන යද්දී අම්මා හිස අත් බැඳ කඳුළු සැව අයුරු බලා සිටිද්දී මහද වේගයෙන් ස්පන්දනය විය. උපන් සත්වයන් මිය යද්දී අප මෙතරම් සෝක වන්නේ බැඳීම නිසා නොවේද?

බණ භාවනා කෙරෙහි එතරම් උනන්දුවක් නැතත් අම්මා තුළ ශ්‍රද්ධාව ඇත. එනිසා ම මඳක් අසනීපයෙන් සිටින නමුත් අම්මාව දඹදිව කැටුව ගොස් බුද්ධගයා පුණ්‍ය භූමිය වන්දනා කරවන්නට දැඩිව අදිටත්

කරගනිමි. ඒ අනුව අම්මා බුද්ධගයා පුණ්‍ය භූමියට කැටුව ගියෙමි. උතුම් වජිරාසනය මත හිස තබා වන්දනා කරන්නට මම අම්මාව පෙළඹෙව්වෙමි. “අම්මේ, මෙතැන තමයි අප ගේ ශාස්තෘ වූ ඒ භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්වුණේ. අම්මාත් මේ වජිරාසනය මත හිස තබා හොඳින් අධිෂ්ඨාන කරන්න අනේ මටත් වහ වහා වතුරාරිය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ වේවා කියල.” වි තොමෝ මහත් සැදැහෙන් යුතුව සසර දුකින් මිඳෙන්නට හේතු වාසනා පැතුටාය. හඬනහා බුදු ගුණ කියා වන්දනා කළාය. අම්මා ගේ සිත සැදැහැබර ප්‍රීතියකින් උදම් වී ඇති අයුරු ඒ ප්‍රීති සිතහවෙන් මම දැන ගනිමි. අම්මා මා හැදූ වැඩුණය බරින් නිදහස්වන්නට මට ඒ පින උපකාරී විය.

මව්පිය උපස්ථානය පිළිබඳ බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළේ මේ අයුරිනි. එනම් දරුවෙක් තම දෙමාපියන් දෙවුරුමත තබා ගෙන රැක බලාගෙන සිටිමින්, ඒ දෙමාපියන් ගේ කැත කුණු සෝදමින්, කවමින් පොවමින් සියක් වසරක් මුළුල්ලේ උපස්ථාන කළ ද, ඒ දරුවා හට දෙමවුපියන්ට ගෙවීමට ඇති ණයෙන් නිදහස් වීමක් නැත. නමුත් යම් දරුවෙක් තම දෙමාපියන් ශ්‍රද්ධාවෙහි සමාදන් කරවයි ද, සීලයෙහි සමාදන් කරවයි ද, දහම් දැනුමෙහි සමාදන් කරවයි ද, දන් පැන් පිඳීමෙහි සමාදන් කරවයි ද, විදර්ශනා ප්‍රඥාවෙහි සමාදන් කරවයි ද ඒ දරුවා මාපියන්ට ඇති ණයෙන් නිදහස් වන්නේ ය යන කරුණයි. මෙය මා තුළ තදින් කා වැඳී තිබුණි. මෙලොව සැලකීම පමණක් නොව දෙමව්පියන් හට

සුගතියෙහි උපතක් පිණිස උපකාරී වන පින් දහම්වල යොදවන්නේ කෙසේ ද යන්න ගැන මම නිතර සිතුවෙමි. දඹදිව වන්දනාවෙන් පසු අම්මා කීවේ “දැන් ඉතින් මට මළත් මොකෝ” කියා ය. ඒ වදන් ඇසූ මසිතෙහි මහත් ප්‍රීතියක් හටගති. දුලබ මිනිසක් බව ලබා අතිශයින්ම දුර්ලභව ලබන ක්ෂණ සම්පත්තිය ලබා උතුම් නිසරණයේ පිහිට ලබා අම්මා මේ සසරෙන් එතෙර වෙනවා නම්, එය සිතීම පවා සිතට මහත් සැපයකි.

2.

මා ඉතා ආශා කළේ චිත්‍ර ඇඳීමටය. එතරම්ම ලස්සන නැතත් බොහෝ අලංකාර සිතුවම් නිර්මාණය කිරීමට උත්සාහ කළෙමි. චිත්‍ර පොත් පුරා විවිධාකාර චිත්‍ර අඳිමින් මම තනියම තෘප්තිමත් වීමි. ක්‍රීඩාවට මා තුළ එතරම් රුචිකත්වයක් නො තිබුණි. එහෙත් ඇතැම් සිතුවම්, කැටයම් ආදිය ද දුටු විට මා විශ්මයෙන් ඇලී මත්මත් වූ සිතින් එදෙස බලා සිටිමි. මසිත වඩාත් ඇඳී ගියේ කැළණි විහාරයේ සිතුවම්වලටය. ඇතැම් දිනවල මා තනිවම කැළණි ගොස් එහි ඇති නොයෙක් සිතුවම් කැටයම් නිර්මාණ දෙස බොහෝ වෙලා බලා සිටිමි. මා වඩාත් වැයම් කරන්නේ එම චිත්‍ර ආදියෙහි ඇති රේඛා ඒ අයුරින්ම මතක තබා ගැනීමට ය. එවිට මට ද ගෙදර ගොස් ඒවා ඇන්ද හැකිය. මා තුළ තව පුරුද්දක් තිබුණි. එනම් අහසේ චිත්‍ර ඇඳීම යි. මා එය කරන්නේ මෙසේ ය. පළමුව ඇඳේ හාන්සි වෙමි. අනතුරුව මා සිතින් මවා ගන්නා චිත්‍රය ඇඟිල්ලෙන් අඳිමි. පිටතින් බලන කෙනෙකුට පෙනෙන්නේ ඇඟිල්ල කරකවමින් සිටින ආකාරය පමණි. බොහෝවිට මා ඒ කරන දේ ගැන අපේ සහෝදරියන් අතින් මා විහිළුවට ලක්වේ. එහෙත් මම එය ගණන් නො ගනිමි.

මෝඩ යහළුවන්ගේ බසට හසුවී මා එක්දිනක් මාළුන් මැරූ නමුත් මම බොහෝ සතුන්ට මහත් සේ ආදරය කළෙමි. සත්ව හිංසාව මම කිසිසේත් නොකැමැත්තෙමි. කෙනෙකු සතෙකුට හිංසා කරනු දුටුවිට මහදට මහත් වේදනාවක් දැනේ. එමෙන්ම සතුන් සුරතල් කිරීමේ පුරුද්දක් ද මට නැත. විශේෂයෙන් සත්ව ලෝකය යනු අපායක් බවත්, එහි ජීවිතාවබෝධය කිරීමේ කිසිදු හැකියාවක් නැති බවත්, සත්ව ලෝකයෙහි උපදින අය යළි යළිත් බොහෝවිට උපදින්නේ සත්ව ලෝකය තුළම බවත් ධර්මය තුළින් ඉගෙන ගන්නා විට ඒ සතුන් කෙරෙහි අනුකම්පාව බලවත් විය. මිනිස් ලොවේ ඉපදුන බොහෝ දෙනෙකුට නැවත නැවතත් මිනිස් ලොවෙහි ඉපදීමට වාසනාව නැත. බුදු රජාණන් වහන්සේ අපට වදාළේ යළිත් මිනිසත් බව ලැබීමේ වාසනාව ඇති පිරිස නියසිලට ගත් පස් බිඳක් හා සමාන බව යි. නමුත් මහපොළොව හා සමාන පිරිසක් නිරය, තිරිසන් යෝනිය, ප්‍රේත ලෝකය ආදී අපායෙහි උපත ලබා දුක් විඳිති.

“කම්මස්සකා භික්ඛවේ සත්තා, කම්මදායදා කම්මයෝති කම්මබන්ධු කම්මපටිසරණා යං කම්මං කරොන්ති කළ්‍යාණං වා පාපකං වා තස්ස දායාදා භවන්ති.”

“පින්වත් මහණෙනි, සත්වයෝ කර්මය (වේතනා පහළ කොට යමක් කිරීම) තමා ගේ දේ බවට පත්කරගෙන සිටිති. කර්මය දායාද කොට සිටිති. කර්මය උප්පත්ති ස්ථානය කොටගෙන සිටිති. කර්මය ඤාතියා කොටගෙන සිටිති. කර්මය පිළිසරණ කොට ගෙන සිටිති.

කළ‍්‍යාණ වේවා, පාපී වේවා යම් මෑ කර්මයක් කරන්නම්,
ඒ කර්මයට දායාද වෙයි”

(සංසප්පතිය පරියාය සූත්‍රය - අංකි 11නිපාතය)

බොහෝවිට තිරිසන් ලෝකයෙහි උපදින්නේ පාපකර්මයන්ගේ විපාක වශයෙනි. “පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ලා ඇතැමෙක් ප්‍රාණඝාත කරයි. එනම් රෝදුවෙයි. ලේවැකුණු අත් ඇතිවෙයි. සත්වයන් වැනසීමෙහි යුක්ත වෙයි. සියළු සතුන් කෙරෙහි දයා රහිත වෙයි. ඔහු කයෙන් වක්‍ර කර්ම හෙවත් අකුසල් කරයි. වචනයෙන් ද වක්‍ර කර්ම හෙවත් අකුසල් කරයි. මනසින් ද වක්‍ර කර්ම හෙවත් අකුසල් කරයි. ඔහු ගේ කාය කර්ම වක්‍රවී ඇත. වචි කර්ම වක්‍රවී ඇත. මනෝ කර්ම වක්‍රවී ඇත. ඔහුගේ ගති ගුණ වක්‍රවී ඇත. උපතද වක්‍රවී ඇත. පින්වත් මහණෙනි, මම වක්‍ර ගති ඇති, වක්‍ර උපත් ඇති කෙනා හට ගති දෙකක් පණවමි. එනම් ඒකාන්ත දුක් සහිත නිරය හෝ වක්‍ර ස්වභාව ඇති තිරිසන් යෝනිය යි.

පින්වත් මහණෙනි, වක්‍ර ස්වභාවය ඇති තිරිසන් යෝනිය කුමක් ද? එනම් සර්පයන්, ගෝත්‍රස්සන්, පත්තෑයන්, මුගටියන්, බලවින්, මීයන් වචුලන් ආදිය යි. එමෙන්ම මිනිසුන් දුටුවිට යම් සතුන් හැකිලෙන් නම් ඔවුන් ය. මහණෙනි, මේ අයුරින් සත්වයෝ කර්මය තමාගේ දේ බවට පත්කරගෙන සිටිති. කර්මය දායාද කොට සිටිති. කර්මය උප්පත්ති ස්ථානය කොටගෙන සිටිති. කර්මය ඤාතියා කොටගෙන සිටිති. කර්මය පිළිසරණ කොට ගෙන සිටිති. කළ‍්‍යාණ වේවා, පාපී වේවා යම් මෑ කර්මයක්

කරත් නම්, ඒ කර්මය ට දායාද වෙති.”

(සංසප්පනිය පරියාය සූත්‍රය - අං:නි 11 නිපාතය)

මිනිස් ලොව බොහෝ දෙනෙක් සොරකම් කරති. අනාචාරයේ හැසිරති. බොරුබස් දොඩති. කේලාම් කියති. පරුෂ වචන කියති. හිස් වචන කියති. අනුන් ගේ දෙයට ආශා කරති. නපුරු වෙර සිත් ඇති කරගනිති. වැරදි දැක්මෙන් යුතු මිත්‍යා දෘෂ්ටියට පැමිණෙති. ඔවුන් බොහෝ දෙනෙක් උපදින්නේ බොහෝ දුක් ඇති නිරයේ හෝ නිරිසන් යෝනියේ ය. නිරිසන් සතුන් ගේ විවිධත්වය දකිනා විට පෙනෙන්නේ මේ සිත්වල ඇති විවිධත්වයම ය. නොයෙක් අයුරින් වේදනාවලට මුහුණ දී මියයන සතුන් දෙස බලන විට මේ සසර නම් කොතරම් බියජනකදැයි අපට යත්තමින් සිතාගත හැකිය.

එකල මා නවකතා කියවීමට ද පුරුදු වි සිටියෙමි. පාසැලේ සත්වන ශ්‍රේණියේ සිටියදී රචිතයන්ගේ යාකුරයන් ගේ ‘ගෝරා’ නම් නවකතාව මම මහත් අභිරුචියකින් කියවමින් තේරුම් ගන්නට මහත්සි ගනිමි. මා හට එක හුස්මට නවකතා කියවීමට හැකිය. එමෙන්ම චිත්‍රකතා පොත් කියවීමට මා මහත් කැදරය. පාසැලේ දී බුදු දහම විෂය ඉගෙන ගත් නමුත් එය මට එතරම් රසවත් නොවීය. නමුත් නිවසේ සිටින විට මා විවිධ බෞද්ධ පොත් කියවා තිබේ. ඒ අතර තිබූ පොතක අප මහා බෝසතාණන් වහන්සේ දීපංකර පාද මූලයේදී නියත විවරණ ලැබූ අයුරු විස්තර කොට තිබුණි. එසේ නියත විවරණ ලැබූ මහා බෝසතාණෝ පසෙකට වී බුද්ධ

කාරකධර්මයන් විමසන්නට පටන් ගත්හ. එවිට උන්වහන්සේ පාරමී ධර්මයන් එකිනෙක හඳුනා ගත්හ. මෙය කියවූ මා එයට මුළුමණින්ම වසඟයට පත් විය. බුද්ධත්වය ලැබීම පිණිස උන්වහන්සේ තුළ පැවැති අධිෂ්ඨානය ගාථාවකින් දැක්වින.

බුද්ධෝහං බෝධයිස්සාමි
මුත්තෝහං මෝවයේ පරේ
තිණ්ණෝහං තාරයිස්සාමි
සංසාරෝසා මහබ්භයා

“මම බුද්ධත්වයට පත්වී අන් අයටද ධර්මය අවබෝධ කරවන්නෙමි. මම සසර දුකින් නිදහස් වී අන් අයවද නිදහස් කරවන්නෙමි. මම මහා බියකරු සසර සැවිපහරින් එතෙරවී අන් අයවද එතෙර කරවන්නෙමි.”

එකල මට වයස දොළහක් පමණ යැයි සිතමි. මෙම ගාථාව මා වහා කටපඩම් කරගනිමි. ලෝක සත්වයා කෙරෙහි මා තුළ බලවත් දුකක් පැන නැංගේ ය. අනුකම්පාව උතුරා ගියේය. මා නෙතින් කඳුළු දහරාවෝ ඇද හැවිනහ. රහසේ ම කඳුළු පිස ගනිමින් දැඩිලෙස අදිටන් කරගනිමි. “ඔව්, මමත් කොහොම හරි බුද්ධත්වයට පත් වෙනවා. සම්බුදු කෙනෙක් වෙනවා. එතකොට බුදු රජාණන් වහන්සේ මේ සත්වයන්ව සසරින් එතෙර කෙරෙව්වා වගේ මටත් මේ සත්වයන්ව සසරින් එතෙර කරවන්ට පුළුවන් වේවි.”

ඒ වන විට අප පදංචිව සිටියේ කඩවත පුවක් වැටියේ ය. අප නිවස ඉදිරිපසින් ම පිහිටි ශ්‍රී සුනේත්‍රාරාම පන්සලට සවස් යාමයේ මා හිමින් සිරුවේ පියවර තබමි. පැත්ත කලයක් පුරවාගෙන දෝතට ගෙන;

බුද්ධෝහං බෝධයිස්සාමි
මුත්තෝහං මෝවයේ පරේ
තිණ්ණෝහං තාරයිස්සාමි
සංසාරෝසා මහබ්භයා

යන ගාථාව කියමින් ලෝසතුන් දුකින් මුදවන්නෙමි යි සිතා බෝධීන් වහන්සේ වටා සක්මන් කරමි. එය මා කළේ කොතරම් අවංකව ද යත් මා නෙත් කඳුලෙන් තෙත් වේ. එකල එය ඇතිවූයේ කෙසේ දැයි මට තවම සිතාගත නො හැකිය. එහෙත් මා බුදු බව පතන බව කිසිවෙකුටත් නො පවසන්නට වගබලා ගනිමි.

කලක් යනවිට මා සිත තුළ විරාගී හැඟීම් ඇතිවෙන්නට පටන් ගනි. විශේෂයෙන් ම මා තුළ එම හැඟීම් හටගත්තේ පන්සල්වල එළිමහනේ වැලේ දමා තිබෙන සිවුරු දකිනා විටය. මා හට වචනයෙන් විස්තර නො කළ හැකි විරාගී හැඟීමක් එවිට ඇතිවේ. මා එකල හික්ෂුන් වහන්සේලා දුටුවේ මේ ලෝකයේ සිටින පරම පාරිශුද්ධ වූ පිරිසක් ලෙසය. පන්සල්වල ඇති පිරිසිදුකම, සුදු වැලි අතුල බෝ මළු පොල් අත්තේ හැඩයට ඇමද තිබීම, මල් සුවඳ, මා සිත පහන් කළේය. කෙමෙන් කෙමෙන් මා සිත ඇදී ගියේ පැවිදිබව කරා ය. මා ඉතා කුඩා අවධියේ දී අම්මා ගේ චිත්තය සිවුරක් සේ

පොරවාගෙන සිටි අයුරු මට මතකය. මාපියාණන් තුළ නම් හික්මුණු වහන්සේලා කෙරෙහි එතරම් පැහැදීමක් තිබූ බවක් මට මතක නැත. එසේ අපැහැදී සිටියේ මක්නිසාදැයි මම නො දනිමි. “මටත් මහණ වෙන්නට විනෑ” යන වචනය මා මුවින් පිට වූ සැණින් තාත්තා කෝප වෙයි. “වින්න ... වින්න ... මෙයා පින්බත් කන්න හදනවා. ඉගෙනගෙන අතපය වෙහෙසලා රැකියාවක් කරන්න කම්මැලි යි. දැන්මම ගෙදරින් පිටවෙන්න හදන්නේ ඒකයි. නුඹට පින්බත් කන්න ලැජ්ජා නැද්ද?” එවිට මා කරන්නේ නිහඬ වීමයි.

දිනක් තාත්තා මගෙන් මේ ප්‍රශ්නය ඇසුවේ “ඇත්තටම ලොකු ළමයා පන්සල්වල මහණ වෙන්න නුඹට ලැජ්ජා නැද්ද?”

“නෑ මං මහණ වෙන්නේ කැලේක.” “එහෙම ද? එතකොට කැලේදි බඩගින්නේ ඉන්න වෙයි.”

“නෑ මං එතකොට පාත්තරය අරගෙන පිණ්ඩපාතෙ යනවා.” එවිට තාත්තා නිහඬ විය. එහෙත් අවසරයක් නම් නැත. අන්තිමේදි තීරණාත්මක කතාබහක යෙදුණි. මේ ගැන මා තාත්තාට සෘජු ලෙස මෙසේ කීවෙමි. “තාත්තා මට මහණ වෙන්න අවසර දෙන්නේ නැති නම්, මං හිස හැරුන අතේ යනවා. ගිහිත් වනගත වෙනවා.” මේ කීමත් සමඟම තාත්තා ද දැඩි ස්වරයෙන් මෙසේ කීවේය. “එහෙම නම් නුඹ විනෑ දෙයක් කරගනිත්. මින් මතු මගෙන් අහන්නට විනෑ නෑ.” එපමණකින් ම මගේ අදහස ඉටුවිය.

කෙමෙන් කෙමෙන් මගේ පාසැල් ගමන නවතින ලකුණු පහළවිය. මා වඩාත් උනන්දු වූයේ නිවසින් බැහැර කොහේ හෝ තැනක සිටීමට ය. ඔය අතරේ එක්තරා ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් හඳුනා ගන්නට ලැබුණි. මා උන් වහන්සේ ගේ කුඩා ආවාසයේ නතරවන්නට කැමති විය. මට උචිතතා අදහස ඉටුකර ගැනීමට එයින් පිටුවහලක් ලැබේය යන බලා පොරොත්තුව මට තිබුණි. නමුත් උන්වහන්සේ තුළ සිවුරට බැඳි හඳක් නො තිබුණි. බොහෝ වයසට ගොස් සිටි නමුදු උන්වහන්සේ සිවුරට ඇවිම් නො කළහ. “පුතා මේ පැවිද්දෙන් වැඩක් නෑ ළමයෝ. ඔය අදහස අත්හැර දමන්න” යනු උන්වහන්සේ මට දුන් අවවාදයයි.

ඔය අතරේ පිණ්ඩපාතයෙන් ජීවත් වෙන ඉතාමත් අභිංසක ගතිගුණ ඇති ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් මා නැවතී සිටි ආවාසය වෙත වරින් වර වැඩිම කොට සතිය හමාර වැඩ සිටිනි. තමන් ගේ පාඩුවේ වාසය කරන උන්වහන්සේ ගේ අභිංසක බවත්, සරල බවත් මා සිත ඇද ගත්තේ ය. දිනක් මම හොර රහසේ ම පැවිදි වීමට මගේ ඇති කැමැත්ත උන්වහන්සේ ට ඉදිරිපත් කළෙමි. “ළමයෝ මං තවම කවුරුවත් මහණ කරලා නෑ. මං ඉන්නේ සේරුවාවිල පැත්තේ. වැඩි පහසුකම් කිසිවක් නෑ. නමුත් ඔය ළමයා කියන නිසා මහණ කරන්නමි.”

මෙය මාහට හිසේ මලක් පිපීම බඳු දෙයක් විය. මගෙන් ලිපිනය ලබාගත් උන්වහන්සේ අප ගේ නිවස සොයා ගොස් දෙමාපියන් හමුවී කතා බස් කොට මගේ පැවිද්දට කැමැත්ත ගත්හ. උන්වහන්සේ නමින්

දික්වැල්ලේ පඤ්ඤානන්ද නම් වූ සේක. වැඩි උගත්කමක් නැති සම්භාවනීයත්වයක් නැති නමුත් උන්වහන්සේ තුළ ළබැදි දරුපෙමක් වැනි අනුකම්පා සහගත දයාවන්ත කමක් මා කෙරෙහි තිබූ බව බොහෝ වාරවලදී මට පසක් විය. 1979 මාර්තු මස 26 වැනි දින හිමිදිරි උදෑසන මගේ පැවිද්ද සිදුවිය. මාගේ උපාධ්‍යායන් වහන්සේ වූයේ සේරුවිල මංගල රාජමහා විහාරාධිපතිව වැඩ විසූ අතිගරු දඹගස්ආරේ ශ්‍රී සුමේධංකර මාහිමියන් වහන්සේ ය.

මාගේ පැවිදි බව එක්තරා අහඹු සිදුවීමක් වැනිය. ඉතාමත් අභිංසක සරල කටුක ජීවිතයක් ගතකළ ඒ මාගේ ආචාර්යෝක්තමයන් වහන්සේ මාහට සුදුසු නමක් කල්පනා කරමින් සිටිය දී වර්තමාන සේරුවිල මංගල රාජමහා විහාරාධිපති අතිගරු සේරුවිල සරණකිත්ති නායක ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් ‘කිරිබත්ගොඩ ඤාණානන්ද’ යන නම තබන ලදී. මා පැවිදි වී දින දෙක තුනකට පසු ගුරුදේවයන් වහන්සේ විසින් මා සේරුවිල රජමහා විහාරයට කැඳවා ගෙන එන ලදී. සේරුවිලට මා සම්බන්ධ වූයේ ඒ අයුරිනි.

3.

සේරුවිලදී මට සුවිශේෂී පැවිදි උතුමෙකු ඇසුරු කරන්නට ලැබුණි. බටහිර සුදු ජාතිකයකු ගේ වැනි රූපයක් තිබුණු උන්වහන්සේ සුමේධංකර මාහිමියන් වහන්සේ ය. උන්වහන්සේ හා සමාගමය මා හට ඉතාමත් ම රුචි විය. උන්වහන්සේ වීරෝදාර පුරුෂයෙකි. තම මුළු ජීවිතයම සේරුවිල වෙනුවෙන් කැපකළ උන්වහන්සේට අපි කවරුත් ඉතා හෘදයාංගම ලෙස හක්තිවන්න වූයෙමු. මා හට උන්වහන්සේ මුණගැසෙන විට උන්වහන්සේ ගේ වයස අවුරුදු අසූහතකි. 1923 දී උන්වහන්සේ සේරුවිල සොයා වැඩියහ.

එකල ගමන් මඟ තිබුනේ මුහුදු මාර්ගයෙනි. ලක්දිව ගාව ප්‍රදේශයේ දොඩන්දුවේ ශෛලබිම්මාරාම මහ විහාරයේ තරුණ භික්ෂුවක්ව සිටි අවධියේ උන්වහන්සේ ලක්දිව සුප්‍රසිද්ධ ධර්මදේශකයන් වහන්සේ තමකි. එකල ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවෙන් හිරගෙවල්වල ධර්ම දේශනා කිරීම පිණිස පත් කරන ලද්දේ ද උන්වහන්සේ ව ය. මෙනිසා ගාව වරායෙන් නැව් නැග මඩකලපුව ත්‍රිකුණාමළ වැනි ප්‍රදේශවල ධර්ම දේශනාවන්ට වැඩම කිරීම උන්වහන්සේ ගේ සාමාන්‍ය සිරිත යි. දිනක් උන්වහන්සේ ත්‍රිකුණාමලයට ධර්ම දේශනාවකට වැඩම

කළහ. ඒ ත්‍රිකුණාමලයේ සිංහල වෙළඳ සංගමයේ ආරාධනයෙනි. 1922 දී පැමිණි මේ ගමනේදී උන්වහන්සේ වැඩසිටියේ ත්‍රිකුණාමලයේ ජයසුමනාරාම විහාරස්ථානයේ ය. එම විහාරස්ථානයේ නිර්මාතෘවරයා බවට පත්වූයේ ද උන්වහන්සේම ය. එහිදී එම ප්‍රදේශවාසී දායකයන්ගෙන් අපූරු තොරතුරක් අසන්නට ලැබුණි. “අපේ හාමුදුරුවනේ, මුහුදෙන් එතෙර කොට්ටියාරම්පත්තුවේ සේරුවිල නමින් පළාතක් තියනවා. එහි ගරාවැටුණු චෛත්‍යයක් තියෙනවා වී. පොහෝදිනවල හේවිසි නාදය ඇසෙනවා වී. බුදුරැස් විහිදෙනවා වී. හාමුදුරුවනේ අපි දවසක ඒ චෛත්‍යය වැඳපුදා ගත්ට යමු.”

මෙය අපේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේට අසිරිමත් තොරතුරක් විය. උන් වහන්සේ සේරුවිල පිළිබඳ මහත් කුතුහලයෙන් විමසන්නට වූහ. කරුණු සොයන්නට වූහ. සේරුවිල වන්දනාවේ යෑමට දිනයක් ද නියම කරගත් උන්වහන්සේ යළි ශෛලබිම්බාරාමයට වැඩම කළේ මහත් ප්‍රීතියකින් යුක්තවය. සේරුවිල ගැන තොරතුරු සොයද්දී උන්වහන්සේට වැදගත් පොතක් හමුවිය. එනම් ධාතු වංශය යි. බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ පරිනිර්වාණයෙන් පසු එම සම්බුදු ශරීරය ආදහනය කළහ. එහිදී උන්වහන්සේ ගේ නො විසුරුණු ධාතූන් වහන්සේලා අතරින් විශාලතම ධාතුව වූයේ ලලාට ධාතූන් වහන්සේය. එනම් නලල් තලය යි. මෙකී ලලාට ධාතූන් වහන්සේ පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් වන්නේ ධාතු වංශයේ ය.

දුටුගැමුණු මහ රජතුමා ගේ පියාණන් වන කාවන්තිස්ස රජතුමා විසින් එකල බැබළී තිබුණු සේරුවර ශිව නම් වූ හා ලෝණ නුවර ගිරි අබා නම් වූ යුවරජවරුන් සමග එකතුව සේරුවිල සමීපයෙහි වරාහසොණ්ඩි නම් වූ ගල් කෙමියට නැගෙනහිරින් සේරුවිල මංගල මහා වෛත්‍ය රාජයා ඉදිකෙර වූ බව එහි සඳහන් ය. චුල්ලපිණ්ඩපාතික තිස්ස නම් වූ මහ රහතන් වහන්සේ නමක ගේ පූර්ණ අනුග්‍රහයත්, අවවාද අනුශාසනාත් පරිදි කරවන ලද මංගල මහා වෛත්‍ය රාජයා පිළිබඳව ඉතා රමණීය වූත් ඓතිහාසික වූත් කදිම විස්තරයක් එම ධාතු වංශයෙහි ඇත. ධාතු වංශය කිය වූ අප ගේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ එයින් වශීකෘත වූහ.

දිනක් ත්‍රිකුණාමලයේ දායක පිරිසත්ද කැටුව උන් වහන්සේ සේරුවිල වෛත්‍ය වන්දනාවේ පිටත්වූහ. ත්‍රිකුණාමල ජූරියෙන් බත්තලකට නැග සැතපුම් දහතුනක පමණ ප්‍රමාණයක් මහ සයුර තරණය කොට මුත්තූර් නම් වූ ගමට ගොඩ බටහ. මුත්තූර් යනු පැරණි මුතු ගමය. එහි වෙළඳාමේ යෙදී සිටි සිංහල බෞද්ධ කීපදෙනෙකුගෙන් උපස්ථානද ලබා කරත්තවල නැගී තෝප්පුර් බලා ගමන් ගත්හ. තෝප්පුර් යනු ථූප ගමය. දැන් එය මුළුමණින්ම මුස්ලිම් ගමකි. එතැන් සිට අලිකොටි වගවලසුන්ගෙන් ගහන මහ වනයට පිවිසුනහ. සතුන් ගේ මංමාවත් ඔස්සේ සැතපුම් පහක පමණ දුරක් නැගෙනහිර දෙසට පියමන් කොට සේරුවිල විල්තෙර වරාහසොණ්ඩි නම් ගල්කෙමිය අසලට පැමිණියහ. එතැන් සිට වටපිටාව විපරම්කොට බලද්දී ගරාවැටුණු සුවිසල් ගල් කුළුණුවලින් හෙබි දැවැන්ත වෘක්ෂයන් ගෙන්

ගහන වූ අධි නිහක්ෂමණ උස කඳු ගැටයක් දක්නට ලැබුණි. එය වනාහි බුදු රජුන් ගේ ලලාට ධාතුව තැන්පත්කොට තනවන ලද මංගල මහා වෛත්‍ය රාජයන් වහන්සේ ය. රැගෙන ගිය මල්පහන් සුවඳ දුම් පූජාකොට, බුද්ධපූජාව පවත්වා වන්දනා කොට අප නා හිමියන් ද දහවල දන් වළඳා එහිම පසෙක ගිමන් හැරීම පිණිස මොහොතක් සැතපුනහ. ඒ සැණින් උන්වහන්සේට සිහිනයක් පෙනුණි. එනම් මෙම වෛත්‍යය රාජයා ප්‍රතිසංස්කරණයකොට කිරි බැබළෙමින් තිබුණ ආකාරය යි. අවදි වූ උන්වහන්සේ වෛත්‍යය රාජයා වන්දනා කොට “මාගේ ස්වාමී වූ ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේගේ උත්තම ලලාට ධාතුව තැන්පත් කොට තනවන ලද මෙම වෛත්‍ය රාජයා යළිත් පෙර පරිද්දෙන් ම බබළුවන්නට මට අවස්ථාව ලැබේවා!” කියා දැඩිලෙස අධිෂ්ඨාන කළහ.

කිසිදු ගමන් පහසුවක් නැති අලි කොටි වගවලසුන් ගහන මදුරුවන් ගෙන් ගහන මහ වනයට හුදෙකලාවේ පැමිණ වෛත්‍යයක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට සිත යොමුකර ගැනීම තුළ උන්වහන්සේ කෙතරම් ධෛර්ය සම්පන්න කෙනෙක් දැයි අපට සිතාගත හැකිය. බුදු සසුන කෙරෙහි මහත් භක්තියක් ඇති උන්වහන්සේ එකල ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුවේ භාෂා පරිවර්තකව සිටි වැල්ලවත්තේ ඩී. ඩී. ඩීරසිංහ නම් මුදලිතුමා ගේ සභාපතිත්වයෙන් යුතුව සේරුවිල වෛත්‍ය වර්ධන සමිතිය පිහිටුවන්නට සමත්වූහ. ඉන්පසු උන්වහන්සේ ගේ සිහිනය වූයේ සේරුවිල වෛත්‍යය ප්‍රතිසංස්කරණය යි. එය හිතන තරම් ලෙහෙසි වැඩක් නො වීය. එකල එංගලන්තයේ සිට

කොළඹ දක්වා සිමෙන්ති පීප්පයක් ගෙන ඒම පිණිස වැයවන්නේ රුපියල් එකොළහකි. නමුත් එම සිමෙන්ති පීප්පය කොළඹ සිට සේරුවිලට ගෙන ඒමට රුපියල් විසිපහක් වැයවේ. මෙයින් එකල ගමන් බිමන් හි ඇති දුෂ්කරතාවය කෙතරම් බරපතල දැයි තේරුම්ගත හැකිය. අප නා හිමිපාණෝ කිසිවෙකිනුත් නො සැවිණු සේක. දොඩන්දුවේ සිට නැවෙන් ත්‍රිකුණාමලයට පැමිණ බත්තල් ගමනේ යෙදී මුත්තූර් සිට සේරුවිල දක්වා කරත්තයකින් ගොස් සේරුවිල ප්‍රතිසංස්කරණයට වැඩ පටන් ගැනීම කෙසේ කළාහුදැයි අද අපට සිතාගත නො හැකිය. උන්වහන්සේ ගේ මුල් නවාතැන වූයේ ගරාවැටුණු වෛත්‍ය මළුවේ පිහිටි සුවිශාල කෝන් ගසය. එම කෝන් ගස මත තැනූ කුඩා අට්ටාලය උන්වහන්සේගේ ආවාසය විය. ඇතැම් දිනවල වැසිකාලයේ කිසිවෙක් නැත. සතිය හමාර උන්වහන්සේ හුදෙකලාවේ සිටිති. දානය පිණිස ගනු ලබන්නේ දියෙන් පොඟවාගත් හබල පෙතිය. සේරුවිලට පැමිණ දින දෙක තුන යන විට මැලේරියා උණ හටගනී. එවිට උන්වහන්සේ කරන්නේ ආපසු දොඩන්දුව බලා පිටත්වීමයි. උන්වහන්සේ ගේ ශරීරදේවයන් වන පොළොන්නරු යුගයෙන් මෙපිට පහළ වූ අසහාය සංස්කෘත ටිකාචාර්යවරයාණන් වූ දොඩන්දුවේ ශ්‍රී සීලක්ඛන්ධ මාහිමියන් වහන්සේ තම ශිෂ්‍යයා ගැන සංවේග උපදවා ගත්හ. මෙතරම් මැලේරියා උණෙන් දුක් විඳිමින් අසාමාන්‍ය වෙහෙසකට පත්වීම ගැන නො කැමති වූහ. “ඇ..... සුමේධංකර, ඔය ගමනේ ඇති තේරුම කුමක් ද? මැලේරියා උණ හැදෙනවා එනවා. සනීපවෙනවා යනවා. ඔහොම ගියොත් තරුණ වයසෙම උන්නාන්සෙ අපවත් වෙවි.” එයට සවන් දී ඉතා යටහත්

පහත් ලෙස අප නාහිමිපාණෝ මෙසේ පිළිතුරු දුන්හ.
“අනේ නායක භාමුදුරුවනේ, බුද්ධශාසනයේ දියුණුව
වෙනුවෙන් මහත්සිවෙලා අපවත්වෙත්ට ලැබුණොත් මට
ඒකත් සැපයක්.”

අප නා හිමිපාණන් හට මෙය කිරීම ලෙහෙසි
කටයුත්තක් නොවේ. උන්වහන්සේට ලොකු පිරිසක ගේ
සහයෝගය අවශ්‍ය වේ. චුල්ලවත්තේ ඩී.ඩී. වීරසිංහ
මුදලිතුමා සොයා ගියේ ඒ වෙනුවෙන් ය. සේරුවිල ගැන
අප නාහිමියන් විසින් කරන ලද විස්තරයට සවන් දී සිටි
වීරසිංහ මුදලිතුමා මෙසේ ඇසුවේය. “භාමුදුරුවනේ
බොහෝම හොඳ අදහසක්. එකකොට මගෙන් කෙරෙන්න
විනැ මොනවාද?” අප නා හිමිපාණෝ මෙසේ පිළිතුරු
දුන්හ. “මුදලිතුමනි, ශුද්ධාවන්ත දායකයකුගෙන්
සිදුවිය යුතු සේවාව ඔබතුමා කරන්න. බෞද්ධ භික්ෂූන්
වහන්සේ නමකගෙන් සිදුවිය යුතු සේවාව මා කරන්නමි.”
මෙම පිළිතුරින් මුදලිතුමා මහත් ප්‍රසාදයට පත්විය.
එතුමා ගේ සම්පූර්ණ කැපවීම ඒ වෙනුවෙන් ලැබුණි.

1923 ත්‍රිකුණාමල ජයසුමනාරාම විහාරයේ දී
ආරම්භ කරන ලද සේරුවිල වෛත්‍ය වර්ධන සමිතිය
මහත් උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කරන්නට පටන් ගත්තාය.
එකල ධනවත් සිංහල ව්‍යාපාරිකයන් විසින් දෙනෙක්
පමණ ත්‍රිකුණාමලයේ වෙළෙඳෙරාම් කළහ. පටු
ජාතිවාදයත්, පටු දේශපාලනවාදයත් නො තිබුණ එකල
සිංහල, දෙමල, මුස්ලිම් සියළු දෙනා මහත් සමගියෙන්
කටයුතු කළහ. වෛත්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සඳහා
ඒ සියළු දෙනා ගේ ම සහයෝගය ඉතා හොඳින් ලැබුණි.

අන්‍යාගමික ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව විසින් අටවන ලද ජාතිවාදී උගුලේ වැටුණු ලාංකීය ජනතාව ගොඩ පැමිණිය නො හැකි තරම් ආගාධයකට වැටී තිබෙන්නේ අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධයක් නැතිකම නිසා ය. එකල මෙතරම් පිරිහී නො තිබිණි. ඉතා සුළු කලකින් මහවනය මතින් අඩි සියයක් උසැති වෛත්‍ය රාජයන් වහන්සේ මතු විය. 1931 දී වෛත්‍ය රාජයන් වහන්සේ ගේ කොත් පැළඳවීමේ මහෝත්සවය සිදුකරන ලදී. කිසි පහසුකමක් නො තිබුණු එකී උත්සවය වෙනුවෙන් සැදැහැවත් ජනතාව දසදහසකට අධික පිරිසක් සහභාගී වූහ. වෛත්‍ය රාජයා ගේ සම්පූර්ණ කටයුතු නිමවීම පිණිස එකල රුපියල් දෙලක්ෂ පනස්දහසක මුදලක් වැයවී තිබුණි.

එකල ඇතැම් දිනවල නායක ස්වාමීන් වහන්සේ රාත්‍රියේ අවදිව වෛත්‍යයට පහළින් තනවන ලද තම කුඩා ආවාසයේ ඇඳ මත වාඩි වී ඇහුම්කන් දීමෙන් සිටිති. මිහිරි හඬින් සජ්ඣායනා කරන පිරිත් ඇසේ. වන්දනා ගාථා ඇසේ. ඉතා මිහිරි හඬින් හේවිසි හඬ ඇසේ. ඇතැම් දිනවල පැය ගණන් මහසෑයෙන් බුදු රැස් විහිදෙනු අප නාහිමිපාණන් වහන්සේ බලා සිටින්නේ නිරාමිස ප්‍රීතියෙන් යුතුවය. සාමාන්‍යයෙන් ආවාස ගෙයි දොර අරින්නේ උදේ හතට පමණය. ඒ වනවිටත් කුස්සියේ අළුගොඩ අසල වලස්සු පැමිණ සුවසේ නිදා සිටිති. උත්වහන්සේ එළියට පැමිණ “හා ... හා ... දැන් ඉතින් පලයල්ලා” කීවිට වලස්සු හෙමිහිට මගහැර යති. වෛත්‍ය රාජයාණන් වහන්සේට මහත්සේ පෙම් බැඳි හස්තිරාජයකු ගේ පුවතක් නාහිමියන් වහන්සේ අපට පැවසූ අයුරු මතකය. ඒ ඇත් රජා නිතර පැමිණ වෛත්‍ය රාජයන් වහන්සේ පැදකුණු කරති.

සැබැවින් ම සේරුවිල වෛත්‍ය යනු මෙතෙක් ලක්දිව මා දුටු මාසිත් ඇද බැඳ ගත් ඉතාමත් දර්ශනීය වෛත්‍යයයි. ඇතැම් දිනවල මම මහත් ආසාවෙකින් වෛත්‍ය රාජයන් වහන්සේ දෙස නෙත් දල්වා බලා සිටිමි. ඒ සලපතල මළුවේ පසෙක වාඩි වී එසේ බලාසිටින කල මා සිත නිතැතින් ම අතීතය කරා දිවයයි. එකල රහතන්වහන්සේලා මහාසෑය වන්දනා කළ අයුරු මම සිතින් මවා ගනිමි. කාවන්තිස් නිරිඳුන් ඒ රහතුන් ඇසුර ලබමින් සැදැහෙන් ඔකඳවී යන අයුරු මම සිතින් මවා ගනිමි. ස්ථූප ගර්භයෙහි තැන්පත් කොට ඇති නවරියන් රන්මුවා පිළිම වහන්සේ ගේ නළල් තලයෙහි ඒ උතුම් ලලාට ධාතුව වැඩසිටිනා අයුරු මම සිතින් මවා ගනිමි. කොටින්ම සේරුවිල වෛත්‍යය යනු අපව එක්තරා සුවිශේෂී සුන්දර යුගයකට රැගෙන යන කැඩපතක් වැනිය. සේරුවිල වෛත්‍යයට අප නාහිමිපාණන් වහන්සේ බොහෝසේ බැතිමත් වූහ.

සේරුවිල සුදු හාමුදුරුවෝ යනුවෙන් නම් ලද අප නාහිමිපාණන් වහන්සේ ඇසුර මම වඩාත් ප්‍රිය කළෙමි. උන්වහන්සේ විවේක වේලාවන් හි දී සනිපට්ඨාන සූත්‍රය කියවනු ඇසීමට මම ඉතා රුචි කළෙමි. ඉතාමත් නිහතමානී නිරහංකාර වූ අප නාහිමියන් සැහැල්වි සිතින් කල් යැවූ කෙනෙකි. උන්වහන්සේ ඇසුර සියළු දෙනාම පාහේ ප්‍රියකළහ. යළි මිනිස් ලෝකයේ උපදින්නට උන්වහන්සේට කැමැත්තක් තිබුණේ නැත. උන්වහන්සේට ම ආවේනික වූ මටසිලිටි භාෂාවෙන් කථා කිරීම ඇසීමට අපි ඉතාමත් කැමැත්තෙමු. ඇතැම් දිනවල නාහිමියන් අසල බිම වාඩි වී පිළිසඳර කතාකරමින් සිටින විට දවසක්

මෙසේ වදාළහ. “අනේ බොලේ ආයෙනම් මනුෂ්‍ය ලෝකෙට එන්න මගේ කැමැත්තක් නෑ. මං කැමති ධ්‍යාන උපදවාගෙන බඹලොව යන්නයි ඉතින් උන්නාන්සේ මෙහි භාවනාව දියුණු කළොත් හරියයි නේ ද?” අප කරන්නේ උන්වහන්සේ ගේ අදහසට අනුබල දී ම යි.

සැබැවින්ම අප ගේ ජීවිතයට උන්වහන්සේ ගේ අධිෂ්ඨානයක්, සිවුපසයට නො ඇල්මක්, නිරහංකාරකමක්, සැහැල්වි ජීවිතයක් තදින් බලපෑවේය. උන්වහන්සේට වඩාත් ම ආදරය කළේ සේරුවිල සරණකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ය. සරණකිත්ති නාහිමියන් උන්වහන්සේ ගේ සෙවනැල්ල මෙන් සිට උපස්ථාන කළ අයුරු අපට තවමත් මතකය. මා සිටින කාලයේ ම කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ද එහි සිටියහ. කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ ඇසුරද මම ප්‍රිය කළෙමි. අපි කවුරුත් මල් නෙලාගෙන සැන්දෑයාමයේ සෑ මළුවට ගොඩවෙමු. හුදෙකලාවේම තැත්තැත් වල වාඩිවී සිත්වූ පරිද්දෙන් වන්දනා කරමු. ඇතැම් දිනවල අමරකිත්ති හිමියන් ද සෑ මළුවේ බොහෝ වෙලා වාඩිවී භාවනා කරන අයුරු මම බලාසිටිමි. මසිතට මහත් සතුටක් ඇතිවේ. අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ අපතුළ ශ්‍රද්ධාව ඇතිවීම පිණිස බුදුරජාණන් වහන්සේ ගැන නොයෙක් තොරතුරු කියා දුන්න. බුද්ධ වන්දනාව පිණිස අපව උනන්දු කළ සේක. සමාජයට මහත් සේවාවක් කිරීමට ආශා කළ උන්වහන්සේ එකල නෙළුම් ළමා සංවිධානය නමින් සංවිධානයක් පිහිටුවා ප්‍රදේශවාසී දරු සිහිත්තන් දහමට යොමු කිරීම පිණිස මහත් වෙහෙසක් ගත්හ. මාගේ ජීවිතයේ වඩාත්

කිට්ටුවෙන් ඇසුරු කරන්නට ලැබුණේ අති ගරු සේරුවිල නාහිමිපාණන් වහන්සේ, සේරුවිල සරණකිත්ති නාහිමියන් වහන්සේත් හා කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේත්ය. එමෙන්ම රඹුක්වැල්ලේ ධම්මකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේව ද මට ඇසුරු කරන්නට ලැබුණි. මා සහෝදර මුංහේනේ මෙත්තාරාම ස්වාමීන් වහන්සේ, ආනන්දකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේත් ආදී අපි කවුරුත් සහෝදර බැඳීමකින් යුතුව ඉතාමත් සමගි සම්පන්නව වාසය කළෙමු. මාගේ ජීවිතයේ බණ භාවනා පිණිස තදින් යොමුවීමට අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ ඇසුර මට තදින් බලපෑවේය. දොඩන්දුවේ කුටියක වැඩසිටි මාතලේ චන්රත්න නම් වූ භාවනානුයෝගී සිල්වත් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් ගැන අමරකිත්ති හිමියන් විසින් අපට තොරතුරු කියාදෙන විට අපි මහත් ප්‍රීතියෙන් යුතුව තෙත් අයාගෙන අසා සිටිමු. වරක් කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ අප නාහිමිපාණන් ගේ අනුවෙනි ජන්මදිනය නිමිත්තෙන් මල්මිටි අනුදහසක පූජාවක් සංවිධානය කළහ. එකල පවා මහා පින්කම් කිරීමේ අපූරු කුසලතාවක් අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ තුළ තිබුණි. එමෙන්ම ඇතැම් දිනවල පිඬුසිභා යෑමෙන් පිණිඬුපාත වාරිකාව ද අපට පුරුදු කළෝ උන්වහන්සේ ය. ශාසනික වශයෙන් අපගේ දියුණුව උන්වහන්සේ නිතර අපේක්ෂා කළයෙක.

4.

පූජ්‍යපාද සේරුවිල සරණකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ අපට පැවිදි සහෝදර කෙනෙකුන් මෙන්ම ආචාර්යවරයකු වශයෙන් ද මහත් සේ උපකාර වූහ. සැබැවින්ම අර්බුද අභියෝග ඉදිරියේ උන්වහන්සේ සෙන්පතියකු වැනිය. අප ගේ අධ්‍යාපන කටයුතුවලට ඉතාමත් කරුණාවෙන් උපකාරී වූ උන්වහන්සේ මිනිස් ගුණදහමින් පිරුණු උතුමෙකි. අනුන්හට උපකාර කිරීමට උන්වහන්සේ නිතර සැදී පැහැදී සිටියහ. ඉතාමත් නිර්භීත ගතිගුණ ඇති ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක් මට මේ ජීවිතයේදී හමු වී තිබේ. එක නමක් සේරුවිල සරණකිත්ති නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ය. අනෙක් නම දොඩන්දූවේ පොල්ගස්දූව භාවනා මධ්‍යස්ථානාධිපතිව වැඩ විසූ අපවත් වී වදාළ පියරතන නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ය. ඒ නිර්භීතකම සුවිශේෂී එකකි. විනෑම කරුණක් ඉදිරියේ ඉස්මතු වී එන අභීත කලාබහ නිසා ම බොහෝ ප්‍රශ්න සමථයකට පත්වේ. එමෙන් ම ගනු ලබන අභීත තීරණ ද ප්‍රශ්න සංසිදුවයි. ඒ නිර්භීතකමට මම වඩාත් ආශා කළෙමි.

1984 අගෝස්තු මාසයේ සේරුවිල නායක ස්වාමීන් වහන්සේ අපවත් වූ සේක. ඉන්පසු සේරුවිල

විහාරාධිපති බවට පත්වූයේ සරණකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ය. 1984 අග භාගයේ එල්.ටී.ටී.ඊ සංවිධානයේ භයානක ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාර හේතුවෙන් එම ප්‍රදේශවාසී අභිංසක ගම්වැසියන් ගේ ජීවිත බියෙන් හා ත්‍රාසයෙන් දෙදරා ගියහ. කෙමෙන් කෙමෙන් භීෂණ තත්වය වැඩිවිය. බියවැඩිකම නිසාම ප්‍රදේශවාසීහු ගම්බිම් අත්හැර සරණාගත කඳවුරු වටා රොක්වන්නට වූහ. හමුදාවේ මැදිහත් වීමෙන් යළිත් දෙහිවත්ත නිලපොල ප්‍රදේශවලට ජනතාව රැගෙනඑන ලදී. එදින සවස් භාගයේ එම ගමට ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාරයක් එල්ලවන බවට තොරතුරු ලැබුණ අතර වෙඩිහඩත් බෝම්බ හඩත් අපට ඇසුණි. සරණකිත්ති නාහිමියන් මහත් සිත්වේදනාවෙන් පැමිණ “අයියෝ අභිංසක සිංහල ජනතාව ඉවරයි.” කියමින් කඳුළු සළමින් ඇඳෙහි වැතිරගත්හ. එවකට සේරුවිල සිටි මා හට මෙය බිහිසුනු අත්දැකීමක පෙරනිමිති විය. අපි උස්ව තිබූ වතුර ටැංකියට නැග ඇත බලාසිටියෙමු. බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් ගෙවල් ගිනි ගන්නා අයුරු ඇතට දිස්විය. ත්‍රස්තවාදීන් යළි පලායන අයුරු ඇත සිට අප බලා සිටියෙමු. අප ගේ හදවත් මහත් වේදනාවකින් හඩා වැටුණි. පත්සලේ නිදාගැනීම පවා බිය ජනකවිය. එදා රාත්‍රී අපි කැළෑ වැදුනෙමු. ඉනතෙක් වැඩි තිබූ ඉවක්මානා ගාලක් තුළ නිදාසිටියෙමු. එය බිහිසුනු අත්දැකීම් පිළිබඳව මගේ පළමු සිහිවටනය යි. ඒ ගතඳුරු රැයෙහි ගස්කොළන් පවා පෙනුනේ ආයුධ සන්නද්ධ ත්‍රස්තවාදීන් පරිද්දෙනි. ඊට පසුවදා සිට සේරුවිල සරණකිත්ති නාහිමියන්ට අති විශාල රාජකාරියක් පැවරී තිබුණි. ඒ වනවිට කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩසිටියේ කොළඹ 7 සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ ය. එකල

මා අධ්‍යාපනය හදාරමින් සිටියේ ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ ය. අපට අනාගතය පිළිබඳව කිසිවක් ඉතිරි වී නො තිබුණි. චැට්ටේමින් තිබුණේ අනාරක්ෂිත බව පමණි. සේරුවිල ආරක්ෂාව පිණිස පොලිසියේ දෙදෙනෙක් ද, තුවක්කුගත් තවකෙනෙක් ද, සිටියහ. ඔවුනට කළහැකි දෙයක් නැත. අන්තිමේ දී සරණකිත්ති නාහිමියන් බියෙන් තැතිගෙන සිටි ගම්වාසී සියළුදෙනා රැස්කොට සේරුවිල අත්හැර ආරක්ෂා ස්ථාන කරා යන ලෙස ඉල්ලා සිටියහ.

සරණකිත්ති නාහිමිපාණෝ අපව ද රැස්කළහ. “කරන්න දෙයක් නෑ අපවත්වූන අපේ නායක භාමුදුරුවෝ මට සේරුවිල භාරදුන්නේ සේරුවිල රැකගනිවිය යන අපේක්ෂාවෙනුයි. ඒ නිසා මං සේරුවිල දාල යන්නේ නෑ. ඔබ වහන්සේලා කොළඹ ගිහින් දන්න දන්න අයට මේ විපත කියන්න.” අපේක්ෂා රහිත වූ අපි කොළඹ පැමිණියෙමු. හබරනින් මෙහාට යුද්ධයක සේයාවකුදු දක්නට නැත. එවකට ජනාධිපතිව සිටි ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහතා හමුවූ අපි මේ දුක් ගැනවිල්ල කීවෙමු. එතුමා කඩිනමින් ආරක්ෂක පියවර ගත්තේය.

ඒ වනවිට සේරුවිල ප්‍රදේශයේ සිටි වෛද්‍යවරු පවා එම ප්‍රදේශය අත්හැරගොස් තිබුණි. සරණකිත්ති නාහිමියන් නැවතී සිටීම ප්‍රදේශවාසීන්ට මහත් ශක්තියක් විය. “නායක භාමුදුරුවෝ ගියොත් විතරයි අපි යන්නේ” යැයි පැවසූ ඔවුහු එම පරිසරයට මුහුණ දීමට සිතා සිටියහ. අන්තිමේ දී කිසිවෙදකමක් නො දැන සිටි නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ප්‍රදේශයේ වෛද්‍යවරයා බවට පත්වූහ.

ගෙවල් දොරවල්වල හටගන්නා ආරවුල් විසඳන විනිසුරුවෙකු බවට ද පත්වූහ. උන්වහන්සේ ගේ අතින් ගන්නා විනැම බෙහෙකකින් ලෙඩ දුක් සුවවිය. එල්.ටී.ටී.ඊ සංවිධානයෙන් උන්වහන්සේට මරණ තර්ජන එල්ලවිය. උන්වහන්සේව විනාශ කිරීම පිණිස බිම්බෝම්බ පවා අටවන ලදී. කිසිවිටෙකත් ආරක්ෂක නිලධාරියකු ගේ රැකවරණයක් නො ගත් උන්වහන්සේ තනියම ගමන් බිමන් ගියහ. අවංකකමත්, සත්‍යවාදීබවත්, හෘද සාක්ෂියට එකඟව පිරිසිදු චේතනාවෙන් කටයුතු කිරීමත් තුළ තමන් වහන්සේට රැකවරණය සැළසෙන බව උන්වහන්සේ නිතර කියා සිටියහ. සැබැවින් ම සේරුවිල රජමහා විහාරයට සම්බන්ධ වීමෙන් මා උගත් දැ බොහෝය. ආදායම් පොට්ටනි ගසන පිරිහුනු පන්සල් රටාවක් එහි නො තිබුණි. එහි තිබුණේ මානව හිතවාදී පරිසරයකි. ඒ ගැන නම් අවංකව සතුටුවෙමි.

5.

සාමාන්‍යයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් දැනගත යුතු බණ කීම, වත් පිළිවෙත් කිරීම ආදිය කටයුතු ඉක්මණින් ඉගෙන ගන්නට මම සමත්වීම්. පොත් කාවේකු යැයි කිවයුතු තරමටම මම පොත්පත් කියවීමට ඇබ්බැහි වී සිටියෙමි. එකල පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත නාහිමි, හේන්පිටගෙදර ඤාණසීහ නාහිමි, යක්කඩුවේ ප්‍රඥරාම නාහිමි, කන්නිමහර සුමංගල හිමි ආදී ස්වාමීන් වහන්සේලා ගේ පොත් මම එකහුස්මට කියවමි. විශේෂයෙන් රේරුකානේ වන්දිවිමල මාහිමියන් වහන්සේ ගේ පොත් මා සිත් ඇදබැඳ ගත්තේය. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර ආදී ලේඛකයින් ගේ කෘති මා සිත් ඇදබැඳ ගත්තේය. 1980 දී සාම්ප්‍රදායික පිරිවෙනේ අධ්‍යාපනයට යොමු වූ මා විද්‍යෝදය පිරිවෙනින් අධ්‍යාපන කටයුතු ආරම්භ කොට නුගේගොඩ සුභද්‍රාරාම පිරිවෙනින් උසස් අධ්‍යාපනය හදාරා ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළත් වීමි. එකල පවා භාවනා කිරීමේ අදහස මා සිත තුළ පැවතිනි. වරක් මා විද්‍යෝදය පිරිවෙනේ සිටියදී කඳුබොඩ භාවනා මධ්‍යස්ථානාධිපති කහටපිටියේ සුමනිපාල නායක ස්වාමීන් වහන්සේට ලිපියක් ලිවෙමි. ඒ 1981 දී ය.

කහටපිටියේ සුමනිපාල නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ඉතා කාරුණික පින්වත් කෙනෙකි. උන්වහන්සේ ගේ රූපය සමානවන්නේ බලංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රිය නායක ස්වාමීන් වහන්සේට යැ යි මම සිතමි. කහටපිටියේ ස්වාමීන් වහන්සේගේ කතාබහ ඉතා ප්‍රිය මනාපය, රසවත්ය. විනැතරම් වේලාවක් අසාගෙන සිටිය හැකිය. උන්වහන්සේ මාගෙන් පළමුව ඇසුවේ භාවනා කළයුත්තේ කුමක් පිණිස ද කියාය. මට ද එකච්ඡේ එයට පිළිතුරු දීම නො හැකිවිය. මා කියා සිටියේ භාවනා කිරීම තුළින් ඉගෙනීමට පිටුවහලක් වන බවයි. උන්වහන්සේ සිතන සී හොඳයි හොඳයි කියා එය අනුමත කළහ. මා දින විස්සක් පමණ කඳුබොඩ ගත කෙළෙමි. එය භාවනාව පිළිබඳව මාගේ පළමු අත්දැකීම විය. එහි පිටස්තර කිසිවෙකු සමග හෝ කතාබස් කිරීම සපුරා තහනම් ය. අළුතින් භාවනාවට පිවිසි කෙනෙකුට ඒ ඉතා වැදගත් කරුණකි. නිරතුරුවම කතාවට ඇබ්බැහි වී සිටින අපහට නිශ්ශබ්දතාවය ප්‍රගුණ කිරීමේ සන්සුන් වාතාවරණයක් ඇතිකරගත හැකිය. නායක ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් භාවනාවට උපදෙස් ගනිමි. මූලික බුද්ධ දේශනාවලින් දහම් දැනුමක් නො ලැබුණ නමුත් එම කාල පරිච්ඡේදය ඉන්ද්‍රිය සංවරයටත්, වාචි වී භාවනා කිරීමෙහි පුහුණුවටත් මහත් පිටුවහලක් සලසා දුන්නේය. එවැනි පුහුණුවක් ජීවිතයකට අත්‍යාවශ්‍ය යැ යි මම සිතමි.

නැවත පන්සලට පැමිණි පසු භාවනාවෙන් ලද සුවය විකෙන් වික වියැකී ගියේ ය. නො දැනීම වාගේ පරණ ජීවිතයට ඇද වැටුණි. කලක් යන විට භාවනාව ගැන තිබූ උනන්දුව නැති වී ගියේය. සාමාන්‍ය ඉගෙනීම

කටයුතු සඳහා යොමු වී සිටි මා ගතකළ ජීවිතයෙහි කිසි විශේෂත්වයක් නො විය. ඔය අතරේ 1982 ජුනි මාසයේ අපි කිහිප නමක් උපසම්පදා වුණෙමු. සාම්ප්‍රදායිකව විසිතුරුවීම් විය වනවිට උපසම්පදා වියයුතු විය. නමුත් ඒගැන කිසිදු අවබෝධයක් අපට නො තිබුණි. බොහෝ විට උපසම්පදාවකින් තීරණය වන්නේ හික්ෂු ජීවිතයේ වැඩිමහච්ඡාමත්, විහාරස්ථානයන්හි අයිතියක් පමණි. එය වර්තමාන සම්ප්‍රදාය යි. උපසම්පදාව ලද හික්ෂුව පාරාජිකා, සංඝාදිසේස ආදී ගරුකාපත්තිවලට පත් නොවී පිරිසිදු බඹසර සුරකින ආකාරය ගැන සාකච්ඡා කරනු දක්නට නො ලැබේ. උපසම්පදාව ලද මොහොතේ ලැබෙන අනුශාසනාව විනා යළි යළිත් ඒ ගැන කතා නො කිරීම නිසා හික්ෂු ජීවිතය පිරිහී යාම වළකාලිය නො හැකි තරම් උග්‍ර තත්වයක පවතී. මේ නිසාම මා 1983 යථෝක්ත උපසම්පදාව බැහැරකොට සාමණේර බවට පත්වීමි.

මා සරසවි අධ්‍යාපනයට යොමු වූයේ අවබෝධයකින් නොවේ. සමාජයේ තිබූ පිළිගැනීම නිසා ම එයට යොමුවිය. උපාධියක් ලබා සිටීම සම්භාවනීය තත්වයක් ලෙස සලකන හෙයිනි. එනමුත් රැකියාවක් කිරීමේ ආශාවක් එකල පවා මට නො තිබුණි. මාගේ මිත්‍ර ස්වාමීන් වහන්සේලා පාසැල් ශූරුපත්වීම් සඳහා ඉල්විම්පත්‍ර යවද්දී මට ද එකක් යවන්නැයි බලකරන විට පවා මම ඒ ගැන නො සලකා හැරියෙමි. ජයවර්ධනපුර සරසවියේ ගෙවූ කාලපරිච්ඡේදය මා දිවියේ නිසරු මතකයක් ලෙස ඉතිරිව පවතී. අපට සිදුවූයේ දිනපතාම පන්තිවර්ජනවලට මුහුණදීමටය. නො එසේ නම්, කිසියම්

දේශපාලන විරෝධතාවලට සහභාගී විමටය. උදෑසන පන්සලෙන් පිටත් වන්නේ අදවත් ඉගෙන ගනිමිසි කියා සිතාගෙනය. එහෙත් සරසවියට ඇතුළුවනවිට නෙත ගැටෙන්නේ පංති වර්ජන දැන්වීමයි. එවිට පුස්තකාල පරිහරනය ද තහනම්ය. නිදැල්ලේ කල් ගතකොට යළි පන්සලට යෑම එවිට අපගේ සිරිතය. උසස් අධ්‍යාපනය කෙරෙහි මා තුළ තිබූ උනන්දුව කෙමෙන් කෙමෙන් පහවී ගියේය. පැවිදි ජීවිතය පිළිබඳව මා දැරුවේ උදාසීන ආකල්පයකි. ගිහි ජීවිතයක් ගතකළහොත් මෙයට වඩා අර්ථවත් ලෙස ජීවත් විය හැකියැයි වරින් වර සිතූන අවස්ථාද තිබුණි.

සැබැවින් ම ගෞරව උපාධිය වෙනුවෙන් මා තෝරාගත්තේ සිංහල විෂය යි. ඒ සිවුරු හැරීමට සිතාගෙනය. එහෙත් යම් හෙයකින් සිවුරු අත්හළහොත් අළුතෙන්ම ගිහි ජීවිතය ගොඩනගා ගත යුතුය. මේ ගැන මම සිතන්නට වීම. ගිහි ජීවිතයේ දී විවාහයක් කරගත යුතුය. ටික කලක් යනවිට පවුලට ද දරුවන් ද එක්වනු ඇත. ඊට පසු ඔහු පියෙකි. තවකලක් යනවිට ඔහු සීයා කෙනෙක්වනු ඇත. ගිහි ජීවිතය ගෙවන බොහෝ දෙනෙක් වයස්ගත වූ විට ජීවිතය ගෙවන ආකාරය ගැන මම සිතන්නට වීම. නොයෙක් අර්බුද දුක් කම්කටොළ අවහිර බාධක මැද ගතකළයුතු ගිහි දිවිය නිමා වන්නේ හුදෙකලාව පසෙකට වීමෙනි. මේ තත්වය මගේ ජීවිතයට අයිති වනු දැකීමට මම නො කැමැති වීම. ජීවිතයක් නිමාවිය යුත්තේ ඔය අයුරින් ද? ජීවිතය යනු මෙපමණමද? මම සිතන්නට පටන් ගනිමි. බොහෝ ආවිච්චා සීයලා පුටුවල වාඩි වී ඔහේ කල්පනා කරමින්

සිටිනි. ඇතැමුන් දුක් විඳින්නේ දරුමුණුබුරන් ගේ ප්‍රශ්ණ ගැන සිත සිතාය. බොහෝ දෙනෙකුට නියමාකාර සිහි කල්පනාවක් ද නැත. ඇතැම්හු වහා කිපෙති. අන්‍යයන් නුරුස්සති. පිටස්තර ලෝකයා ඉදිරියේ සතුටුදායක සිතහවකින් මුළු සරසා සිටින නමුත් තම ලෝකයෙහි ඇති අඩුව කිසිලෙසකින් පුරවාගත නොහැකිව අසරණව සිටින අයුරු මම දැක ගනිමි. දරුමුණුබුරන්ට බැඳීගිය, වතුපිටිවලට බැඳීගිය, මිල මුදලට බැඳීගිය ඒ ජීවිතය බැඳීම් සහිතව ම අවසන් වී යන ආකාරය මම දැක්කෙමි. කිසිවකට නො බැඳී ජීවත් වන්නට ඇතිනම් කොතරම් හොඳද?

සරසවි අධ්‍යාපනය ලබන කාලයේ මා නැවතී සිටියේ පන්සලකය. එහි සීමා මාලකය පිහිටි කොටසෙහි නැවතී සිටි මාහට ත්‍රිපිටක පොත් කියවීමේ අවස්ථාව ලැබුණි. මගේ වාසනාවකට මෙන් එහි තිබූ පොත් අල්මාරිවලට අගුළුදමා නො තිබුණි. දීඝනිකාය, මජ්ඣිමනිකාය ආදී පොත් ත්‍රිපිටක පොත් හැටියට දැනසිටි නමුත් ඒවා පිළිවෙලකට කියවීමේ අවස්ථාවක් එකල මට නො ලැබුණි. සරසවි අධ්‍යාපනය ද අඩාල වී තිබුණෙයින් මා විවේකයට කරන්නේ අර අල්මාරියෙන් පොත්ගෙන කියවීමයි. මට මතක හැටියට මුළින්ම මට කියවන්නට ලැබුණේ මජ්ඣිම නිකායේ පළවෙනි කොටසයි. එහි සූත්‍රදේශනා එකින්එක කියවන විට එයින් මා වසඟයට පත්විය. එහිදී මාහට තදින්ම කා වැදුනේ වත්පුපම සූත්‍රය බව මට මතකය. 1986 දී පමණ මා එය කියවද්දී සිතට කොතරම් කාවැදුනේ ද යත් මෑත භාගයේ මා අතින් මජ්ඣිමනිකායේ පළමු කොටස සරල සිංහලට

පරිවර්තනය වූයේ ද නො දැනුවත්වම ය. නමුත් චක්චුපම සූත්‍රය පරිවර්තනය කරගෙන යනවිට එදා එයට මා වසන වූ ආකාරය මට යළි සිහිපත් විය. එහි සඳහන් වන සුන්දරික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා පැවිදිව රහත් වූ ආකාරය කියවද්දී මා නෙතින් කඳුළු ධාරාවෝ වැගිරෙන්නට පටන් ගත්හ. ඒ පරිච්ඡේදය මෙසේ ය.

“මෙසේ වදාළ විට සුන්දරික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය පැවසීය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා සුන්දරය, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා සුන්දරය, යටිකුරුකොට තැබූදෙයක් උඩුකුරු කළාක් වැන්න. වසා තැබූදෙයක් විවෘතකොට දැක්වුවා වැන්න. මං මූලා වූවෙකු හට නො වරදින මහ පැවසීමක් වැන්න. අඳුරෙහි සිටින ඇස් ඇත්තවුන් හට රූප දක්නට තෙල්පහන් දරාසිටීමක් වැන්න. පින්වත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් එපරිද්දෙන්ම අනේකප්‍රකාර ලෙස ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේය. ඒ මම වනාහි භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව සරණ යමි. ධර්මයක් ආර්ය සංඝයාත් සරණ යමි. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ සමීපයෙහි මම පැවිදි බව ලබන්නෙමි වා! උපසම්පදාව ද ලබන්නෙමි වා!!

සුන්දරික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි පැවිදි බව ලැබුවේය. උපසම්පදාව ලැබුවේය. ආයුෂ්මත් භාරද්වාජයන් උපසම්පදාව ලද නොබෝ කලකින් හුදෙකලා වූයේ ය. තනිව වාසය කළේය. අප්‍රමාදී වූයේ ය. කෙලෙස් තවන වීරිය ඇතිව දහමට දිවි සුදා වාසය කරද්දී යම් කුල සුත්‍රයෝ යම්

අරහත්වයක් පතාගෙන ගිහිගෙය අත්හැර බුදු සසුනෙහි පැවිදි වෙද්ද, ඒ නිවන් මගෙහි පරම නිෂ්ඨාව වන උතුම් අරහත්වය මේ ජීවිතයේ දී ම අවබෝධයෙන් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කළේය. ඉපදීම ක්ෂය විය. බලිසර වාසය සම්පූර්ණ කරන ලදී. කළයුතු දෙය කරණ ලදී. නැවත නම් සසරෙහි උපතක් නැතැයි අවබෝධයෙන් ම දැන ගත්තේ ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් භාරද්වාජයන් වහන්සේ ද, රහතන් වහන්සේලා අතුරින් කෙනෙක් බවට පත්වූහ.”

(වත්ථුපම සූත්‍රය- මජ්ඣිම නිකාය)

එකල පැවිදි ජීවිතයයි මෙකල පැවිදි ජීවිතයයි අතර වෙනස අහසට පොළොව සේ දුරස්ථී ගිය දෙයකි. මෙකල පැවිද්දෙහි අරුත සංස්කෘතියක් ජාතියක් නියෝජනය කිරීම පිණිස මිස නිවන් මග හැසිරීම පිණිස නොවේ. වචනයෙන් කිව නොහැකි මහා කාන්සියක් මට දැණුනි. එය මහහරවා ගත හැකි කිසිදු පිළිවෙලක් නො තිබුණි. මේ පැවිදි ජීවිතය වනාහි නාම මාත්‍රික පැවිද්දක් පමණි. මෙහි ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය දක්නට නැත. ගිහි ජීවිතය ගැන ද මා දුටුවේ කරදර කම්කටොළු මැද ගමන්කොට පරලොවද සැපතක් නො ලබන හිස් වැඩපිළිවෙලක් ලෙසයි. පැවිදි ජීවිතය ගැන මා දුටුවේ ගිහියන් පරිද්දෙන් ම පන්සල් ජීවිතයේ අයිතිවාසිකම් ගොඩකට මැදිවී තාවකාලික සමාජ ආධිපත්‍යයක් දරා මරණින් මතු සැපක් නො ලබන පරලොව ගමනක් යන වැඩපිළිවෙලක් ලෙසයි. කුමක් කළයුතුද යන්න ගැන මම නිරතුරුව කල්පනා කෙළෙමි. අන්නිමේ දී මම සියල්ල අත්හරින්නට තීරණය කළෙමි. දැන් මගේ සිතේ

බලපවත්වන්නේ අසරණ බවකි. යම් හෙයකින් මා මරණයට පත්වුවහොත් කොහේ උපදිව්දැයි මටම සිතාගත නො හැකිය. පැවිදි වී බොහෝකල් ගත වූ නමුත් රැස්කළ පිනක් ද සිහියට නො ඒ. නිසරු ජීවිතයක හිස් සේයාවන් මා පසුපසින් හඹා එයි. මේ මිනිස් ජීවිතය මට අහිමි වුවහොත් ඒ සමඟම මට ධර්මයද අහිමිවනු ඇත. මට නිතර නිතර මරණය සිහිවන්නට විය. එසැණින්ම සිහිවන්නේ උපතක් කරා මා යන ආකාරය යි. සැබැවින් ම යළි උපතකට මම බියපත් වීම්. මෙයින් මිදිය හැකි එකම මාර්ගය නම් ධර්මයේ නැසිරීම පමණි.

6.

සරසවි අධ්‍යාපනය මට එපා විය. එහි ඇත්තේ බොළඳ අභිමානයක් පමණි. මා සොයන දේ දැන් එහි නැත. ඔය අතරේ එක්තරා භාවනා මධ්‍යස්ථානයක් ගැන මට තොරතුරු ලැබුණි. මා එහි ගොස් අධිපති ස්වාමීන් වහන්සේ සමඟ සාකච්ඡා කළෙමි. මට දැන් අවශ්‍ය වී තිබෙන්නේ සසර දුකින් නිදහස් වීමයි. සූත්‍ර දේශනා කියවද්දී බුදු බව පැහිම යනු කිසිසේත් නො කළ හැකි වූ අසාමාන්‍ය දෙයක් බව මට වැටහුණි. බුදු රජාණන් වහන්සේ තරම් බුද්ධත්වය ගැන දන්නා කිසිවෙක් ලොව නැත. බුද්ධත්වය ගැන සියළු දෙය ඉගෙන ගතයුත්තේ උන්වහන්සේ ගේ මුවින් පිට වූ වචන ඔස්සේ පමණි. බුදුවරයෙක් නො වන අන් කවරෙක් නමුත් බුද්ධත්වය ගැන පවසන කිසිවක් මම පිළිනොගනිමි. බුදුරජුන් වදාළේ බුද්ධච්ඡය අවිත්තය බවයි. “බුද්ධ ච්ඡයෝ අවිත්තියෝ” එසේ සාමාන්‍ය චිත්තනයට ගෝචර නො වන දෙයක් බව දේශනා කොට තිබිය දී බුද්ධත්වය පසුපස යෑමට ධර්මයෙන් අනුබලයක් ද නො ලැබෙන කල්හි එවැන්නක් පතා යාම බුද්ධිගෝචර නො වන බව මට වැටහී ගියේය. සූත්‍ර දේශනාවල සඳහන් තොරතුරු නුවණින් විමසද්දී සතර අපාය ගැන මහත් භීතියක් ඇති විය. අනාත්ම වූ දෙයක් හෙවත් තමා ගේ වසඟයේ පවත්වා

ගත නො හැකි දෙයක් පටිච්චසමුප්පාදයට අනුව සකස්වෙන දෙයක් වෙනස් කරගත යුත්තේ කෙසේ දැයි මම නො දැන සිටියෙමි. යථෝක්ත භාවනා මධ්‍යස්ථානයෙහි ස්වාමීන් වහන්සේට මා කියා සිටියේ නිවන් අවබෝධ කරගැනීම පිණිස චිත්ත දෙයක් කිරීමට මා සූදානම් බවයි.

මා පන්සලක දිවි ගෙවූ කෙනෙක් හෙයින් උන්වහන්සේ මට පවසා සිටියේ උපැවිදි වී උපාසකයෙකු වශයෙන් සිටිමින් යළිත් ජීවිතය ආරම්භ කරන ලෙස යි. උන්වහන්සේ සමග කළ සාකච්ඡාවෙන් අනතුරුව මම සිවුරු හරින්නට තීරණය කළෙමි. උපාසකයෙක් ලෙස මගේ අධ්‍යාත්මික ජීවිතය යළි ඇරඹීම මට අළුත් ජීවිතයකට මඟ පෙන්වීමක් විය. මා සොයුරු මෙත්තාරාම ස්වාමීන් වහන්සේට පමණක් මෙය දැනුම් දී එක්කරා සන්ධ්‍යාවක කාටත් හොර රහසේ එම භාවනා මධ්‍යස්ථානයට ඇතුළත් වීමි. එහි අධිපති ස්වාමීන් වහන්සේ ඉතාමත් කරුණාවෙන් මා හට සැලකූ සේක. මට එම භාවනා මධ්‍යස්ථානයට පැමිණීමට පෙර එකදෙයක් කළ යුතුවිය. එනම් මගේ කේන්දරය රැගෙන ඒමයි. උන්වහන්සේ වඩාත් විශ්වාස කළේ කේන්දර හා නැකත් ය. ඒ ගැන මට ද දැනුමක් නො තිබුණි. ඒ වන විට මගේ කේන්දරය ද නැතිවී තිබුණෙයින් කොළඹ ද සොයිසා කාන්තා රෝහලට පැමිණ මා උපන් වේලාව රැගෙන යන්නට මට සිදුවිය. ඉන්පසු ජෝකීර්වේදියකු ලවා කේන්දරය සාදවා ගනිමි. මා එම භාවනා මධ්‍යස්ථානයට ගොස් කළේ පළමුව උන්වහන්සේ ගේ අතට කේන්දරය දීමයි. මට එහි කුටියක් ලැබුණි. මම එහි

සිල්සමාදන් වුණෙමි. උන්වහන්සේ දවසක් මට මෙසේ වදාළසේක. “උපාසක මහත්තයා, අසවල් දවසට හොඳ නැකතක් එනවා. පාන්දර දෙකකුත් ගානකට. ඒ නැකතට මං කමටහන් දෙන්නමි. ඒක බොහෝම හොඳ නැකතක්.” මම මහත් ප්‍රීතියකට පත්වුණෙමි. එහෙම නම් නැකතක් හොඳයි. කමටහන්ත් හොඳයි. තව ටික දවසකින් මගේ ගැටළු සඳහටම විසඳී යාවි. උන්වහන්සේ මට වදාළේ ඒ කමටහන් දෙන ක්‍රමය නිසා බොහෝ මාර්ගඵලලාභීන් බිහිවී සිටින බවයි. හැබැයි උන්වහන්සේ තුළ ධර්මය පිළිබඳව සැක පැවතුණි. උන්වහන්සේ වදාළේ “රහත්වීම පැවිදි අයට විතරක් නොවෙයි ගිහි අයටත් කරන්නට පුළුවනි. දැන් මා කමටහන් දී රහත් වූ උපාසිකාවන් සිටිනවා.” මාගේ ප්‍රීතිය නිමිහිම් නැත. මටද රහත්වනතුරු ඉස්පාසුවක් නැත. නැකත් දිනය එනතුරු මම පුලපුලා බලා සිටියෙමි.

එදින මා නින්දට ගියේ මහත් සතුටකින් යුතුවය. නැකත පිළිබඳව මට ද බලවත් විශ්වාසයක් ඇතිවිය. රාත්‍රී එකහමාරට පමණ අවදි වූ මා සුදු වකින් සැරසී අතිවිශේෂ නැකතකින් කමටහන් ගැනීමට සූදානම් වී සිටියෙමි. ඒ නැකත ලැබූ මොහොතේ මට ලැබුණේ කාටත් පොදුවේ දෙන උපදෙස් ය. විශේෂත්වය බලාපොරොත්තු වූයේ නැකත තුළින් ය. නමුත් කියන තරම් විශේෂයක් සිදු නොවුණි. අන්තිමේ දී උන්වහන්සේ මාගේ කේන්දරය දක්ෂ දෛවඥයෙකු ලවා බලවන්නට තීරණය කළහ. ටික දිනකට පසු උන්වහන්සේ ඉතා පෞද්ගලික ලෙස මට කතා කොට මහත් කණගාටුවෙන් යුතුව මෙසේ පැවසූ සේක. “ආ මෙන්න, උපාසක මහත්තයා ගේ

කේන්දරේ. මට බොහොම කණගාටුයි. ඔය කේන්දරයට අනුව මාර්ග ඵල ලබන්න බැහැවි. අනික මරණින් මත්තෙ උපදින්න වෙන්නෙත් අපායෙවි. ඒ නිසා මේ ජීවිතයේ දී ධර්මය අවබෝධ කරන අදහස අත්හරින්න.” සැණෙකින් මගේ මුළු ජීවිතයම කඩාවැටුණාක් මෙන් මට දැනුනි. වදින්න ගිය දේවාලය මා හිස මත කඩා වැටුණි. අහෝ කිසිවෙකුට වෙනස් කළ නොහැකි පරිදි කේන්දරය කියන පරිදි මගේ මෙලොවද පරලොවද මුළුමණින්ම අඳුරු වී ඇත. මොහොතකට මම නිරුත්තර වීමි. මා මේ ඉරණමෙන් කෙසේ ගැලවෙන්නෙමි දැයි සිතා ගැනීමටවත් නො හැකිය. සැබැවින් ම මම ඒ කේන්දරයෙන් දක්වන ලද ඉරණම පිළිගෙන සිටියෙමි. එදින රාත්‍රී මා බොහෝ වෙලාවක් කල්පනා කළෙමි.

මාගේ අනාගතය ගැන කල්පනා කරද්දී මා ඉදිරියේ දිස්වූයේ අභාග්‍ය සම්පන්න ලෝකයකි. මාගේ කේන්දරය විසින් ඒ අභාග්‍ය සම්පන්න ලෝකය නිර්මාණය කොට තිබේ. ධර්මයෙන් කිසිදු විසඳුමක් නැත. මා නො දැනී ම දෙනෙත්වලින් කඳුළු ධාරා වැගිරෙන්නට විය. පසුවදා මා සියල්ල අමතක කොට නිස්කලංක සිතින් බණ භාවනා කටයුතු කරන්නට පටන් ගනිමි. නමුත් ඒ ස්වාමීන් වහන්සේ මා කෙරෙහි තිබූ හිතවත්කම ටිකෙන් ටික අඩු කළ සේක. ඇතැම්විට උත්වහන්සේට සිතෙන්නට ඇත්තේ මගේ ඉලක්කය නො හැකි පරලොව අපායේ උපදින කෙනෙක් වෙනුවෙන් මහත්සි වීමෙන් ඇති ඵලය කුමක්ද යන්න ය. ටිකෙන් ටික එම ස්ථානයෙහි රැඳී සිටීම ගැන මා තුළ තිබූ අපේක්ෂාව වෙනස් විය. එයින් නික්ම

ගිය මා යළිත් හුදෙකලාවේ පෞද්ගලිකව ස්වාමීන් වහන්සේ නමකගෙන් පැවිදි බව ලබාගනිමි.

දැන් මා සිතන්නේ වෙනත් කරුණකි. භාවනාව ගැන තිබූ උනන්දුව වෙනුවට කේන්දරය ගැන ඉගෙනීමටය. මේ ජීවිතයේ දී ධර්මය අවබෝධ කරගත හැකි බවට යන්නමින් හෝ ඉභියක් ලැබෙන කරුණක් සොයා ගැනීම දැන් මාගේ එකම අභිලාශයයි. විමුක්තිය සොයාගිය මා හට දැන් එම විමුක්තිය සොයාගත යුතුව තිබෙන්නේ කේන්දරයකින් උරුමවන දෛවෝපගත වාසනාවක් ලෙස ය. බෞද්ධ වූ අප කොතරම් බරපතල පිරිහීමකට ලක්වී ඇත්දැයි මේ තුළින් තේරුම් ගැනීම එතරම් ම අපහසු නැත. ආරණ්‍යයකට ගිය ද මා දැන් සොය සොයා විමසන්නේ ජෝතිෂ්‍ය ඉගෙන ගන්නා පිළිවෙලක් ගැන යි. ඒ අනුව ඉතා ප්‍රසිද්ධ ස්වාමීන් වහන්සේලා මෙන්ම ගිහි භවතුන් විසින් ලියන ලද ජෝතිෂ්‍ය පොත්පත් කියවන්නට පටන්ගනිමි. පංචාංග ලිත ද බලන්නට පුරුදුවීම. කේන්දරයක පිහිටන යම් යම් ග්‍රහචාරයන් තුළින් ඇතිවන ඵලාඵල තේරුම් ගන්නට මහත්සි ගනිමි. එක්තරා ජෝතිර්වේදියකු මාහට පවසා සිටියේ බොහෝ අපල ඇති නිසා මෘත්‍යුංජය යන්ත්‍රය පවා පැළඳ සිටිය යුතු බවයි. අන්නිමේ දී මා සම්පූර්ණයෙන් ම ඇද වැටුනේ කේන්දරය තුළින් ජීවිතය ගැන සොයා බැලීමටය.

එක්තරා අවස්ථාවක මට මුහුණ දෙන්නට සිදුවූයේ අපුරු දෙයකට ය. එනම්, මා දිනක් ඉතා දක්ෂ

ජෝතිර්වේදියකු සොයා ගියෙමි. ඔහු හමු වූ මා ඉල්ලා සිටියේ මා හට ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමේ වාසනාව තිබේදැයි මාගේ කේන්දරයෙන් දැනගැනීමට අවශ්‍ය බවයි. ඔහු මාගේ කේන්දරය ඉල්ලා සිටි නමුත් මා ඒ ගැන කිසිවක් නො පවසා උපන් වෙලාව පමණක් ඔහුට දුනිමි. ඔහු පැවසූ දිනයට ඔහුව හමුවීමට යළි යා යුතුය. ඉතින් එම දිනයේ දී මා ඉතාමත් බලාපොරොත්තු සහගතව ඔහු කරා ගියෙමි. ඔහු මාගේ කේන්දරය සාදා තිබුණි. නිවන් අවබෝධ කරගැනීමේ වාසනාව එහි තිබේ දැ යි විමසූ විට ඔහු කියා සිටියේ එය ඉතා දුෂ්කර බවයි. නමුත් එම කේන්දරය සඳහන් ලග්නයක් ග්‍රහචාරය පිහිටා ඇති ආකාරයත් මා ළඟ තිබුණු කේන්දරයට වඩා වෙනස් විය. එවිට මා ළඟ තිබුණු කේන්දරය ඔහුට ඉදිරිපත් කළෙමි. “මහත්මයා, දැන් මට ලග්න දෙකක් තිබෙනවා. ග්‍රහචාර දෙකක් තිබෙනවා. හැබැයි එකම උපන් වෙලාවටයි. අනේ පින්වත් මහත්මයා, ඔය දෙකෙන් හරි මොකක් ද?”

ඔහු කේන්දර දෙක අතට ගෙන ගලපා බලන්නට විය. ඔහු ගේ නලලේ රැළි නැගුණි. “අනේ හාමුදුරුවනේ, ඔබවහන්සේ ළඟ තිබුණු කේන්දරය හරි. මට පොඩි වැරදීමක් වුණා. ඇත්තෙන්ම හාමුදුරුවනේ මේ කේන්දරය හැදූවේ මම නෙවෙයි. මට වැඩ වැඩිව තිබුණා. ඉතින් මං අපේ දුවටයි කිව්වේ මේක හඳුන්න කියලා. එයාට වැරදීමක් වෙලා තියෙනවා.”

මම කිසිවක් නො කීවෙමි. යම් හෙයකින් මට පැරණි කේන්දරය නො තිබුණා නම් පිළිගන්නට

සිදුවන්නේ අර වැරදි කේන්දරයයි. හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් උදෙසා හුදෙක් ලෝකෝත්තර ජීවිතයක් පතමින් සිටින කෙනෙක් උදෙසා මේ සා දැන උගත් ජෝතිර්වේදීන් දක්වන්නේ මෙබඳු සැලකිල්ලක් නම් සාමාන්‍ය මිනිසුන් ගේ කේන්දර පිළිබඳ කවර කතා ද? එහෙත් මා සිතෙන් කේන්දරය ඇත් වූයේ නැත. එය බලවත් ක්ලේශයක් මෙන් සිත තුළ පැලපදියම් වී තිබුණි. වරෙක මා එක්තරා ආරණ්‍යයකට භාවනාව පිණිස ගියෙමි. එහි වැඩසිටින ඉතාමත් වයෝවෘද්ධ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ සමග කතාබස් කිරීමට බලවත් කැමැත්තෙන් සිටියෙමි. ඉතින් දිනක් සවස් යාමයේ මා උන්වහන්සේ ගේ කුටියට ගියවිට කිසිදු ගණනකට නො ගත් සේක. “පින්වත් ස්වාමීනී, මා භාවනාව ගැන ඉගෙන ගන්නට කැමතියි” කියා පැවසූ විට උන්වහන්සේ වදාළේ “මං එහෙම වැඩිය කතාබහට කැමති නෑ. කොහොමටත් කෙනෙකුගේ ආධ්‍යාත්මික දියුණුව විස්තර වෙන්නේ කේන්දරයකිනුයි. අඩු ගණනේ ගුරු ශතී දෙදෙනා අසවල් තැන සිටින්න වන” කියා ය. මෙය මා අපේක්ෂා නො කළ දෙයකි. නමුත් ඒ ඇසූ සැණකින් මා හට බලවත් චිත්තප්‍රීතියක් ඇතිවිය. එයට හේතුව ඒ ස්වාමීන් වහන්සේ කියූ කොටුවේ ගුරු ශතී පිහිටා තිබීමයි. “ස්වාමීනී, මගේ කේන්දරයේ නම් ගුරු ශතී පිහිටා තිබෙන්නේ ස්වාමීන් වහන්සේ කියූ තැන තමයි.” උන්වහන්සේ බලවත් සතුටට පත් වූ සේක. “බොහෝම හොඳයි. එහෙම නම් කේන්දරය අරගෙන එන්න බලන්න.” මා වහා කුටියට දිවගොස් කේන්දරය රැගෙන ආවේ මහත් චක්‍රියකින් යුතුවය. එයට හේතුව නම් ගුරු ශතී එතැන සිටියත් වෙත අනතුරක් කොතැන

තිබේ දැයි කවුරුනම් දනිත් ද? උන්වහන්සේ කේන්දරය අතට ගෙන හොඳින් විපරම් කොට බැව් සේක. “හොඳයි. මං දන්නා බොහෝ ම දක්ෂ කෙනෙක් ඉන්නවා. උන්දෑ දන්නවා ධර්ම මාර්ගය දියුණු කරන්න පුළුවන්ද බැරිද වග කේන්දරයෙන් බලන හැටි. මං මේක උන්දෑගේ අතට දෙන්නම්. කේන්දරය හරි ගියොත් හරි තමයි.” කේන්දරය නිසා මා හට කලින් සිදු වූ කිසිවක් හෙළිදරව් නො කරන්නට මම වගබලා ගනිමි.

සතියක් පමණ ගෙවුන විට අදාළ පුද්ගලයා මාගේ කේන්දරය රැගෙන ආවේය. එවිට මා සිටියේ ඒ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ සමග ගිලන්පස ශාලාවේය. ඔහු පැමිණෙනු දුටු මා බලවත් වකිතයට පත්වීමි. “මේ වතාවෙදි මොන විත්තැහියක් කියාවිද දන්නෙ නෑ.” නමුත් ඔහු ගේ සිනහවෙන් මට වැටහීගියේ යම් කිසි සුභදායක තත්වයක් එම කේන්දරය තුළින් සොයාගෙන ඇති බවයි. එම කේන්දරයේ හිමිකරුවා මා බව ඔහු දැනසිටියේ නැත. “අපේ භාමුදුරුවනේ, මේක මහ පුදුම කේන්දරයක් නෙව, මේ කේන්දරය අයිතිකාරයා නම් මේ ජීවිතයේ දී වුණත් රහත් වෙන්න පුළුවන් කෙනෙක්.” “හා හා කැගහන්න එපා. කෝ දෙන්න මට වික” කියා නායක ස්වාමීන් වහන්සේ මහා ජිනියෙන් යුතුව ඒ කේන්දරය අතට ගත් සේක. මම පුදුමයට පත් වීමි. එකම කේන්දරයක් උදෙසා අනාවැකි දෙකකි. එක් අනාවැකියක් අනුව මා මහා අවාසනාවන්තයෙකි. පරලොව අපායේ උපදින්නෙකි. මහා මුසලයෙකි. අනිත් අනාවැකියට අනුව මා මහා පින්වතෙකි. මේ ජීවිතයේ දීම රහත්විමට වාසනාව ඇති කෙනෙකි. දැන් මේ දෙකෙන් හරි කුමක් ද?

එකක් හරි නම්, අනෙක වැරදිය. අනෙක වැරදි නම්, ඒක හරිය. දෙකම හරියන්නට පිළිවෙලක් නැත. මා කුටියට ගොස් බලවත් කල්පනාවකට වැටුණි. අවුරුදු ගණනාවක් මා දුක් විඳින්නේ කේන්දරයක් කරගසා ගෙන සිටීම නිසා ය. විමුක්ති මාර්ගය සොයා මහතෙරුන් වහන්සේලා කරා පියනැගූ මාහට උන්වහන්සේලා විසින් දායාද කරන ලද්දේ මිත්‍යාදෘෂ්ටියක් නොවේ ද? සුබ නැකතට කමටහන් දීමත්, කේන්දරය තුළින් පුද්ගලයකු ගේ විමුක්තිය සෙවීමත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයට අනුව කොතරම් ගැලපේ ද? මම මහත් විස්සෝපයට පත් වීමි. කේන්දරය කෙරෙහි මා තුළ තිබූ විශ්වාසය ටිකෙන් ටික දෙදරා යන්නට විය. එහෙත් එපමණකින් ම මා ධර්මයට සම්පූර්ණයෙන් ම පැමිණි කෙනෙක් යැයි පවසන්නට තරම් මම කලබල නොවෙමි. ඔය අතරතුර දී මා වඩාත් මහත්සි ගත්තේ බුද්ධ දේශනා ඉගෙන ගැනීමටය. එමෙන් ම ඒ දේශනා ඇසුරෙන් ධර්මය තේරුම් ගන්නට මා බොහොම වෙනස මහත්සි වුණෙමි. කේන්දරය ප්‍රශ්නයෙන් නිදහස් වන විට මහතෙරුන් වහන්සේලා මා හිස මත තවත් බරක් පැටවූ සේක.

“ඔය නම ඔහොම හිතු පමණින් මගඵල ලබන්ට බෑ. පුරන ලද පාරමිතා තිබෙන්න වන. ත්‍රිභේතුක ප්‍රතිසන්ධියකින් උපදින්න වන.” මම ප්‍රශ්න කළෙමි. “අනේ ස්වාමීනී, එසේ නම් මා ගැන පවසනු මැනව. මා පාරමි සම්පූර්ණ වූ කෙනෙක් ද? ත්‍රිභේතුක ප්‍රතිසන්ධියකින් යුතුව ඉපදුන කෙනෙක් ද?” මහතෙරුන් වහන්සේලා සිතාසුන සේක. “එහෙම කියන්න බෑ නම. ඒව දන්නේ බුදුවරයන් වහන්සේලා විතරයි.” “එතකොට

ස්වාමීනි, මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ලංකාවට වැඩම කරද්දී ලංකාවාසී ජනතාව ආගමක් හැටියට අදහමින් සිටියේ ගස් ගල් කඳු පර්වත වන්දනා කිරීම, මලවුන් ඇදහීම, අමනුෂ්‍යයින් ඇදහීම ආදිය නේද? මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ ලක්දිවට වැඩම නො කළ සේක් නම් ඔවුන් හට කිසිදිනෙක මගපල ලබාගැනීමට අවස්ථාවක් නැතිවෙනවා නේද? එතකොට ඔවුන් පාරමී සම්පූර්ණ කොටද සිටියේ? ත්‍රිභේතුක ප්‍රතිසන්ධි ලබාගෙනද සිටියේ? මා දන්නා පරිදි ඔවුනට පිරිසිදු බුදුදහම අසන්නට ලැබුණි. ඉතා බුද්ධිමත් ජනතාවක් වූ ඒ ලංකාවාසී ජනතාව තම නුවණ මෙහෙයවන්නට දක්ෂ වූ නිසා නිවන් අවබෝධ කළා නොවේද?” මහතෙරුන් වහන්සේලා නිහඬ වූ සේක.

කෙමෙන් කෙමෙන් මා නැඹුරු වූයේ බුද්ධදේශනා කියවන්නටය. නමුත් එම දේශනාවලින් මතුකෙරෙන පිරිසිදු සම්මා දිට්ඨියට රැඳීසිටින්නට තරම් ප්‍රබල ආත්ම ශක්තියක් එකල මට නො තිබුණි. නමුත් යමක් දෙස විචාර පූර්වකව බැලීමේ නිදහස් චින්තනය මා උපතින්ම ලබා තිබුණි. එය මා ලද ලොකුම ආශීර්වාදය විය.

ලක්දිව මා සංචාරය කරද්දී වඩාත් සිත්ගත් තැන වූයේ මිනිත්තලයේ කඵදිය පොකුණ තපෝවනය යි. එහි කඳු මුදුනේ ඇති හුදෙකලා ගල් කුටිය ඇති තැනට පැමිණි විට නිතැතින් ම පැරණි රහතුන්ගේ යුගයට සිත ඇදී යයි. ඇතිත් පෙනෙන රුවන්වැලි සෑයක්, මිරිසවැටියක් දෙස බලා සිටිද්දී සිතට මහත් සැපයක් දැනේ. කඵදිය පොකුණේ ඇති අරලිය කුටිය නමින් හැඳින්වෙන කුටියෙහි

සිටින විට සිතට පැන නැගෙන්නේ පිටිතුරු දහම් කරුණුය. එකල ධම්මින්ද නමින් වයසක ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් එහි වැඩසිටි සේක. ඉතා අභිංසක ජීවිතයක් ගෙවූ උන්වහන්සේ වයෝවෘද්ධ මෙන් ම තපෝවෘද්ධ උතුමෙකි. එමෙන්ම මතුගම බදුරලියේ පිහිටි කළුගල අරණ්‍ය සේනාසනයද, මා සිත වසඟ කළ තැනකි. සමරදිවාකර රාළහාමි නම් සැදැහැවත් බෞද්ධයෙක් විසින් ස්වකීය ධන පරිත්‍යාගයෙන් ඉදිකරන ලද මෙම සුන්දර වන අරණ එතුමා විසින් බඹසර ජීවිතයක් ගෙවමින් අවසන් හුස්ම හෙළනා තුරු එය රැකබලා ගත් අයුරු ඉතා අසිරිමත් ය.

ඉතා සිල්වත් ගුණවත් ස්වාමීන් වහන්සේලා වැඩවසන මෙම සෙනසුණෙහි බෙන්තර කොණ්ඩඤ්ඤ නමින් වැඩසිටි නායක ස්වාමීන් වහන්සේ අපුරු චරිතයකින් හෙබි මහ සභරුවනකි. මා දන්නා තරමින් උන්වහන්සේ පනස් වසරකට ආසන්න කාලයක් එම අරණ්‍යයෙන් පිටතට වැඩම කොට නැත. ලෞකික ආශාවන්ගෙන් බැහැර වූ සිත් ඇති උන්වහන්සේ ගතකළ නිමල දිවිය ඔපවැටී තිබුණේ අභිංසක නිහතමානී බවකිනි. සමහර දිනවලදී උන්වහන්සේ හැරමිටි වාරුවෙන් මා සිටින කුටියට ද වඩින සේක. අපි ඉතා ප්‍රීතියෙන් යුතුව ධර්ම කතාවෙහි යෙදුනෙමු. ඇවිද යන විට උන්වහන්සේ ගේ දෙකන් පෙති සෙලවෙන ආකාරය බලන්නට මා ඉතා ආශා කළෙමි. පැරණි මහ තෙරුන් වහන්සේලා ගේ නිර්මල ඡායාවක් උන්වහන්සේ තුළින් දිස්වුණි. සභරුවන කෙරෙහි ඇති ශ්‍රද්ධාව කුමක්දැයි මට තේරුම් ගන්නට උන්වහන්සේගේ ඇසුර බලපෑවේය.

උන්වහන්සේ කෙරෙහි මා තුළ තිබූ ශ්‍රද්ධාව ඉතා උණුසුම්ය. එමෙන් ම එහි වැඩ සිටින කළ‍්‍යාණිකීයා ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ ද මා මුළු හදවතින් ම ගෞරව කරන උතුමෙකි. උන්වහන්සේලා ගේ දර්ශනය පවා මා සිත සුවපත් කරයි. එකල වැඩසිටි රහතුන් වහන්සේලා කවර අයුරකින් වැඩසිටියා හුදැයි මා මනසින් මවන්නට මහත්සි ගන්නා විට මට මා ඇසුරුකළ වැද පුදා ගත් උතුම් ස්වාමීන් වහන්සේලා ගේ ඡායාව මා මනසට නැඟෙන්නේ නිරායාසයෙනි.

එමෙන්ම ගාල්ලේ දොඩන්දුවේ පිහිටි පොල්ගස්දූව නම් වූ ආරණ්‍යයද මා සිත් ගත් තැනක් විය. ජර්මන් ජාතික ඥාතිලෝක ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් ආරම්භ වී තිබෙන මෙම ස්ථානයේ මා සිටින කල වැඩසිටියේ පියරතන නම් වූ ස්වාමීන් වහන්සේ නමකි. උන්වහන්සේ කෙරෙහි ද මසිතෙහි මහත් ශ්‍රද්ධාවක් තිබුණි. මා හට අසාමාන්‍ය නිර්භීතකමකින් හෙබි ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක් මේ ජීවිතයේ දී හමුවී තිබේ. එකනමක් පියරතන හිමියන් ය. උන්වහන්සේ දැන් අපවත් වී ඇත. අනිත් ස්වාමීන් වහන්සේ වනාහි වර්තමාන සේරුවිල නාහිමිපාණන් වහන්සේ ය. පියරතන හිමියන් ගේ ආධ්‍යාත්ම ශක්තිය ඉතා ප්‍රබල විය. වරක් උන්වහන්සේ අපුරු වැඩක් කළහ. දිනක් එහි කබරයෙක් කොකෙකුව ඩැහැගත්තේ ය. ස්වාමීන් වහන්සේ වහා ගොස් කබරයා ගේ නැට්ට පැගුවෝය. කබරයා විසින් කොකා අතහරින ලදී. එමෙන් ම දිනක් එම සේනාසනයේ කැපකරු ළමයෙක් කලපුවේ දිය නෑමට ගොස් දියේ ගිලී මරණයට පත් විය. එම ළමයා ගේ ගෙදරින් දේහය රැගෙන යෑමට පැමිණෙන තුරු

එය තබා තිබුණේ ආරණ්‍යය තුළ ය. කලපුව අසබඩ එක්තරා කුටියක් ඉදිරියේ ලැල්ලක් මත මිනිය තැන්පත් කොට තිබුණු අතර රාත්‍රී කාලයෙහි එතන වැඩ සිටියේ උන්වහන්සේ පමණි. රු. 12.00 ට පමණ මිනිය අසලම භාවනා කරමින් සිටි උන්වහන්සේගේ ඇඟ මත කෙනෙකුගේ සිතල අතක් වැටුණි. ඇස් ඇර බැව් විට අර මිණියේ අතපය දිගහැරේ. උන්වහන්සේ කලබල නොවී මිනිය දෙස බලා සිටි විට අත්දෙක මෙන්ම කකුල් දෙක ඉහලට පහලට ඔසවනු පෙනේ. “මේ මිනිය දහලන්න පටන් අරගෙන, මගේ සිවුරුවලත් විජස් තැවරුණා” කියා සිනාසී පරණ සිවුරකින් රෙදි පටි කිහිපයක් ඉරාගෙන මලමිනියේ දැන එක්කොට ගැට ගැසූ හ. දෙපා එක්කොට ගැටගැසූහ. අනතුරුව උන්වහන්සේ ලන්තැරුමක් රැගෙන රාත්‍රියේ ම එම සිවුරු කලපුවෙන් සෝදා වැලෙහි දමා ඇත තිබෙන කුටියට වැඩම කොට වෙන සිවුරක් පොරවාගෙන පැමිණ යළිත් භාවනා කරන්නට පටන්ගත් සේක. මේ ආකාරයෙන් අතිශයින් ම නිර්භීත ගතිගුණ ඇති උන්වහන්සේගේ කරුණා දයාව ආදිය මලක් මෙන් මෘදුය. මා ත්‍රිපිටක පොත් කියවීමට වඩාත් පෙළඹුනේ පොල්ගස්දූවේ දීය. එහි ඉතා අනර්ඝ වූ පුස්තකාලයක් තිබේ.

7.

එකල මා කොළඹ පැමිණි විට සාමාන්‍යයෙන් නවතින්නේ මා පැවිදි සහෝදර කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ ය. ඉතා ප්‍රියශීලී කතාබහ ඇති උන්වහන්සේ සීලය ගැන මහත් කැමැත්තක් දක්වන සේක. ආගන්තුක සත්කාරයෙහි ඉතා කැමැත්තෙන් නිරත වන උන්වහන්සේ ඉතා ශ්‍රද්ධාවන්ත භික්ෂුවකි. අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ සමඟ අපි නිතර ධර්ම කථාවේ යෙදුනෙමු. මාගේ සංචාරයේ දී මා සමඟ ළඟින්ම සිටි ස්වාමීන් වහන්සේ තමක් වූ කිතුලම්පිටියේ විපුලරංසි ස්වාමීන්වහන්සේ ද එකල වැඩසිටියේ සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ ය. අපි තුන්තම එකතු වී ඇතැම්විට වාදවිවාද පවා කරමින් මහත් සතුටකින් යුතුව ධර්ම සාකච්ඡාවේ යෙදුනෙමු. එකල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ සිත බොහෝ නැමී තිබුණේ භාවනාවටය. වරක් මා කථාගල අරණ්‍යයේ සිටිය දී උන්වහන්සේ ද එහි පැමිණ මා සමඟ භාවනා කළ අයුරු මට මතකය.

කිතුලම්පිටියේ විපුලරංසි ස්වාමීන් වහන්සේ ඉතා දක්ෂ භික්ෂුවකි. ඉතා නිහතමානී ගතිපැවතුම් ඇති උන්වහන්සේ සමඟ මා ආරණ්‍යය සේනාසනවල ඇවිදින

විට “මේ දෙනම බුද්ධ කාලයේ ධර්මය සෙවූ දෙනමක් වගේ නෙව” කියමින් ඇතැම් දිනවලදී අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ අප දෙස බලා සිතාසෙති. දිනක් අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ “ඤාණානන්ද, අපි හොඳ ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් ඉන්නවා බලන්න යමු ද?” කියා මගෙන් ඇසූ විට මම වහා කැමති වීමි. එකල නුගේගොඩ මරිහානේ දහම් මැදුර නම් ස්ථානයක් විය. අප එහි යනවිට එක්තරා වයසක නමුත් ආරෝහ පරිනාහ සිරුරකින් හෙබි ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් දැකගන්නට ලැබුණි. උන්වහන්සේ නමින් අමතගවේසී නම් වූහ. සංයුත්ත නිකායෙහි ඇති “අත්ථි නු බෝ පරියාය” සූත්‍රය නමින් දෙසුමක් එවෙලෙහි උන්වහන්සේ කියවමින් සිටිය හ. අප එහි ගියවිට එම දෙසුම ගැන උන්වහන්සේ මහත් සතුටකින් යුතුව අප සමඟ කථා බස් කළහ. මෙය මා දුටු අසාමාන්‍ය දර්ශනයකි. උතුම් සූත්‍ර දේශනා කියවමින් එහි ගුණ කියමින් සතුටු වන ස්වාමීන්වහන්සේලා මා දැක තිබෙන්නේ ඉතාමත්ම අල්ප වශයෙනි. එනිසාම එය මට විශේෂ කාරණයක් විය. කවදා නමුත් මුත්තවහන්සේ සමඟ ළඟින් ඇසුරු කරන්නට ලැබුනොත් එය මට ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇතැයි ඒ මොහොතෙහි ම මම සනිටුහන් කරගත්තෙමි.

මා සරසවි ජීවිතය අත්හැර ධර්මය ඉගෙනීමක් භාවනාව ගැනත් දැඩිලෙස යොමුවූයේ 1989 වසරේ සිට ය. වරක් මාත් විපුලරංසි හිමියනුත් අමතගවේසී ස්වාමීන්වහන්සේ සොයා ගියෙමු. අප එහි යනවිට උන්වහන්සේ භාවනා කරමින් වැඩසිටි සේක. විශ්‍රාමලක් පොලිස් පරීක්ෂකවරයෙක් වන උන්වහන්සේ තුළ දිස්වූයේ

නියුණු බැල්මක් සහ සෘජු කතාබහකි. මා උන්වහන්සේ ගේ වැඩපිළිවෙලට මහත්සේ ඇවිම් කළෙමි. එහි නැවතී සිටි අපි විදර්ශනා ප්‍රඥාව ගැනත්, විත්ත සමාධිය ගැනත් නිදහසේ කථා බස් කළෙමු. ඉතාමත් නිහතමානී හික්මුවක් වන අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ නාසිකාග්‍රයෙහි සිහිය යොමුකොට සමථ භාවනාව දියුණු කරන ආකාරය අපට උගන්වාහින. සමථ භාවනාව පිළිබඳව එකල මා තුළ එතරම් පැහැදීමක් නො තිබුණි. එයට හේතුව වූයේ බොහෝ තෙරුන් වහන්සේලා සමථ භාවනාව තුළින් සමාධියක් උපදවා ගැනීම දුෂ්කර වූත් අනවශ්‍ය දෙයක් ලෙසත් පවසා තිබීම යි. විදර්ශනා භාවනාව තුළින් ම සමාධිය ඇති කරගෙන මගඵල ලැබීමට හැකි බව මා අසා තිබුණි. සමාධි භාවනාව දියුණු කිරීමෙන් අනවශ්‍ය කරදර ඇතිවෙන බවත්, එමෙන් ම බ්‍රහ්ම ලෝකවල උපත පිණිස හේතුවෙන බැවින් එය වැඩක් නැති බවත් මා අසා තිබුණි. ධර්මයේ නාමයෙන් මා අසා තිබුණේ අධර්මය බව කලක් යනවිට මට ම වැටහෙන්නට විය. නමුත් අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ විග්‍රහය ඉතාමත් තර්කානුකූලවිය.

“පංච නිවරණ බලවත්ව තියෙද්දී අවබෝධ කළ හැකි ධර්මයක් ගැන මා දන්නේ නෑ. මා කියන්නේ ධ්‍යාන මට්ටමට සමාධිය දියුණු කළ යුතු බවයි.” අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් ලද මේ පණිවුඩය මගේ ජීවිතයට මහත් ආලෝකයක් විය. එහිදී විස්තර කරන සමාධියෙහි යම් යම් සකස්විය යුතු දේ ඇතත් උන්වහන්සේ සමාධියත් ප්‍රඥාවත් ගැන වෙන් වෙන් වශයෙන් කතාබස් කිරීම නිවැරදි මාවතකට පැමිණීමට මා හට මහෝපකාරී විය.

වරක් උන්වහන්සේ මා හට මජ්ඣිම නිකාය පළවෙනි කොටස රැගෙන කුටියට එනලෙස පැවසූ සේක. “ඤාණානන්ද, ඔය පොතේ මහා හත්ථිපදෝපම සූත්‍රය ඇති කොටස පෙරලන්න. එහි ඔය දෙසුමෙහි අග කොටස කියවන්න.” එහි මෙම දෙසුම් කොටස ඇතුළත්ව තිබුණි. සාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේ විසින් හික්මුන් වහන්සේලාට වදාරන ලද ඒ දෙසුම් කොටස මෙය යි.

“ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඉදින් තමා ගේ ඇස නො බිඳුනු ඇසක් නමුත් බාහිර රූප ඒ ඇස ඉදිරියට පැමිණිලාත් නැත්නම් එයට අදාළ වූ මනසිකාරයකුත් නැත්නම් ඒකාක් ම එයට අනුරූප වූ විඤ්ඤාණයේ පහලවීමක් වෙන්නේ නෑ. ඒ වගේම ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඉදින් තමා ගේ ඇස නො බිඳුණු ඇසක් වුවද ඒ ඇස ඉදිරියට බාහිර රූප පැමිණිලා තිබුණ ද, ඊට අදාළ වූ මනසිකාරයක් නැත්නම් ඒ තාක්ම එයට අනුරූප වූ විඤ්ඤාණයේ පහලවීමක් වෙන්නේ නෑ. ඒ වගේ ම ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඉදින් තමා ගේ ඇස නො බිඳුණු ඇසක් නම්, ඒ ඇස ඉදිරියට බාහිර රූප පැමිණිලාත් තිබෙනවා නම්, ඊට අදාළ වූ මනසිකාරයකුත් තියෙනවා නම් එතකොට තමයි එයට අනුරූප වූ විඤ්ඤාණයේ පහලවීමක් වෙන්නේ. ඉතින් ඒ ඇසේ විඤ්ඤාණය පහළ වූ කෙනා ගේ යම් රූපයක් ඇත්ද, අන්න ඒක තමයි රූප උපාදානස්කන්ධය බවට පත්වන්නේ. ඒ ඇසේ විඤ්ඤාණය පහළ වූ කෙනා ගේ යම් විඳීමක් ඇත්ද, අන්න ඒක තමයි වේදනා උපාදානස්කන්ධය බවට පත්වන්නේ. ඒ ඇසේ විඤ්ඤාණය පහළ වූ කෙනා ගේ යම් සඤ්ඤාවක් ඇත්ද, අන්න ඒක තමයි සඤ්ඤ උපාදානස්කන්ධය බවට

පත්වන්නේ. ඒ ඇසේ විඤ්ඤාණය පහළ වූ කෙනා ගේ යම් සංස්කාර ඇත්ද, අන්ත ඒක තමයි සංස්කාර උපාදානස්කන්ධය බවට පත්වන්නේ. ඒ ඇසේ විඤ්ඤාණය පහළ වූ කෙනා ගේ යම් විඤ්ඤාණයක් ඇත්ද, අන්ත ඒක තමයි විඤ්ඤාණ උපාදානස්කන්ධය බවට පත්වන්නේ. එකකොට ඔහු මේ විදිහට තේරුම් ගන්නවා. “මේ පස් ආකාර වූ උපාදානස්කන්ධය සකස් වෙන්නේ එක්වෙන්නේ එකට එක්වෙන්නේ මේ විදිහට තමයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණ වදාළසේක් ම යි. “යමෙක් පටිච්චසමුප්පාදය දකිනවා නම් ඔහු තමයි ධර්මය දකින්නේ. යමෙක් ධර්මය දකිනවා නම් ඔහු දකින්නේ පටිච්චසමුප්පාදයයි” කියල. මේ පංච උපාදානස්කන්ධය කියන දෙය පටිච්ච සමුප්පාදයෙන් හැඳෙන දෙයක්. මේ පංච උපාදානස්කන්ධය පිළිබඳව කෙනෙක් තුළ යම් කැමැත්තක් ආලයක් ස්තේහයක් ආසාවෙන් බැස ගැනීමක් ඇත්නම් ඒක තමයි දුකේ හටගැනීම. මේ පංච උපාදානස්කන්ධය කෙරෙහි ඇති ඡන්ද රාගයෙහි යම් දුරුවීමක් ඇත් ද, ඡන්ද රාගයෙහි යම් ප්‍රභාතයක් ඇත්ද, ඒක තමයි දුක නිරුද්ධවීම. ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, මෙපමණකින් වුවත් හික්ෂුවක් විසින් බුද්ධසාසනය සැහෙන්න කරගන්නා වෙනව.”

(මහාහත්ථිපදෝපම සූත්‍රය - මජ්ඣිම නිකාය)

වෙනත් ස්වාමීන්වහන්සේ නමක ගේ මගපෙන්වීමක් මත අවබෝධය පිණිස සූත්‍ර පාඨයක් ඉගෙන ගත් පළවෙනි අවස්ථාව එය විය. එම සූත්‍ර පාඨය කියවූ පසු උන්වහන්සේ මට වදාළේ “ඤ්ඤානන්ද, අවබෝධ කළ යුතු ධර්මය තමයි ඔතන විස්තර වෙන්නේ”

කියල. මම අමතගවෙසී ස්වාමීන් වහන්සේව සදාකාලිකව ගෞරවයෙන් සිහිකිරීමට මෙම උපකාරය ප්‍රමාණවත් යැයි සිතමි. උන්වහන්සේ කියාදුන් එම පාඩමෙන් මගේ ජීවිතයට අළුත් පිටුවක් පෙරවිණි. කෙමෙන් කෙමෙන් දහම් කරුණු ක්‍රමාණුකූල ලෙස ගොනු කර ගැනීමට එය ඉවහල් විය. උන්වහන්සේ ඇසුරට වැටුණු මගේ යහළු හික්ෂුව වන විපුලරංසී ස්වාමීන් වහන්සේ ද අසාමාන්‍ය හැකියාවකින් යුතු කෙනෙක් වූහ. අප එහි ගිය දෙවෙනි දවසේ රාත්‍රියේ භාවනා කරන්නට පටන් ගතිමු. මා අසල වාඩිවී සිටි විපුලරංසී හිමියන් අධික වීර්යයක් ගෙන දිවෙන් තල්ල තදකරගෙන, දත්සපමින් සිටිනු දැක මම කලබලයට පත්වීමි. නමුත් ඒ මොහොතේම විසිර යන සිත එක්තැන් කරගැනීමට උන්වහන්සේ සමත්වූහ. ඒ රාත්‍රියේ සිට උන්වහන්සේ ගේ සමාධිය අසාමාන්‍ය වේගයකින් දියුණු වන්නට විය. ඇසුරු සැණක් ගසන මොහොතකින් ඉතාමත් ගැඹුරු සමාධියකට පැමිණීමේ හැකියාවක් දින දෙක තුනකින් උන්වහන්සේ විසින් ප්‍රගුණ කරන ලද්දේ බුද්ධකාලීන හික්ෂුන් සිහියට නංවමිනි. භාවනාවට මෙන්ම සූත්‍ර දේශනා අධ්‍යනය කිරීමට ද මා සිත බලවත්ව යොමු වී තිබුණි. සූත්‍ර දේශනා කියවීමෙන් ලබන නිරාමිස ප්‍රීතිය වචනයෙන් කිව නො හැකි තරම් සැනසිලිදායකය.

දිනක් අමතගවෙසී ස්වාමීන් වහන්සේ දැඩි තීරණයක් ගෙන තිබුණි. එනම්, උන්වහන්සේ කරමින් සිටි භාවනා වැඩසටහන් සියල්ල නවතා දමා කොළඹ අත්හැර අනුරාධපුරය බලා පිටත්වීමයි. එවකට කොළඹ සිටි මා වෙත පැමිණි විපුලරංසී ස්වාමීන් වහන්සේ මෙසේ පවසා

සිටි පේක. “ඤ්ඤානන්ද, අපි හැමදෙයක්ම අත්හරින්නට තීරණය කළා. ධර්මය වෙනුවෙන් ගෙවන මේ ජීවිතය තුළ වෙන ඉලක්කයක් නෑ. අන්න අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේන් අනුරාධපුරේ වැඩියා. මා ඔබට කියල යන්නයි ආවේ. මාත් කොහේ හරි විවේක තැනකට ගිහින් සසර දුකින් මිදෙන්නට මේ උත්සාහය දිගටම ගන්නවා.” මේ ප්‍රකාශයත් සමග මගේ සිත සැණකින් අසරණ බවට පත්විය. අනේ මේ ස්වාමීන්වහන්සේලා ගේ ඇසුර මට නො ලැබී ගියොත් මට පිහිට වෙන්තේ කවුද ? කියා ය. සමහර අවස්ථාවලදී මගේ සිත යළිත් සරසවිය වෙත දිවගිය බව මට මතකය. මා සරසවි හැඳුනුම්පතත්, මගේ විභාග සහතිකත් ගෙන කිතු කිතු ඉරාදමා වීසිකොට එම බන්ධනය සිතෙන් ඉවත් කළෙමි. මා ද සියල්ල අත්හරින්නට තීරණය කොට මිහින්තලේ කථදිය පොකුණ තපෝවනය බලා පිටත්වීමි. එහිදී ද, භාවනා කරද්දී මගේ සිතේ තදින්ම බලපෑවේ අවිශ්වාසය යි. එනම් භාවනාව නො වැඩෙන දිනවලදී මට කේන්දරය මතක් විය. භාවනාව වැඩෙන දිනවලදීද කේන්දරය මතක් විය. මෙය මට බලවත් හිසරදයක් විය. මගේ ජීවිතයේ තීරක බලවේගය ලෙස කේන්දරයක් ඉදිරිපත් වී සිටීම මහත්ම අවාසනාවකි. ධර්ම මාර්ගය පිළිබඳව ශ්‍රද්ධාවට පැමිණීමට බලවත්ම බාධකයක් වූ කේන්දරය සිතෙන් ඉවත් කරගැනීමට මම තීරණය කළෙමි. දිනක් කේන්දරය අතට ගත් මම කිතු කිතු ඉරා දමා වීසි කොට එම බන්ධනය ද සිතෙන් ඉවත් කළෙමි. කොතරම් දහම් දැනුම ලැබුව ද සිත බලවත්ව ඇදී ගියේ බුදු දහමෙන් බැහැර වූ මිත්‍යා විශ්වාස වලට යි. නමුත් ධර්මාවබෝධයට ඇති බාධාව එය ම බව තේරුම් ගැනීමට එකල මම සමත්

නො වූයෙමි. වරක් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් මට කියා සිටියේ ප්‍රඥව ලැබීමට නම් පහන් පූජා පැවැත්විය යුතු බව යි. මම ද තෙල් බෝතල් රැගෙන ගොස් විහාරස්ථානවල පහන් දල්වමින් ප්‍රඥව පතන්නට වීමි. එය අධර්මයක් බව තේරුම් ගන්නට එකල මම සමත් නො වූයෙමි.

කළුදිය පොකුණ තපෝවනයට යනවිට විපුලරංසි හිමියන් හුදෙකලා ගල්තලාවක භාවනා කරමින් සිටි සේක. මම ද හුදෙකලා දිවියට පුරුදු වන්නට පටන් ගනිමි. එහෙත් සවස් වෙද්දී විපුලරංසි හිමියන් ගේ කථා අසන මා බලවත් බියකට පත්වීමි. උන්වහන්සේට නො පෙනෙන ලෝකය පෙනෙන්නට විය. අමනුෂ්‍යයන් ගේ ද, භූතයන් ගේ ද කථා ඇසෙන විට මම තැති ගනිමි. සවස හතෙන් පසු මොනම හේතුවකටවත් ගල් කුටියෙන් එළියට නො බසිමි. දිනක් විපුලරංසි ස්වාමීන් වහන්සේ ද එහි නො සිටියහ. මා හුදෙකලාවේ භාවනා කරමින් සිට රාත්‍රිය ගතවෙද්දී කෙමෙන් කෙමෙන් බියකරු සෙවනැලි මසිනෙහි සක්මන් කරන්නට විය. මා බලවත් අසහනයට පත්විය. මෙයින් අත්මිදෙන්නේ කෙසේදැයි මම කල්පනා කළෙමි. රාත්‍රී 12.00 ට පමණ අවදි වූ මා විදුලි පන්දම ද ගෙන එළියට බැස්සෙමි. සර්පයන් ආදී සතුන් සිටිද්දැයි බලා විදුලි පන්දම නිවා කළුවරේම සක්මන් කළෙමි. බුදුගුණ හඬනභා කීවෙමි. වවුලන් පිරිවරා සිටි ගල් දෙබොක්කාවක් අතරින් ගොස් ගල්තලාවට නැග කළුවරේ වාඩි වී සිටියෙමි. මරණසතිය මැනවින් වැඩුවෙමි. කරුවලේ ඇවිදගිය ඒ ගමනෙන් පසු කරුවලට ඇති බිය සිතෙන් පහවිය. එය මා ලැබූ මහත් සැනසීමකි.

8.

සතියකට වතාවක් මමත් විපුලරංසී ස්වාමීන් වහන්සේන් කථදිය පොකුණ තපෝවනයෙන් සමන් පිච්ච මල් නෙලාගෙන ශ්‍රී මහා බෝධිය වන්දනා කිරීමට යන්නෙමු. ඉන්පසු රුවන්වැලි මහාසෑයක් වැද, ථූපාරාමයක් වැද එවකට අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩසිටි ථූපාරාමය අසල වූ පුරාවිද්‍යා නේවාසිකාගාර නිවස බලා පිටත්වන්නෙමු. අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ සමග අප සූත්‍ර දේශනා සාකච්ඡා කරන්නේ මහත් ජීවිතයෙනි. බාහිර ඇදකුද ඇනුම්පද හික්ෂුන් පිළිබඳ ඇති අපහාස උපහාස කථා කිසිවක් උන්වහන්සේ ගේ කථාබහ තුළ නො තිබුණි. මට මුණගැසුණු අවංක හික්ෂුන් අතර උන්වහන්සේ ද කෙනෙක් වන සේක. ඇතැම් දිනවල දී විපුලරංසී හිමියන් කථදිය පොකුණ බලා වඩින අතර මම අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ ළඟ නවතිමි. දිනක් අපූරු දෙයක් සිදුවිය. පාන්දර හතරට අවදි වූ අපි භාවනා කිරීම පිණිස ථූපාරාමය බලා පිටත් වෙමින් සිටියෙමු. එක්වරම කුඩා හඳක් වැනි ආලෝකයක් අපට මීටර තුනක් පමණ උසින් අප සමගින්ම ගමන් කරන්නට විය. අමතගවේසී ස්වාමීන්වහන්සේ ඇඟිල්ල දිගු කොට

“අන්ත ඤාණානන්ද, අර එළිය දැක්කද ?” කියා පෙන්වූහ. ටික වේලාවකින් එය නො පෙනී ගියේය.

එකල මට පැහැදිලි ධර්මඥානයක් නො තිබුණු බව වැටහෙන්නේ දැන්ය. මා දිගින් දිගටම සූත්‍ර දේශනා ඉගෙන ගත් නමුත් බාහිර පොත් පත් කියවීමෙන් ලත් අනවශ්‍ය ප්‍රශ්න දහම් ගැටළු වේශයෙන් මසිනෙහි ගැටගැසී තිබුණි. දිනක් අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ රුක්සෙවනක වාඩි වී සිටිවේලෙහි මම ද උන්වහන්සේ අසලට ගොස් මෙම ප්‍රශ්නය ඇසුවෙමි. “ස්වාමීනී, අන්තරා භවයක් තියෙනවා ද?” කියාය. “අනේ ඤාණානන්ද, අන්තරා භවයක් තියෙන බවක් මා නම් දන්නේ නෑ” කියා උන්වහන්සේ පිළිතුරු දුන් විට මම නිහඬව ආපසු හැරී ගියෙමි. එසේ හැරී යද්දී යළි මා ඇමතු උන්වහන්සේ “ ඤාණානන්ද, අන්තරා භවයක් තියනවා නෙව්” කියා පිළිතුරු දුන් සේක. මම අන්දමන්ද වී කුටියට පිවිස කල්පනා කරන්නට පටන් ගනිමි. “එතකොට අන්තරාභවයක් නැද්ද ? තියෙනවා ද?” අහස පොළොව ගැටලන්නට තරමේ බරක් හිතට ගෙන කල්පනා කරමින් සිටින මෙකරුණ ඉතාමත් නිසරු දෙයක් බව කෙමෙන් කෙමෙන් මට වැටහෙන්නට විය. බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළේ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය යි. නමුත් මේ විකාර කතා ධර්මය ලෙස හුවා දක්වන්නට ගොස් ඒවා පිළිගත් කීදෙනෙක් නම් අමාරුවේ වැටී වාද විවාද කරමින් සිටිත් ද? මා එදාම අන්තරා භවය අත්හළෙමි. ඒ සඳහා මට පිහිට වූයේ අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේම ය. අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ පවා අද්භූත දේවල් පසුපස පමණ ඉක්මවා ඇදීගිය බවක් මට

පෙනී ගියේය. උන්වහන්සේව අද්භූත දේවල්වලට ඇද දැමීමේ උන්වහන්සේගෙන් ම භාවනා ඉගෙන ගන්නා නොමේරු මනස් ඇති කාන්තා පක්ෂය විසිනි. “අනේ ස්වාමීනී, ඔබ වහන්සේ දහම් දෙසමින් සිටිද්දී ප්‍රජාපතී ගෞතමීය වැඩම කොට සිටියා. අනේ ස්වාමීනී, එදා භාවනා දෙන වෙලේ මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ වැඩමකොට සිටියා. එදා ඔබවහන්සේ සූත්‍ර ධර්මය දේශනා කරද්දී ඒ ධර්මය අසන්නට සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලාන රහතන් වහන්සේලා වැඩම කොට සිටියා.” මෙවැනි විකාර කථා කාන්තාවන් විසින් ගොතාගෙන පැමිණ උන්වහන්සේ ඉදිරියේ පවසන්නේ මක්නිසාදැයි විමසන්නට පටන් ගනිමි. එයට හේතුව උන්වහන්සේ ඒ සියල්ල පිළිගැනීමයි. “ඉතින් ඉතින් ඊට පස්සේ” කියා උන්වහන්සේ අසන විට ඒ මෝඩ කාන්තාවෝ විණු ඇඹුල් දමමින් පදමට අනා එම විස්තරය තවතවත් රසවත් කොට කියමින් කාන්තා පිරිස මැද තමාක් විශේෂ අවබෝධයක් ලත් කෙනෙක් බවට ඇඟවෙන ආකාරයට කථාබස් කරති. බොහෝ භාවනා ගුරුවරුන් අමාරුවේ වැටෙන්නේ ඔවුනි විකාර කථා පිළිගන්නට යෑමෙනි. අමතගවේසි ස්වාමීන් වහන්සේට ද එතැනින් ගොඩ එන්නට ලැබුණේ නැත. ඒ කාන්තාවන් ගේ මෝඩ ප්‍රකාශ හේතුවෙන් උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන කරුණු පිළිබඳව අසාමාන්‍ය විශ්වාසයක් උන්වහන්සේ තුළ ගොඩනැගුණි. ඇතැම් දහම් කරුණු සූත්‍ර දේශනා සමග නො සැසඳෙන අවස්ථාවල්වල දී මා විසින් උන්වහන්සේ සමඟ ඒවා සාකච්ඡා කරන්නට උත්සාහ ගත්තත් අසාර්ථක වූයේ කාන්තාවන් විසින් ඇතිකර තිබූ

විකාර පරිසරය යි. සියළු කාන්තාවන් මෙවැනි මෝඩකම් කරති යි මම නො කියමි. නමුත් සමාධිය දියුණු කරගන්නා ඇතැම් කාන්තාවන් භාවනාවෙන් පෙනෙන නිමිති වශයෙන් විකාර කථා කියන්නට යෑම නිසා ඒ තුළින් භාවනාවේ දියුණුව මනින අදුරදර්ශී පිරිසක් බිහිවීම අවාසනාවන්ත තත්වයකි.

මට මතක හැටියට දිනය 1990 පෙබරවාරි මස 09 දාය. එදින මා කළුදිය පොකුණේ සිට අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේ බැහැ දකින්නට පැමිණියෙමි. එදා උන්වහන්සේ විශේෂ ප්‍රීතියකින් පසුවනු මම දුටිමි. එදින රාත්‍රී උන්වහන්සේත් මාත් එළිමහනේ පැදුරේ වාඩිවී සිටිද්දී මෙසේ වදාළ සේක. “ඤාණානන්ද, මා අනුරාධපුරයට ආපු කාරණාව අද සම්පූර්ණ වුණා. අද මට මේ සියළු දුකෙන් නිදහස් වෙන්න ලැබුණා.” මම ද අදහාගත නො හැකි තරම් ප්‍රීතියකට පත්විමි. වහා පත්කඩය රැගෙන ආ මම ආදර හක්කි ප්‍රේමයෙන් යුතුව උන්වහන්සේට චන්දනා කළේ දැන් මේ මා සිටින්නේ රහතන් වහන්සේ නමක් ළඟ නොවේද කියාය. මට කිසිවක් නො තේරේ. උන්වහන්සේ එදා සියළු දෙව්වරුන්ට ද පින් දුන් සේක. මා උන්වහන්සේ ගේ පායුග සිපගත්තෙමි. පසුවදා කළුදිය පොකුණට ගොස් මෙම පණ්ඩුඩය විපුලරංසි හිමියන්ට පවසන තුරු මා සිටියේ නො ඉවසිල්ලෙනි. කළුදිය පොකුණට ගොස් විපුලරංසි හිමියන්ට මෙය පැවසූ විට උන්වහන්සේත් මහත් ප්‍රීතියට පත්වූහ. “ඤාණානන්ද, අද සිට මා කා සම්භවත් කතා බස් කරන්නේ නෑ. මමත් ඒ සඳහා දැඩි උත්සාහයක් ගන්නට වන” කියා

උන්වහන්සේ පැවසූ විට ඒ ගැනද මම බලවත් ප්‍රීතියට පත්වීමි. සැබැවින්ම උන්වහන්සේ තුළ තිබූ චිරයය මා තුළ නො තිබුණි. නමුත් නුවණින් විමසීමේ හැකියාව මා තුළ තිබුණි.

දින තුනක් ගතවූ විට සවස පහට පමණ විසුලරංසි හිමියන් මා අමතා මෙසේ වදාළ සේක. “ඤාණානන්ද, සතරමගින් කළයුතු සියල්ල කොට අවසන් වුණා යන හැඟීම කෙනෙකුට ඇතිවුණොත් ඒ කෙනා කවුද?” “ස්වාමීනී, යම් කෙනෙකුට සතර මගින් කළයුතු සියල්ල කොට අවසන් වුණා යන හැඟීම ඇතිවුණොත් ඒ කෙනා රහතන් වහන්සේ නමක්.” “ඤාණානන්ද, සතරමගින් කළයුතු සියල්ල මා සම්පූර්ණ කළා.” කියා පැවසූ විට මා තුළ ඇතිවූ සතුට නිමිතිම නැත. මා වහා පත්කඩය ගෙන අවුත් උන්වහන්සේට ද ආදර හක්කි ප්‍රේමයෙන් යුතුව වන්දනා කළෙමි. දැන් මා ඇසුරු කරන්නේ රහතන් වහන්සේලා නොවේ දැ යි සිතසිතා මහත් ප්‍රීතියට පත්වීමි. උන්වහන්සේලා දෙනම ම හසු වූයේ උපක්ලේශවලට බව පසුකලෙක මම තේරුම් ගනිමි. මෙම දහම් මාවතේ දහමට දිවිපුදා කටයුතු කරන උතුම් ස්වාමීන් වහන්සේලා වැඩ සිටිනේ ඉතාමත් ස්වල්ප නමක් හෙයින් විමුක්තිය කරා යාමේදී එවැනි අත්දැකීම්වලට මූලාවිම ස්වාභාවික දෙයක් බව මම දනිමි. නමුත් එහි බලවත් අවාසියක් ද තිබේ. එනම් ඒ කෙනා හට ඉන්පසු කොතරම් සාධාරණ කරුණු ඉදිරිපත් කොට පෙන්වා දුන්නත් එය පිළිගැනීමට තරම් නිහතමානී නො වීමයි. සමහර අවස්ථාවන් හිදී අප අතර වාද විවාද ඇතිවිය. එවන් මොහොතක දී මා බොහෝවිට කරන්නේ එම වාදය සංසිදෙන ආකාරයට

සුත්‍ර පාඨ මතුකොට පෙන්වීම යි. වරක් අප අතර මෙවන් වාදයක් ඇතිවිය. එනම් සමාධිය දියුණු කිරීමෙන් මෙපිට භාවනාව කිසිසේත් ප්‍රගුණ කළ නො හැකිය කියා උන්වහන්සේලා කරයේ පවසා සිටි නමුත් එම මතය බණ්ඩනය වන දෙසුම් කීපයක් මා මතුකොට පෙන්වා දුනි.

ධර්මය අවබෝධ කරන පිරිස කොටස් හතරකට බෙදෙන බව පෙන්වා වදාළ දෙසුම් කීපයක් අංගුත්තර නිකායෙහි සඳහන් ව තිබේ. ඒවා හඳුන්වන්නේ පටිපදා සුත්‍ර නමිනි. ලෝකයෙහි කවරෙකු හෝ වේවා විමුක්තිය උදෙසා ප්‍රතිපදාවේ යෙදෙන විට තම තමන් ගේ පිනට අනුව එහි වෙනස්කම් ඇතිවන බව මේ දෙසුම්වලින් පැහැදිලිව පෙනේ. ඒවා හඳුන්වන්නේ ප්‍රතිපදා නමිනි.

01. දුක්ඛා පටිපදා දන්ධාහිඤ්ඤා:-
ධර්මාවබෝධය පිණිස ඔහුට
තිබෙන්නේ දුක්ඛයේ කළයුතු වැඩ
පිළිවෙලකි. එමෙන් ම අවබෝධය
ඇතිවන්නේ ද ඉතාමත් සෙමින් ය.

මේ ගණයට අයත් ශ්‍රාවකයින් ගැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළේ මේ අයුරිනි. “පින්වත් මහණෙනි, දුක්ඛයෙහි ප්‍රතිපදාවෙන් යුතුව සෙමෙන් අවබෝධ වීම යනු කුමක් ද? පින්වත් මහණෙනි, මේ සසුනෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ප්‍රකෘතියෙන් ම නියුණු රාගයකින් යුතුව සිටී. නිතර රාගයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් විඳී. නියුණු ද්වේශයකින් යුතුව සිටී. නිතර

ද්වේශයෙන් හටගන්නා දුක් දොමනස් විඳී. නියුණු මෝහයකින් යුතුව සිටී. නිතර මෝහයෙන් හටගන්නා දුක් දොමනස් විඳී. ඔහුට සද්ධා ඉන්ද්‍රිය, විරිය ඉන්ද්‍රිය, සති ඉන්ද්‍රිය, සමාධි ඉන්ද්‍රිය, පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රිය යන මෙම ඉන්ද්‍රියය ධර්මයන් පහ ඇතිවන්නේ ඉතා මෘදු ලෙසය. ඔහු ද මෙම ඉන්ද්‍රියයන් පහ මෘදු බැවින් සෙමෙන් අවබෝධ වන මාර්ගයක් තුළින් නිවන් අවබෝධ කරගනී. මෙය ප්‍රතිපදාව දුක් සහිතව සෙමෙන් අවබෝධ වීමයි.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහිලා හික්ෂුව කයෙහි අසුභය අනුව බලමින් වාසය කරයි. ආහාරයේ පිළිකුල් සඤ්ඤාව වඩයි. සියළු ලෝකය කෙරෙහි ආදීනව බලමින් කලකිරීම ඇතිකරගනී. සියළු සංස්කාරයන් කෙරෙහි අනිත්‍ය දකිමින් සිටී. ඔහු තුළ මරණය පිළිබඳ හැඟීම බලවත්ව පිහිටා තිබේ. ඔහු සද්ධාබලය, හිරි (පවට ඇති ලැජ්ජාව) බලය, ඔත්තප්ප (පවට ඇති භය) බලය, විරිය බලය, පඤ්ඤා බලය යන සේබ බල ඇසුරුකරමින් වාසය කරයි.”

02. දුක්ඛා පටිපදා බිප්පාහිඤ්ඤා:-
ධර්මාවබෝධය පිණිස ඔහුට
තිබෙන්නේ දුක්ඛයේ කළයුතු වැඩ
පිළිවෙලකි. ඒ තුළින් අවබෝධය
ඇතිවන්නේ ඉතාමත් වේගයෙන්ය.

මේ ගණයට අයත් ශ්‍රාවකයින් ගැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළේ මේ අයුරිනි. “පින්වත් මහණෙනි, දුක් සහිත ප්‍රතිපදාවෙන් යුතුව වේගයෙන් අවබෝධවීම යනු කුමක් ද ? පින්වත් මහණෙනි, මේ

සසුනෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ප්‍රකෘතියෙන් ම නියුණු රාගයකින් යුතුව සිටී. නිතර රාගයෙන් හටගන්නා දුක් දොමනස් විඳී. නියුණු ද්වේශයකින් යුතුව සිටී. නිතර ද්වේශයෙන් හටගන්නා දුක් දොමනස් විඳී. නියුණු මෝහයකින් යුතුව සිටී. නිතර මෝහයෙන් හටගන්නා දුක් දොමනස් විඳී. ඔහුට සද්ධා ඉන්ද්‍රිය, චිරිය ඉන්ද්‍රිය, සති ඉන්ද්‍රිය, සමාධි ඉන්ද්‍රිය, පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රිය යන මෙම ඉන්ද්‍රියය ධර්මයන් පහ ඇතිවන්නේ ඉතා වේගවත්ව ය. ඔහු ද මෙම ඉන්ද්‍රියයන් පහ බලවත් බැවින් වහ වහා අවබෝධ වන මාර්ගයක් තුළින් නිවන් අවබෝධ කරගනී. මෙම ප්‍රතිපදාව දුක් සහිතව ඉතා වේගයෙන් අවබෝධ වීමයි.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහිලා හික්ෂුච කයෙහි අසුභය අනුව බලමින් වාසය කරයි. ආහාරයේ පිළිකුල් සඤ්ඤාව වඩයි. සියළු ලෝකය කෙරෙහි ආදීනව බලමින් කලකිරීම ඇතිකරගනී. සියළු සංස්කාරයන් කෙරෙහි අනිත්‍ය දකිමින් සිටී. ඔහු තුළ මරණය පිළිබඳ හැඟීම බලවත්ව පිහිටා තිබේ. ඔහු සද්ධාබලය, හිරි (පවට ඇති ලැජ්ජාව) බලය, ඔක්තජ්ජ (පවට ඇති භය) බලය, චිරිය බලය, පඤ්ඤා බලය යන සේබ බල ඇසුරුකරමින් වාසය කරයි.”

03. සුඛා පටිපදා දන්ධාහිඤ්ඤා:- සැප සහගත වැඩ පිළිවෙලකින් යුතුව සෙමෙන් ධර්මය අවබෝධවීම මෙහි ස්වභාවයයි.

මේ ගණයට අයත් ශ්‍රාවකයින් ගැන භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ පෙන්වා වදාළේ මේ අයුරිනි. “පින්වත් මහණෙනි, සැපවත් ප්‍රතිපදාවෙන් යුතුව සෙමෙන් අවබෝධවීම යනු කුමක් ද? පින්වත් මහණෙනි, මේ සසුනෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ප්‍රකෘතියෙන් ම නියුණු රාගයකින් යුතුව නො සිටී. නිතර රාගයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් නො විඳී. නියුණු ද්වේශයකින් යුතුව නො සිටී. නිතර ද්වේශයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් නො විඳී. නියුණු මෝහයකින් යුතුව නො සිටී. නිතර මෝහයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් නො විඳී. ඔහුට සද්ධා ඉන්ද්‍රිය, චිරිය ඉන්ද්‍රිය, සති ඉන්ද්‍රිය, සමාධි ඉන්ද්‍රිය, පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රිය යන මෙම ඉන්ද්‍රියය ධර්මයන් පහ ඇතිවන්නේ ඉතා මෘදු ලෙසය. ඔහු ද මෙම ඉන්ද්‍රියයන් පහ මෘදු බැවින් හෙමෙන් අවබෝධ වන මාර්ගයක් තුළින් නිවන් අවබෝධ කරගනී. මෙම ප්‍රතිපදාව සැපයෙන් යුක්තව සෙමෙන් අවබෝධ වීමයි.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහිලා හික්ෂුව කාමයෙන් වෙන්ව, අකුසල් දහමෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ විචාර සහිත වූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි. එමෙන් ම විතර්ක විචාර සංසිදුවීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව ඇතිවූන පැහැදීමෙන් යුතුව සිතෙහි එකඟ බවින් යුතුව විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් යුතුව දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි. එමෙන් ම ප්‍රීතියට නො ඇලීමෙන් මනා සිහිනුවණින් යුතුව උපේක්ෂාවෙන් වසයි. කයෙන් සැපයක් ද විඳී. ආර්යන් වහන්සේලා උපේක්ෂා සහිත වූ සිහි නුවණින් යුතුව වාසය කරයි කියා යම් කෙනෙකුට පවසත් නම් ඒ තුන්වන ධ්‍යානයද

උපදවාගෙන වාසය කරයි. එමෙන් ම සැපයද ප්‍රභාතය කිරීමෙන් දුකද ප්‍රභාතය කිරීමෙන් කලින්ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්මවා යෑමෙන් දුක් රහිත සැප රහිත උපේක්ෂාවෙන් යුතු පිරිසිදු සිහියෙන් යුතු හතරවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි. ඔහු සද්ධා බලය, හිරි (පවට ඇති ලැජ්ජාව) බලය, ඔක්තප්ප (පවට ඇති හය) බලය, විරිය බලය, පඤ්ඤා බලය යන සේඛ බල ඇසුරුකරමින් වාසය කරයි.”

04. සුඛා පටිපදා බිප්පාහිඤ්ඤා:- සැප සහගත වැඩ පිළිවෙලකින් යුතුව වේගයෙන් ධර්මය අවබෝධවීම මෙහි ස්වභාවයයි.

මේ ගණයට අයත් ශ්‍රාවකයින් ගැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළේ මේ අයුරිනි. “පින්වත් මහණෙනි, සැපවත් ප්‍රතිපදාවෙන් යුතුව වේගයෙන් අවබෝධවීම යනු කුමක් ද? පින්වත් මහණෙනි, මේ සසුනෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ප්‍රකෘතියෙන් ම නියුණු රාගයකින් යුතුව නො සිටී. නිතර රාගයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් නො විඳී. නියුණු ද්වේශයකින් යුතුව නො සිටී. නිතර ද්වේශයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් නො විඳී. නියුණු මෝහයකින් යුතුව නො සිටී. නිතර මෝහයෙන් හටගන්නා දුක් දොම්නස් නො විඳී. ඔහුට සද්ධා ඉන්ද්‍රිය, විරිය ඉන්ද්‍රිය, සති ඉන්ද්‍රිය, සමාධි ඉන්ද්‍රිය, පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රිය යන මෙම ඉන්ද්‍රියය ධර්මයන් පහ ඇතිවන්නේ ඉතා වේගවත් ලෙසය. ඔහු ද මෙම ඉන්ද්‍රියයන් පහ ඉතා බලවත් බැවින් වහ වහා අවබෝධ වන

මාර්ගයක් තුළින් නිවන් අවබෝධ කරගනී. මෙම ප්‍රතිපදාව සැපයෙත් යුක්තව වේගයෙන් අවබෝධ වීමයි.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහිලා හික්මුව කාමයෙන් වෙන්ව, අකුසල් දහමෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිත වූ විචාර සහිත වූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි. එමෙන් ම විතර්ක විචාර සංසිදුවීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව ඇතිවූන පැහැදීමෙන් යුතුව සිතෙහි එකඟ බවින් යුතුව විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් යුතුව දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි. එමෙන් ම ප්‍රීතියට නො ඇලීමෙන් මනා සිහිනුවණින් යුතුව උපේක්ෂාවෙන් වසයි. කයෙන් සැපයක් ද විඳී. ආර්යන් වහන්සේලා උපේක්ෂා සහිත වූ සිහි නුවණින් යුතුව වාසය කරයි කියා යම් කෙනෙකුට පවසත් නම් ඒ තුන්වන ධ්‍යානයද උපදවාගෙන වාසය කරයි. එමෙන් ම සැපයද ප්‍රභාතය කිරීමෙන් දුකද ප්‍රභාතය කිරීමෙන් කලින්ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්මවා යෑමෙන් දුක් රහිත සැප රහිත උපේක්ෂාවෙන් යුතු පිරිසිදු සිහියෙන් යුතු හතරවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි. ඔහු සද්ධා බලය, හිරි (පවට ඇති ලැජ්ජාව) බලය, ඔත්තප්ප (පවට ඇති භය) බලය, විරිය බලය, පඤ්ඤා බලය යන සේබ බල ඇසුරුකරමින් වාසය කරයි.”

(දුතිය පටිපදා සූත්‍රය, තතිය පටිපදා සූත්‍රය - අංගුත්තර නිකාය)

මෙම බුද්ධ දේශනාවලින් ඉතාමත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ පුද්ගල වාසනාව අනුව තමන් පුහුණු කරන

නිවන් මඟ වෙනස්වන ආකාරය යි. කෙනෙකුට ධර්මය ප්‍රගුණ කරන්නට තිබෙන්නේ කෙලෙසුන්ගෙන් ඇතිවන දුක් පීඩා විඳිමින් ය. තවත් කෙනෙක් ඉතාමත් සුවසේ පංච නීවරණ යටපත් කොට සමාධිය උපදවාගෙන ධර්ම මාර්ගය දියුණු කරගනී. ලෝක සත්වයා ගේ වෙනස්කම් තත්වු පරිද්දෙන් ම අවබෝධකරගත් අප ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ ධර්ම මාර්ගයේ දී පවා ඒ වෙනස්කම් බලපාන ආකාරය පෙන්වා වදාරණ අයුරු මොනතරම් අසිරිමත් ද, මෙවන් දෙසුම් තිබිය දී කලින් කල ඇතිකරගන්නා සම්ප්‍රදායයන් තුළ සිර වී එයින් ගොඩ විය නො හැකිව, ඒ තුළම එරි සිටින්නේ දෘෂ්ටි උපාදානයන්ට හසුවීම නිසා බව බොහෝ දෙනෙක් නො දනිති. සමහරුන් ඉතා ඉක්මණින් චිත්ත සමාධිය ඇතිකරගනිති. සමහරුන් කොතරම් මහත්සි වුවද චිත්ත ඒකාග්‍රතාවයක් ඇතිවන්නේ අහම්බෙන් මෙනි. මෙයට හේතුව එකිනෙකා ගේ සිත හේතුප්‍රත්‍යන්ට අනුව සකස් වී ඇති ආකාරය යි. එනිසා බුද්ධ දේශනාවලින් පෙන්වන විග්‍රහය තරම් පරිපූර්ණ වූත් නිවැරදි වූත් වෙනත් විග්‍රහයක් බුද්ධ දේශනාවලින් බැහැරව සොයන්නට යාම තරම් නිවන් මඟ වරදින වෙන දෙයක් නැති බව එකල මම තේරුම්ගෙන නො සිටියෙමි.

වරක් ආනන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ සෝමිකාරාමයෙහි වැඩ සිටිද්දී භික්ෂූන් අමතා අරහත්වයට පත් වූ පිරිස ගැන කදිම දෙසුමක් වදාළ සේක.

“ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, යම් කිසි භික්ෂුවක් වේවා,

භික්ෂුණියක් වේවා මා සම්පයෙහි අරහත්වයට පත්වීම ගැන පැවසුවා නම්, ඒ සියළු දෙනා ම සතර ආකාර වූ මාර්ගයෙන් හෝ එම මාර්ග අතුරෙන් එක්තරා මහකින් හෝ වේ. ඒ මාර්ග සතර කුමක් ද ?

ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා භික්ෂුව සමථ භාවනාව මුල් අංගය කරගෙන විදර්ශනා වඩයි. සමථ භාවනාව පූර්වාංග කොට විදසුන් වඩන ඔහු තුළ ආර්ය මාර්ගය උපදී. ඔහු ඒ ආර්ය මාර්ගය සේවනය කරයි. ප්‍රගුණ කරයි. බහුල වශයෙන් ප්‍රගුණ කරයි. ඔහු ඒ මාර්ගය සේවනය කරද්දී ප්‍රගුණ කරද්දී බහුල වශයෙන් ප්‍රගුණ කරද්දී කෙලෙස් බන්ධන නැති වී යයි. අභ්‍යන්තරිකව පවතින සියළු කෙලෙස් නැති වී යයි.

එමෙන්ම ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා භික්ෂුව විදර්ශනා භාවනාව මුල් අංගය කරගෙන සමථය වඩයි. විදර්ශනා භාවනාව පූර්වාංග කොට සමථය වඩන ඔහු තුළ ආර්ය මාර්ගය උපදී. ඔහු ඒ ආර්ය මාර්ගය සේවනය කරයි. ප්‍රගුණ කරයි. බහුල වශයෙන් ප්‍රගුණ කරයි. ඔහු ඒ මාර්ගය සේවනය කරද්දී ප්‍රගුණ කරද්දී බහුල වශයෙන් ප්‍රගුණ කරද්දී කෙලෙස් බන්ධන නැති වී යයි. අභ්‍යන්තරිකව පවතින සියළු කෙලෙස් නැති වී යයි.

එමෙන් ම ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා භික්ෂුව සමථ විදර්ශනා භාවනා දෙකම එකට වඩයි. සමථ විදර්ශනා භාවනා දෙක එකට ප්‍රගුණ කරන ඔහු තුළ ආර්ය මාර්ගය උපදී. ඔහු ඒ ආර්ය මාර්ගය සේවනය කරයි. ප්‍රගුණ කරයි. බහුල වශයෙන් ප්‍රගුණ කරයි. ඔහු

ඒ මාර්ගය සේවනය කරද්දී ප්‍රශංසා කරද්දී බහුල වශයෙන් ප්‍රශංසා කරද්දී කෙලෙස් බන්ධන නැති වී යයි. අභ්‍යන්තරිකව පවතින සියළු කෙලෙස් නැති වී යයි.

එමෙන් ම ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා හික්ෂුව සමථ විදර්ශනා මාර්ගය වඩද්දී ධර්මය තුළ ඇතිවන උද්ධච්චභාවයෙන් මාන්ත්‍ය ඇතිවේ. නමුත් ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි යම් කලක සිත ආධ්‍යාත්මයෙහිම පිහිටයි නම්, බැසගනී නම්, එකඟ වේ නම්, සමාධිමත් වේ නම් එබඳු කාලයක් ඇතිවේ. එවිට ඔහු තුළ ආර්ය මාර්ගය උපදී. ඔහු ඒ ආර්ය මාර්ගය සේවනය කරයි. ප්‍රශංසා කරයි. බහුල වශයෙන් ප්‍රශංසා කරයි. ඔහු ඒ මාර්ගය සේවනය කරද්දී ප්‍රශංසා කරද්දී බහුල වශයෙන් ප්‍රශංසා කරද්දී කෙලෙස් බන්ධන නැති වී යයි. අභ්‍යන්තරිකව පවතින සියළු කෙලෙස් නැති වී යයි.

(අරහත්තපන්නි සූත්‍රය - අංගුත්තර නිකාය)

මේ අයුරින් මාර්ගය පිළිබඳව ඉතා පැහැදිලිව විස්තර කොට තිබෙන හෙයින් අපට නිවැරදි ලෙස කරුණු තේරුම් ගැනීමට අවස්ථාව තිබේ. විපුලරංසි ස්වාමීන් වහන්සේ සමග කොතරම් වාද විවාද කරගත්ත ද අප තුළ ඉතා හොඳ සහෝදරත්වයක් තිබුණි. උන්වහන්සේ වේගවත් ගමනකට සකස් වූ උතුමෙක් බව මට පෙනී ගියේ ය. කැපකරු දායකයෙකු සමග ඇතිකරගත් චිත්ත පීඩාවක් හේතුවෙන් උන්වහන්සේ හිමාල වනය බලා පිටත් වූයේ මට ද නො දන්වාය. එදා සිට උන්වහන්සේ කොහේ වැඩ සිටිත් දැයි මම කවමක් සොයමින් සිටිමි.

දිනක් කථිකයා පොකුණේ සිට පිටිවමල් නෙලාගත් විසුලරංසි හිමියනුත් මමත් ජය ශ්‍රී මහා බෝ සමිඳුන් වැඳ පුදා ගැනීමට අනුරාධපුරයට පැමිණියෙමු. එසේ පැමිණි අපි රුවන්වැලි සෑය දෙසට ජේතවනාරාමය පැත්තේ ඇති පාරේ ගමන් කරමින් සිටියෙමු. හදිසියේම වෑන් රථයක් අප අසල නැවතුනි. එහි ඉදිරිපස අසුනේ පිත්වත් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් වැඩසිටි සේක. උන්වහන්සේ අප සහෝදර කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේය. අපි ද වෑන් රියට ගොඩ වූයෙමු. සැණකින් වෑන්රිය ඇතුළත ඉතා මිහිරි ලෙස පිටිවමල් සුවඳ විහිදී ගියේය. “ඡා.....හරිම සුවඳ යි. පිටිවමල් තේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී, අපි සතියකට වතාවක් මල් නෙලාගෙන ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වන්දනා කරන්නට එනවා.” “බොහෝම හොඳයි අද මගේ උපන් දිනය. ඒ නිසා මා ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වන්දනා කරන්නටයි ආවේ. එහෙම නම් අද පිටිවමල් පූජා කරගන්නට පුළුවනි” කියා අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ වදාළ සේක. අමතගවේසී ස්වාමීන් වහන්සේව ද සහභාගී කරවා ගෙන අපි ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වන්දනා කිරීමට මඵවට ගොඩ වූයෙමු. අප ළඟ තිබූ පිටිව මල් ස්වල්පය අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ දෝතට දුනිමු. උන්වහන්සේ ඉතා බැතිමත් ලෙස ප්‍රීති සිනාවකින් මුව සරසා ගෙන දෝතට රැගෙන මෙසේ වදාළ සේක. “අපොයි අපොයි මේ මදි මේ මදි පිටිවමල් නම් ලක්ෂයක් වත් පූජා කරගන්නට වන.” අපි ඉතා සතුටින් වන්දනා කළෙමු. පිටිවමල් පූජාවේ ආරම්භය එයයි.

9.

කෙමෙන් කෙමෙන් හුදෙකලා ජීවිතයකට පුරුදු වූ මා වඩාත් සතුටු වූයේ ජනශූන්‍ය වූ අරණ්‍යය සේනාසන ඇසුරු කිරීමෙනි. හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ පිහිටි බුන්දල අභයභූමි වනාන්තරයේ පිහිටි හුදෙකලා කුටියක් තිබේ. මෙහි පළමුවෙන්ම වැඩසිටියේ ඤාණවීර නම් විදේශික ස්වාමීන් වහන්සේ නමකි. ධර්මය පිළිබඳව ඉතා නිදහස්ව හා විචාරාත්මකව කතා බස් කළ ඤාණවීර ස්වාමීන් වහන්සේ ධර්මය වෙනුවෙන්ම දිවි පිදු සේක. ඉන්පසු වරින් වර ස්වාමීන් වහන්සේලා එම කුටියෙහි වැඩ සිටිමින් බණ භාවනා කර ගනිති. මා හට ද එහි මාස කීපයක් සිටීමට අවස්ථාව ලැබුණි. එහි සිටි කාලපරිච්ඡේදය ඉතා නිදහස් හා සුවදායක කාලයකි. මම ඉතා සතුටින් කල් ගෙව්වෙමි. හිමිදිරි උදෑසන හයට පමණ පිණ්ඩපාතය වඩින විට මොණර රංචු පාර දෙපස ගොදුරු සොයමින් සිටින අයුරු මා බලා සිටින්නේ ඉතා සතුටින්ය. එකල එම ප්‍රදේශවලට ජල හිඟයක් නො තිබුණි. කලපුව ආශ්‍රිත කුඩා වැව් බඳු ජලාශවල සේරු පංති පංති පිහිනන සුරතලය මා සතුටින් බලා සිටිමි. දිනක් තනි අලියෙකු එම කැලෑවට ඇතුළු වී සිටින බවත්, උභ්‍යතරමක් දරුණු හෙයින් කල්පනාවෙන් සිටිය යුතු බවත් ගම්වැසි දායක පින්වත්හු මට පවසා සිටියහ. එක් රාත්‍රියක අලියෙකු ගේ කුංච නාදයක් කුටිය

අසලින් මට ඇසුණි. චල් අලියා කුටිය අසල ගුවසෙන බව මට ද තේරුම් ගියේය.

දිනක් සවස 5.30 ට පමණ මා පැත් පහසු වී එළිමහනේ ඇවිදින්නට කල්පනා කළෙමි. එසේ සිතා කරණිය මෙන් සුත්‍රය මුමුනමින් අරුත් මෙනෙහි කරමින් කුටියෙන් එළියට බැස ප්‍රධාන පාර දෙසට ගමන් කළෙමි. පාරට පැමිණි මා වනකිරුව අසල ඇති පුරන්ව වියළි ගිය පිට්ටනියක් මෙන් ඇති කුඹුරු යාය දිගේ ගමන් කරන්නට පටන් ගනිමි. යතුරු පැදියක් නවතා ගත් පින්චතුන් දෙදෙනෙක් ඇත සිට දැන උඩට ඔසවමින් මට යමක් කියනු හදිසියේම දැකගන්නට ලැබුණි. බිම බලාගෙන සක්මන් කළ මා නිකමට හිස ඔසවා බලද්දී දුටු මේ දර්ශණය මට නො තේරුණි. ඔවුන් මේ කරමින් සිටින්නේ කුමක්දැයි මම විමසන්නට වීමි. මගේ වාසනාවට දෝ ඔවුන් කළේ කැගැසීම නොව හස්ත විකාරවලින් කරුණු කීමයි. යම් හෙයකින් ඔවුන් කැගැසුවේ නම් මාද කලබල වන්නට ඉඩ තිබුණි. අනතුරුව මා වන තීරය දෙස බැව්වෙමි. මා සිටි තැනින් බඹ දෙක තුනකට ආසන්නයේ අර තනි අලියා පාවලින් පොළොවේ පස් අවුස්සමින් හොඬය උඩට ඔසවාගෙන මා පසුපස පැත්තීමට සූදානමින් සිටිනු මට දක්නට ලැබුණි. සැණෙකින් මට කරුණු වැටහුනි. අර පින්චතුන් හස්ත විකාරවලින් මට පැවසුවේ මේ ගැනයි. මට කිසිත් කරකියාගත නො හැකි විය. කිසිවක් සිතන්නට ද වෙලාවක් නැත. මා වන දෙයක් වුණාවේ යැයි සිතා අහක බලා ගනිමි. සෙමෙන් සෙමෙන් පැමිණි පිලිවෙලටම සක්මන් කරමින් ඉදිරියට ගියෙමි. චල් අලියා මා දෙස ම

බලා සිටියේය. යළි වනයට ගොඩ වූ මා කුටියට පැමිණ සවස වන්දනාව ආදිය කොට බණ භාවනා කොට නින්දට ගියෙමි. සාමාන්‍යයෙන් දල්වන්නට තිබෙන්නේ ලන්කෑරුමක් හෙයින් එය මා නො දල්වමි. ලන්කෑරුමෙන් නැගෙන දැල්ලෙන් විෂ වායුවක ගන්ධය වහනය වන හෙයින් මා කුටියේ සිටින්නේ කළුවරේ ම ය. එමෙන් ම එම කුටියෙහි දොර පියන් දෙකක් තිබේ. එක් දොරක් ලැලි පියනකි. මදුරුවන් ඇතුළුවීම වැළැක්වීම පිණිස මදුරුදැල් ගසා ලීරාමුවකින් කළ තව පියනක් තිබේ. මා රාත්‍රියට වසන්නේ එම දොර පියන පමණි. සිනිඳු සුළං හමා කුටියට ඉතා සිසිලක් ලැබෙන්නට එය ඉතා ම ප්‍රයෝජනවත් ය.

පසුව දා පිඩුසිභා වැඩි මා කලින්දා සවස සිදු වූ ඇබැද්දිය දායක පින්වතුන්හට පවසා සිටියෙමි. මා සිටින්නේ කළුවරේ බව දැනගත් ඔවුහු මට තරයේ අවවාද කළහ. “අපේ භාමුදුරුවනේ, කළුවරේ නම් සිටින්න එපා. ලන්කෑරුම පත්තු කරලා එළියක් ඇතුළු සිටියාම ඔය අලියා එන එකක් නෑ.” මම මෙය විශ්වාස කළෙමි. එදා රාත්‍රී ලන්කෑරුම දල්වා කුටියේ ඉදිරිපස එල්වියෙමි. වෙනදා මෙන් නින්දට ගිය මා කිසියම් අමුත්තකින් රාත්‍රී 1.00 ට පමණ අවදි විය. ඒ කුටිය අසලම තිබුණු චතුර බාල්දිය පොළොවේ ගසන හඬයි. වල් අලියා කුටියට පැමිණ සිටී! අවදි වූ මා ඉතාමත් නිශ්ශබ්දව සිටින්නට වගබලා ගනිමි. ඉන්පසු අලියා කුටිය අයිතේ තිබුණු චතුර කළය ගෙන ඇතට වීසිකරන හඬ මම අසා සිටියෙමි. සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා චතුර පිරවූ බැරලය පෙරව අලියා එය ඇතට තල්වී කරගෙන ගොස් වීසි

කොට යළි කුටියට පැමිණියේය. කුටියේ බිත්තියට හේත්තු කොට තිබුණු ඉඳලත් කොස්සත් රැගෙන ඇතට වීසි කළේය. එම කුටියේ දෙපැත්තේ ජනේල දෙකක් තිබුණි. මා රාත්‍රියට ඔය ජනේල දෙකම විවෘතව තබමි. වල් අලියා එක් ජනේලයක් අසලට පැමිණ ජනේලයට සම්පව් කුටිය දෙස බැව්වේය. සැණෙකින් මා උගේ දර්ශන පථයෙන් මිදීම පිණිස අනිත් පැත්තේ බිත්තියට මුවා වීමි. එවිට වල් අලියා වහා අනිත් පැත්තට දුවගොස් ඒ පැත්තේ ජනේලයෙන් කුටිය දෙස එබී බැව්වේය. එවිට මා කරන්නේ උභය නො පෙනෙන පරිදි ආවරණය වීමයි. මෙලෙස ජනෙල් පියනෙන් පියනට වරින්වර මාරු වෙමින් පැය භාගයක් පමණ උභය කලබල කරන්නට වූයේය. මා කළේ බුදුරජාණන් වහන්සේව සිහි කිරීම පමණි. ඉන්පසු ස්වල්ප වෙලාවකින් පරිසරය නිහඬවිය. ඒ නිශ්ශබ්දතාවය අනුව අලියා කුටිය ළඟ නො මැති බව තේරුම්ගත් මා සැනෙකින් දොර ඇරගෙන එළියට පැනගත්තෙමි. වහා දැල්වෙමින් තිබුණ ලන්තැරුම නිවා දැමුවෙමි. වරද සිදුවූයේ ලන්තැරුම දැල්වීම නිසාය. මා කොතරම් භයට පත් වූයේ ද යත් අලියා සිටියත් නැතැත් කම් නැතැයි කියා කඵවරේ ම වැසිකිළියට දිව්වෙමි. අලියා සිතන්නට ඇත්තේ ගම්වාසීන් කවුරුන් හෝ කුටියේ පදිංචි වී ඇති බවයි. එදා සිට මා ලන්තැරුම දැල්වූයේ නැත. පසුවදා සවස 3.00 ට පමණ කුටියේ කවුරුන් සිටීදැයි විපරම් කිරීම පිණිස වල් අලියා පැමිණියේය. මා හඬ නගා බුදුගුණ සජ්ඣායනා කළෙමි. එවිට උභය ශාන්ත ඉරියව්වෙන් පිටත් වී ගියේය.

නතිවම භාවනා කිරීමේ දී භාවනාව කඩාකප්පල් වන ආකාරයේ කරුණු සිදුවීම තේරුම්ගත නො හැකි කරම් පුදුම සහගතය. එය භාවනාවට බාධාවක් වශයෙන් පැවති බව තේරුම්ගත හැකි වන්නේ කලක් ගියාට පසුවය. දිනක් මා භාවනා කරමින් සිටිනින්දට ගියෙමි. එදින රාත්‍රී බලංගොඩ ආනන්ද මෙත්‍රිය ස්වාමීන් වහන්සේ සිහිනෙන් දක්නට ලැබුණි. කවුදෝ කෙනෙක් මා අමතා පවසා සිටියේ වහා ගොස් උන්වහන්සේව මුණගැහෙනා ලෙසයි. සැබැවින්ම එය සිහිනයකි. නමුත් දැන් එම සිහිනය විසින් මාව හසුරුවයි. දින කීපයකින් මා කොළඹ පැමිණියෙමි. ආනන්ද මෙත්‍රිය ස්වාමීන් වහන්සේ බැහැදකිනු පිණිස බලංගොඩ බලා පිටත්වීම. බසයේ යන අතරමගදීම මට තදබල ලෙස හෙම්බිරිස්සා උණ වැළඳුණි. බලංගොඩ සිට උඩුමුල්ල බලායන බසය ද කැඩී තිබුණු හෙයින් ඉතා අමාරුවෙන් පා ගමනින්ම පිටත් වීමි. අතිපූජනීය ආනන්ද මෙත්‍රිය ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩ සිටි සේක. උන්වහන්සේ සමග කතාබස් කළ මා කරගෙන යමින් සිටි භාවනාව ගැනද පැවසූ විට උන්වහන්සේ වදාළේ එයම දිගටම කරගෙන යන ලෙසයි. එදිනම නැවත කොළඹ පැමිණි මා උණ රෝගයෙන් සතියක් දුක් වින්දෙමි. ඔය ආකාරයට නැවතත් භාවනාව කඩාකප්පල් විය.

10.

බාහිර පොත්පත් කියවද්දී හිමාලවනයට ගොස් භාවනා කිරීමට මා තුළ බලවත් ආශාවක් පැනනැගුණි. හිමාලයේ සිටින විවිධාකාර තවුසන් ගැනත්, විශ්මිත යෝගීන් ගැනත් මා සිතා සිටියේ ඉතා අද්භූත කතන්දර තුළින් ය. එහෙත් මා එය කෙසේ කළ යුතු දැයි නො දනිමි. ඉන්දියානු භාෂාව කථා කිරීමට ද මම නො දනිමි. කෙසේ නමුත් ඉන්දියාවට යා ගත හොත් මේ අරමුණ ඉටු කරගැනීමේ මගක් උදාකර ගත හැකියැයි මම සිතුවෙමි. මේ අදහස මා තුළ බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි පැවතුණි. මේගැන බොහෝ කල්පතා කළ මා 1991 මුල් භාගයේ දී එවකට ශ්‍රී ලංකා මහා බෝධි සමාගමේ සභාපතිවරයාව සිටි ගාමිණී ජයසූරිය මහතා මුණගැසී දඹදිව සාංචි විහාරස්ථානයේ විශ්‍රාම ශාලාවේ සහකාර හික්ෂුවක් වශයෙන් ගියෙමි. එහි දී නාපාවල පඤ්ඤානිස්ස ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ කාරුණික අනුග්‍රහය මට නො මඳව ලැබුණි. මේ වනවිට නාපාවල පඤ්ඤානිස්ස ස්වාමීන් වහන්සේ දඹදිව මහා රාජ්‍ර ප්‍රදේශය විශාල බෞද්ධ ප්‍රබෝධයක් ඇති කරමින් අගනා සේවාවක නිරතව වැඩසිටිති. විනෑම පරිසරයක විනෑම කරදර කම්කටොල්ලක් මැද විනෑම අපහසුතාවක් විඳගෙන නම අරමුණ කරා යෑමේ අසාමාන්‍ය කුසලතාවක් ඇති පඤ්ඤානිස්ස ස්වාමීන්

වහන්සේ ගන්නා උත්සාහය ඉතාමත් ම අගය කළ යුතුය. එම ගමනේ දී දෙවසරකට ආසන්න කාලයක් එහි නැවතී සිටි මා හින්දි භාෂාව කථාබස් කිරීමේ හැකියාව ප්‍රගුණ කරගනිමි. කලක් මුළුල්ලේ මසිතෙහි පැවති හිමාල වනයට යෑමේ අදහස නිසාම ය මේ සියළුම දේ කරණු ලැබුවේ.

ඉන්දියාවේ සිටි කාලය තුළ අර්ධ කුම්භමේලා උත්සවයකට සහභාගීවීමේ අවස්ථාව මට ලැබුණි. එය මට අළුත් අත්දැකීමක් විය. සෘෂිවරුන් පිරිසක් සමග මා එහි ගොස් සතියක් පමණ නැවතී සිටියෙමි. එහිදී හිමාල වනයේ සිටින නන් අයුරින් තපස්දම් පුරන විවිධාකාර වැඩපිළිවෙලවල් අනුගමනය කරන සෘෂිවරුන්, සාධුවරුන් ඇසුරුකිරීමේ අවස්ථාව මට ලැබුණි. මගේ හොඳම මිතුරා බවට පත්වූයේ ගනේෂ්දාස්ජී නම් වූ සෘෂිවරයෙකි. මොහු ඉතාමත් සරල ජීවිතයක් ගතකළ කෙනෙකි. තමා සන්නක දේ හැටියට මොහුට තිබුණේ සිතලට පොරවන බිලැන්කට වැනි කම්බිලියකුත්, වතුර ගෙනයෑම පිණිස තිබුණු ලබු කැටයකුත් පමණි. ඉතා නිහතමානී වූ මේ තරුණ සාධුවරයා සමඟ මම කුම්භමේලා උත්සවය පිණිස තිබූ භූමියේ සෑම තැනම ඇවිද ගියෙමි. මධ්‍ය ප්‍රදේශයට අයත් උජ්ජේන් නම් වූ නගරාසන්නයේ පැවති මෙම උත්සවයේ දී සිදුවන්නේ එක්තරා විශේෂ වූ නැකතකට දිය නා පව් සෝදා ගැනීම යි. ඒ අදහසට මා එකඟ නැතිමුත් මේ අද්භූත මිනිසුන්ගෙන් පිරි සමාජ රටාවේ තොරතුරු දැනගන්නට මා බලවත්ව ආසා කළෙමි. සිය දහස් ගණනින් සෘෂිවරුන් සහභාගීවන මෙම උත්සවය බලන්නට බොහෝ බැතිමතුන්

පැමිණෙන්නේ සෘෂිවරුන් දැකීමේ ආසාවෙන්මය. සැම තැනම බැඳ තිබෙන ශබ්දවාහිනී යන්ත්‍රවලින් නිකර ඇසෙන්නේ ශ්ලෝක සජ්ඣායනයත්, භජන් ගායනයත්ය. එමෙන් ම තැන තැන රාමායනය මහාභාරත ආදිය නාටකානුසාරයෙන් දක්වනු දැක්ක හැකිය. අග්‍රවාල් සමාජය නම් වූ සහන සේවා ආයතනයක් මගින් කුම්භමේලාවට එන මගීන් උදෙසා ඉතා පිරිසිදු පානීය ජලය ලබාදෙන පැන් තාලි සේවාවක් එම අක්කර සිය ගණනක් පුරා පැවති උත්සව භූමියේ ඉතා හොඳින් පවත්වාගෙන යයි. අප රටෙහි වෙසක් උත්සවය සිහිගන්වන මෙහි ඇති විශේෂත්වය නම් අසංවර අශීලාවාර කණ්ඩායම් දකින්නට නො ලැබීම යි. ඔවුන් බොහෝ විට ගමන් කරන්නේ මහ විස්මිත හැඟීමකින් යුතුව බැතිබර සිහිනි. ලක්ෂ ගණනින් සහභාගී වන එම උත්සවයේදී මත්පැන් බිව් කිසිවෙකු මට මුණ නො ගැසුනි. නමුත් සාධුවරු බොහෝ දෙනෙක් පාහේ ගංජා පානයට ඇබ්බැහි වී සිටින අයුරු මට පෙනුනි. ඔවුන් ඇසුරේ සිටි මා ගංජා පමණක් නොව කිසිදු දුම් වැටියක් පානය නො කරන බව අසා මට බොහෝ සේ ප්‍රශංසා කළහ. එහිදී අසාමාන්‍ය වුන අනුගමනය කරන අය මට දක්නට ලැබුණි. සමහර සාධුවරු මුළු ජීවිත කාලයේම තනි කකුලෙන් හිටගෙන සිටිති. එය කරන්නේ මෙසේය. ඔන්විල්ලාවක් බැඳ එය මත කොට්ටයක් තබා එහි එක කකුලක් තබාගනිති. අනෙක් කකුලෙන් හිටගෙන සිටිති. ඒ කකුල රිඳෙන විට ඔන්විල්ලාවෙහි එල්ලී ඒ කකුල උඩින් තබා අර කොට්ටයේ තබාගෙන සිටි කකුලෙන් සිට ගනිති. එය ඔවුන් තොරාගත් විමුක්ති මාර්ගය යි. අල්පේච්ඡ ජීවිත ගෙවන හුදෙකලා දිවියෙන් සතුටු වන සාධුවරු

බොහෝ දෙනෙක් මට මුණ ගැසුනි. සමහරු රුක්මුල් සෙනසුන්හි වාසය කරති. එය සාදා ගන්නේ මෙසේය.

හොඳින් සෙවන ඇති සුවිසල් තනි රුකක් මේ සඳහා තෝරාගන්නේ. ඉන්පසු අඩි දෙකක් පමණ පලලට, අඩි දෙකක් පමණ දිගට සරිලන කොටසක බිම් කඩක් ගොම පිරිබඩගා සකසා ගනු ලැබේ. කොට්ටය පිණිසද මැටිටෙන්ම උස්කොට සකස්කරගනී. ඉන්පසු ඒ මත බිලැන්කේට්ටුවක් එළිමෙන් ආසනය සම්පූර්ණ වේ. ඒ ඉදිරියෙන් කුඩා ගිනිමැලක් ගසාගනී. වියලි කාලගුණයට ඉතා හොඳත් ගැලපී යන මේ රුක්මුල් සෙනසුන්වල බොහෝවිට කල්ගෙවන්නේ නිදහසේ ඇවිද යන සාධුවරුන්ය. හුදෙකලාවේ වසන ඔවුන් බටනලා පිඹිමින් හජන් ගායනා කරති. හුදෙකලාවේ මන්ත්‍ර සජ්ඣායනා කරති. බොහෝ දෙනෙක් තෝරාගෙන තිබෙන්නේ රාමායනයේ හෝ භගවත් ගීතාවේ සඳහන් වන කුඩා මන්ත්‍ර කැබලිය. මෙම සාධුවරුන් ගේ නිෂ්කාමී නිදහස් දිවිපෙවෙතට මගේ සිත බෙහෙවින් ඇදී ගියේය. එදා කුම්භමේලා උත්සවයේදී මා මිත්‍ර ගනේෂ්දාස් නම් වූ සාධුවරයා සමග මුළු උදේනි නගරය පුරා ඇවිද යද්දී සාධුවරුන්ව දුටුවේ අද්භූත පිරිසක් ලෙසය. ඇතැම් සාධුවරු මුළු සිරුර පුරා අළු තවරාගෙන සුදුසකඩ තහඩුවෙන් කළ අමුඩයක් හැඳගෙන අඩි දොලහක් පහලොවක් පමණ දිග කෙස් කලඹක් ඇතිව සිටින අයුරු මම පුදුමයෙන් බලා සිටියෙමි. ඇතැම් ළදරු සාධුවරුන් ගිනි මධ්‍යාහ්නයේ ගිනිමැල වටේට ගසාගෙන ඒ මැද වාඩිවී මන්ත්‍ර සජ්ඣායනා කරන අයුරු මම බලා සිටියෙමි. ඇතැම් සාධුවරු විවිධ යෝග අභ්‍යාසවල

නිරතවෙන අයුරු බලා සිටිනවිට මා දුටුවේ සර්කස්කාරයන් පරිද්දෙනි. ඒ කාල පරිච්ඡේදය සිතා ගත නො හැකි තරම් විසිතුරු වූත් අද්භූත වූත් කාලයකි. කුම්භමේලා උත්සවයේ විශේෂ නැකත ලබන තුරු මා හට එහි රැඳී සිටින්නට සාධුවරුන් කොතෙකුත් පවසා සිටියද මට සිත්වූයේ ආපසු හැරී යන්නටය. කුම්භමේලා භූමියේ රැඳීසිටින කාලයේ රාත්‍රියේ දී මමද හුදෙකලා තැනකට ගොස් දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය සජ්ඣායනා කිරීමට අමතක නො කළෙමි.

සාංචියේ ගතකළ කාලය නිමවන්නට පෙරම මා නැවත ලංකාවට පැමිණියෙමි. ලංකාවේදී මා හුදෙකලා වනසෙනසුන්හි වාසයට පුරුදු වුණෙමි. ඔය අතරතුර දිනක් කොළඹ සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ දී සේරුවිල සරණකිත්ති නායක ස්වාමීන් වහන්සේ මට මුණගැසුනි. උන්වහන්සේ මගෙන් ඉල්ලා සිටියේ මඩකලපුවේ මංගලාරාම විහාරස්ථානයට ගොස් එය භාරගෙන කටයුතු කරන ලෙසයි. ගුරුවරයකු ගේ ඉල්ලීම එකවර ප්‍රතික්ෂේප නො කළ මා උන්වහන්සේට කීකරු වී මංගලාරාමයට ගියෙමි. ඒ 1993 වසරේ අග භාගයේය. විශේෂයෙන් ම රජයේත් හමුදාවෙන් මැදිහත් වීමෙන් එම පන්සල යළි ගොඩනගා තිබුණි. ත්‍රස්තවාදීන් විසින් විනාශ කරන ලද විහාරය පිළිසකර කරමින් තිබුණි. සංඝාවාසය යළි ගොඩනගා තිබුණි. එහි ගතකළ කාලයේ දී හමුදාවේ පොලීසියේ තරුණ පින්වතුන් හට දහම් කරුණු කියා දීමේ අවස්ථාව මට ලැබුණි. රාජකාරි පිණිස එහි පැමිණෙන එම තරුණයන් දෙතුන් දෙනා මහත් ශ්‍රද්ධාවට පත්වූහ. එකල වුවද මා සිතේ පැවතියේ එකම

එක අදහසකි. එනම් විමුක්තිය සොයාගෙන හිමාලය කරා යා යුතු බවයි. එහෙත් එකරුණු ශාක්ෂාත් කරගන්නේ කෙසේද යන්න මම කිසිසේත් නො දැන සිටියෙමි. වාසනාවකට මෙන් එයටද මගක් පැදී ගියේය. එනම් මඩකලපුව හින්දු විද්‍යාලයේ විශේෂ උත්සවයක් පැවතුනි. මටද ඒ සඳහා ඇරයුමක් ලැබුණි. එහි ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා වූයේ කල්කටාවේ සිට පැමිණි රාමක්‍රිෂ්ණ මීසමේ සභාපතිවරයාය. ඒ සමගම රාමක්‍රිෂ්ණ මීසමේ ලංකා ශාඛාවල සභාපතිවරයා වන ස්වාමි ආත්ම සනාතන්ද තුමා ද පැමිණ සිටියේය. එම උත්සවයේදී ඒ පින්වතුන් හඳුනා ගන්නට ලැබීම හිමාලයට යෑම පිණිස මා සිතමින් සිට සිහිනය සැබෑවීමේ ලකුණ බවට පත්විය. ස්වාමි ආත්මසනාතන්ද තුමා මාගේ කුළුපත මිත්‍රයෙක් බවට පත්විය. මා හට හිමාලයට යෑමේ අවශ්‍යතාවය මා එතුමාට නොපැකිලව පවසා සිටියෙමි. සෘෂිකේෂ්‍හි ශිවානන්ද ආශ්‍රමයට යා හැකි බවත් තමා අඳුරන සාධුවරුන් එහි සිටිනා බවත් ඒ සඳහා ලිපියක් දියහැකි බවත් කියා සිටියේය. මා හට ඇතිවූ සතුට නිමිතිම නැත. එහෙත් මට තව ප්‍රශ්නයක් තිබුණි. මා සතු කිසි මුදලක් නැත. ඉල්ලාගන්නට කෙනෙක් ද නැත. අන්තිමේදී මෙකරුණු මා හමුදාවේ හා පොලීසියේ තරුණයන්ට පවසා සිටියෙමි. ඔවුන් මා සමග කොතරම් කුළුපත වීද යත් ඉතා නො මසුරුව ඔවුන් ගේ අභිංසක වැටුපෙන් රුපියල් දාහතර දහසක මුදලක් මා වෙනුවෙන් එකතු කළේය. සැබැවින්ම මට අදහාගත නො හැකි විය. ඒ සැදැහැවත් තරුණයන් සියළු දෙනා මා සත්‍ය සොයා හිමාලයට යෑම බැතිබර සිතින් අනුමෝදන් වූහ.

ඊට පෙර මට තවදෙයක් නිරාකරණය කරගතයුතු විය. එනම් මංගලාරාම විහාරස්ථානයෙන් නිදහස් වීමයි. ඒ සඳහා මම සේරුවිල නායක ස්වාමීන්වහන්සේට ලිපියක් ලිවෙමි. මා විමුක්තිය සොයා ගැනීමට ඉතා කැමති බවත්, මාගේ එකම පැතුම කොහේ හෝ වනයක රුක් සෙවනක හුදෙකලාවේ මීය යාම බවත්, ඒ අරමුණ මා තුළ තිබෙනා තුරු විනෑම දෙයක් සතුටු සිතින් අත්හැරිය හැකි බවත්, පන්සල් පරිපාලනය මා හට අසීරු කරුණක් බවත් සඳහන් කළෙමි. මගේ වාසනාවට මෙන් නායක ස්වාමීන් වහන්සේ මාව තේරුම් ගත් සේක. උන්වහන්සේ මගේ අදහස අනුමත කළහ. විමුක්තිය සොයා යෑමේ නිදහස් ජීවිතය වෙනුවෙන් මා හට ආශීර්වාද කළ සේක. එහි වන්දනාවේ පැමිණි ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට පන්සලේ භාරකාරත්වය පැවරීම පිණිස නායක ස්වාමීන්වහන්සේට භාරදී මම සතුටු සිතින් මංගලාරාම විහාරස්ථානයෙන් නික්ම ගියෙමි.

11.

දැන් මාගේ එකම අවශ්‍යතාව වී ඇත්තේ හිමාල වනය වීමයි. කොළඹට පැමිණීම මා රාමක්‍රිෂ්ණ මිසමේ ආත්මසනාතන්ද සොයා ගියෙමි. එතුමා සමග ඉතා සුහදව කථාබස් කළෙමි. එතුමා මා කෙරෙහි බොහෝ පැහැදුනේය. සෘෂිකේෂ් හිමිවරයාගේ ආශ්‍රමයේ නැවතීම පිණිස ලිපියක් ලබාදුන් අතර ඉන්දියානු මහකොමසාරිස් තුමා වෙතද මා හට එහිදී දීර්ඝ කරගතහැකි ආකාරයේ විසා බලපත්‍රයක් සඳහා ලිපියක් ද දුන්නේ ය. ඉන්දියානු කොමසාරිස්වරයා සමග කතා කිරීමේ අවස්ථාවක් මට ලැබුණි. මා හිමාල වනයට යන්නේ භාවනා කිරීමට බව ඇසූ එතුමා වහා විසා ලබාදුන් අතර මට බොහෝ ප්‍රශංසා කළේය. 1994 මාර්තුමස මුල් සතියේ මම ලක්දිව අත්හැර හිමාල වනය බලා පිටත්වී ගියෙමි.

මදුරාසියේ සිට දුම්රියෙන් දිල්ලියට ගොස් එතැනින් හරිද්වාර්වලට ගොස් එතැනින් බස්රියේ නැග සෘෂිකේෂ් බලා ගියෙමි. හුදෙකලාවේ මේ යන ගමන කොහෙන් කෙලවර වේදැයි මම ද නො දනිමි. සෘෂිකේෂ් යනු සාධුවරුන්ගේ රාජධානියකි. බැව්බැව් අත හිනිදු සාධුවරුන් ගේ අසසු පිරි ඉතිරි තිබුණි. ගංගා නදිය අසබඩ ගොඩනැගී ඇති මේ සුන්දර නගරය සියළු

භාරතවාසී භක්තජනයා ගේ ගෞරවය ලබයි. ගංගා නදියේ පැන් බිඳක් සොයාගෙන භක්ත ජනයා පැමිණෙන අයුරු මම විස්මිතව බලාසිටියෙමි. ශිව්‍යානන්ද ආශ්‍රමය සොයමින් ගිය මා පළමුව පැමිණියේ ශිව්‍යානන්ද නගරය වෙත යි. එම අසපුව කෙතරම් විශාලදයත් එම ප්‍රදේශය හඳුන්වන්නේ ශිව්‍යානන්ද නගරය කියාය. දකුණු ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි ස්වාමි ශිව්‍යානන්ද සරස්වතී නම් වූ සාධුවරයා විසින් මීට සියවසරකට පමණ පෙර පිහිටුවන ලද මෙම අසපුව සෘෂිකේෂ් හි ඇති ප්‍රධානම අසපුව යි.

එහි මට සතියක් සිටීමට අවසර ලැබුණි. ඒ ආත්මසනානන්ද ස්වාමි ගේ ලිපිය නිසාය. එහි ප්‍රධාන සාධුවරයා බෞද්ධ විරෝධී කෙනෙකි. ඔහු මා එහි සිටීම ගැන නො කැමැති විය. ඔහු යළි යළිත් මට කියා සිටියේ ඔබ බෞද්ධ භික්ෂුවක් හෙයින් බුද්ධගයා සාරානාත් වැනි තැනක් බලා යා යුතු බවයි. මා විමුක්තිය සොයමින් සිටින බව තේරුම් ගන්නට ඔහු සමත් නො විය. එහෙත් එහි දී මාව තේරුම් ගත හැකි අපූරු මිත්‍රයෙකු මට හමු විය. ඔහු නමින් ස්වාමි රාධාක්‍රිෂ්ණානන්ද විය. ඔහු බුදු දහමට මෙන් ම භික්ෂුත් වහන්සේලාට ද මහත් ගෞරව කළේය. ඔහු ගේ මාර්ගයෙන් මා තවත් ස්වාමිවරයෙක් හඳුනා ගත්තෙමි. ඔහු ශ්‍රී ලාංකිකයෙකි. ඉතාම වයසක දෙමළ සාධුවරයෙක් වන ඔහු මා හට මහත් සේ ඇවිම් කළේය. ඔහු ස්වාමි නිත්‍යානන්දය. ඔහු සමග මා සෘෂිකේෂය පුරා ඇවිද්දෙමි. ඒ නිදහසේ ජීවත් වීම පිණිස කුටියක් සොයා ගැනීමට ය. එය හිතන තරම් ලෙහෙසි වූයේ නැත. සුවිශාල ලෙස ගොඩනැගුනු මනරම් ආශ්‍රම සෘෂිකේෂය

පුරා විහිදී තිබුණු නමුත් දිවා රෑ දෙකේ දෙවිවරුන් උදෙසා කරනු ලබන හජන් ගායනා ඇසෙන නමුත් හුදෙකලාවේ ඇවිද යන මා වැන්නෙකුට නවාතැනක් සපයා ගැනීම ලෙහෙසි නො විය. වරක් මා රාම්පුලාවේ සාධුවරුන් ගේ කුටි ඇසුරු කරමින් සිටින විට ඇතැම් බ්‍රාහ්මණ සාධුවරු මා කෙරෙහි උරණ වූහ. බොහෝ සාධුවරුන් සිතා සිටියේ මා එහෙ මෙහෙ ඇවිදීමත් මහත්සිගන්නේ බෞද්ධ සිද්ධස්ථානයක් ගොඩ නැත්වීමට බවයි. එවිට මා ඔවුන්ට පැවසූ කරුණ තවමත් මා සිතෙහි රැවිසිලි රැවි දෙයි. “බාබාජී, මං මේ මහපොළොවේ මගේ පන්සල හදන්නේ නැහැ. මගේ පන්සල මං හදන්නේ උඩ” කියා අහස දෙසට ඇහිල්ල දිගු කර පැවසුවෙමි.

සෘෂිකේෂ්වල ගත කිරීම දුෂ්කර බව පෙනී ගිය හෙයින් මම හිමාවල් ප්‍රදේශ්හි දලයිලාමා සිටින ස්ථානයට යන්නට තීරණය කළෙමි. හරිද්වාරයට පැමිණි මා හිමාවල් ප්‍රදේශ්හි ධර්මශාලා නම් නගරය බලා පිටත් වීම. එතැන් සිට මැක්ලෝඩගංජ් නම් ප්‍රදේශයට යා යුතු ය. දලයිලාමා ගේ නගරය පිහිටා තිබෙන්නේ එහිය. මා එහි ගිය කාලය උත්සව කාලයකි. දලයිලාමා තුමා ද නො සිටියේ ය. එහිදී මට ලකිරෙන්පුවේ නම් ඉතා මහළු ලාමාවරයෙක් මුණගැසුණි. ඔවුන් අතර බොහෝ විට තිබෙන්නේ යන්ත්‍රමන්ත්‍ර ගුරුකම්, පුදපූජා ආදියත්, මහායාන ඉගැන්වීමත් ය. එය මට සිත් නො ගත් නමුත් ඒ ගත කළ කාලය විශේෂ අත්දැකීම් සහිත විය. දේශගුණික වෙනස්කම් මත මා හට තදබල ලෙස කැස්ස හා හනිය වැළඳී තිබුණි. නවාතැන් පිණිස මා ගත් සියළු උත්සාහයන් අසාර්ථක විය. සෑම තැනම ලාමාවරු

පිරි ඉතිරි සිටියහ. එහි කඳු මුදුනක තුසිත නම් වූ භාවනා මධ්‍යස්ථානයක් ඇත. අන්තිමේ දී අපහසුවෙන් නමුත් සෙමෙන් සෙමෙන් කන්ද නගින්නට පටන්ගනිමි. කඳු මුදුනට නැග එම භාවනා මධ්‍යස්ථානයට ඇතුළු වී කාර්යාලය ඉදිරියෙහි ඇති පුටුවේ වාඩි වුණෙමි. එහි පාලකයා වූයේ විස්ට්‍රේලියානු ජාතික බෞද්ධයෙකි. මා පුටුවේ වාඩි වී කාර්යාලය ඇතුළු බැව්වෙමි. එක්තරා සුදු ජාතික කාන්තාවක් යතුරක් මේසය උඩ තබනු මම දුටුවෙමි. ඇය පිටත් වූ පසු මම කාර්යාලයට පිවිසියෙමි. මම නිදහසේ ඇවිද යන ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ භික්ෂුවක් බවත්, මට ටික කාලයක් නවාතැන් ගැනීමට අවශ්‍ය බවත්, ඒ සඳහා උදව්වක් අවශ්‍ය බවත් මා පවසා සිටි විට ඔහු මෙසේ කීවේය. “ඔබ හරිම වාසනාවන්තයි. මේ උත්සව කාලය යි. මේ භාවනා මධ්‍යස්ථානය බටහිර ජාතීන්ගෙන් පිරි ඉතිරි තියෙනවා. කවදාවත් කුටියක් හිස් වන්නේ නැහැ. අද හරි පුදුම දවසක්. ඔබ මෙහි එනවිට ම තනි ඇඳක් සහිත කුටියක් හිස් වුණා. මීට කලින් සිටපු කාන්තාව හදිසියේ ම ඇගේ කුටිය භාර දී පිටත් වුණා. දැන් ඒ කුටියේ ඔබට සිටින්න පුළුවන්. ඔබ අසනීපයෙන් නිසා ඔබට විවේක ගන්නත් පුළුවන්.” මෙයින් මා තේරුම් ගත්තේ සසරෙහි කර තිබෙන පින් ඒ ඒ අවස්ථානුකූලව විපාක දෙන ආකාරය යි. සති කිහිපයක් එහි නැවතී සිටි මා යළි සෘෂිකේෂ් බලා පිටත් වීමි.

සෘෂිකේෂ් සිට කිලෝමීටර දෙකක් පමණ ගිය විට මුණ ගැසෙන මෙම ශිචානන්ද නගරය අසලින් ගලා බස්නා ගංගා නදියෙන් එතෙර වීම පිණිස එල්ලෙන පාලමක් ඇත. එය හඳුන්වන්නේ රාම්පුලා නමින් ය. ඊට

කිලෝමීටරයක් පමණ දුරින් ගංගා නදියෙන් එතෙර වීම පිණිස තව පාලමක් ඇත. එය හඳුන්වන්නේ ලක්ෂ්මන්පුලා නමින් ය. ගංගා නදිය දෙපස සුන්දර අසපුවලින් පිරී ඉතිරි ඇත. අන්තිමේ දී ලක්ෂ්මන්පුලාවට ආසන්නයේ සායි බාබා තුමා නමින් ඇති ආශ්‍රමයක මට නවාතැන් ලැබිණි. එහි සිටි මට බාබාජී නමින් වයසක සාධුවරයෙකු ගේ අසපුවකට යන්නට අවස්ථාව ලැබිණි. ඔහු තනියම භාවනා කොට සමාධිය උපදවාගත් කෙනෙකි. ඔහු සමීපයට ගිය මා ප්‍රාණයාම භාවනාව පුරුදු කරන සෘෂිවරු සිටින්නේ කොහේ දැ යි ඇසුවද, ඔහු පවා ඒ ගැන නො දන්නේය. ඔහු පවසා සිටියේ හිමාල වනයේ ඇතුළට ගිය විට සමහර විට සිටිය හැකි බව යි. නගරාසන්නයේ එවැනි අය නැති බව යි.

බොහෝ ආශ්‍රම පදයන්හි හක්ක ජනයා සතුටු කරවීම පිණිස යෝග පංති හා දේශන ද තිබෙන නමුත් වැඩිපුර පවතින්නේ ඒ ඒ සාධුවරුන් ගේ පැවැත්ම පිණිස ලාභසක්කාර ලැබෙන වැඩපිළිවෙලවල් පමණි. බාබාජී සමීපයෙහි ශාන්තිමා නමින් ජර්මන් ජාතික බැතිමතියක් සිටියා ය. ඇයට ද හක්ක ජනයාගෙන් මහත් ගෞරව ලැබුණි. මා ශ්‍රී ලංකාවෙන් පැමිණි හික්ෂුවක් බව දැනගත් වි තොමෝ වඩාත් සතුටු වූවාය. ඉතා සුහඳව කථාබස් කළාය. ඔවුන් ගංගා නදිය අසබඩ සන්ධ්‍යාවෙහි පවත්වන ධර්ම සත්සංග හෙවත් දහම්කථා සඳහා ද සහභාගී වන්නැයි මගෙන් ඉල්ලා සිටියා ය. මම ද තවමත් ස්ථිර තැනක් නැතුව තැනින් තැන ඇවිදින කෙනෙක්මි. එතුමිය ගේ ඉල්ලීමට අනුව මම ද සවස්වරුවෙහි එම සත්සංගයට සහභාගී වීමි. එහි සිටි සියළු දෙනා සුදු

ජාතිකයන් විය. ඔවුන් මා දුටුවේ ඉන්දියානුවෙකු පරිද්දෙනි. සුදු ජාතිකයින් හට ඉන්දියානුවන්ගෙන් යම් යම් කරදර සිදු වන හෙයින් ඔවුන්ට එම සාකච්ඡාවට සහභාගී වීමට තනනම් ය. මා එයට සහභාගී වී එළියට එන විට ම ඉන්දියානු රහස් පොලිසියේ කෙනෙක් පැමිණ මා අල්ලා ගෙන මගෙන් කරුණු විමසන්නට විය. මම විදේශ ගමන් බලපත්‍රය පෙන්වා ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු බවත්, බෞද්ධ භික්ෂුවක් බවත් කියා සිටියෙමි. ඔවුන් මගෙන් එල්. ඩී. ඩී පිළිබඳව ප්‍රශ්න විමසුවේ ය. ඔවුන් සිතුවේ මා එල්. ඩී. ඩී කාරයෙකු බවයි. ලංකාවෙන් පැන ඇවිත් මා යම්කිසි රැකවරණයක් පිණිස සිටින කෙනෙක් ලෙස සැක කළේය. මා වීසා ලියාපදිංචි කළේ කොහේදැයි ඇසූ විට තවම එවැනි තැනක් නැතැයි මම පිළිතුරු දුන්නෙමි. ඔහු ගේ සැකය වඩාත් වර්ධනය විය. වහාම සෘෂිකේෂ්හි සිට කිලෝමීටර් 100 දුරින් පිහිටි උත්තර්කාෂි ප්‍රදේශයේ ඇති ආගමන විගමන කාර්යාලයට යා යුතු බවට පවසා සිටියේ ය. පසුව දා ම මා උත්තර්කාෂි බලා පිටත් වුණෙමි. එහි දී අදාළ නිලධාරීන් පවසා සිටියේ මා දිල්ලියට යා යුතු බව යි. යළි මා සෘෂිකේෂයට පැමිණ දිල්ලි බලා පිටත් වුණෙමි. දිල්ලිහි ආගමන විගමන කාර්යාලයට ගිය මා විමසා සිටිද්දී ඔවුන් කියා සිටියේ වීසා බලපත්‍රය අවසන් වන්නට සති දෙකකට පෙර ලියා පදිංචි වීම ප්‍රමාණවත් බවයි. සත්සංගයට සහභාගීවන්නට ගොස් පැටළුනු අවුලෙන් බේරී යළි සෘෂිකේෂයට යන විට අසිරිමත් දෙයක් සිදු විය.

එනම්, මා නැවතී සිටියේ ලක්ෂ්මන්ඡුලාව ආසන්නයේ පිහිටි සායි අසපුරුවේය. ඒ ආසන්නයටම

බස්රියෙන් යා හැකිව තිබුණ නමුත් මා ශිවානන්ද නගරය අසලින් බැස්සෙමි. රාමිපුලාවෙන් එගොඩ වී පා ගමනෙන් ම ලක්ෂ්මන් පුලාව පෙදෙසට යන්නට සිතුවෙමි. රාමිපුලාවෙන් ගහෙන් එතෙර වෙද්දී මා හිතවත් සාධුවරයෙකු මට මුණගැසුණි. “ඔබ මුණ ගැසුන එක බොහෝ ම හොඳයි. ස්වාමී නිත්‍යානන්ද සමග ඇවිදින් ඔබට නවතින්න තැනක් හෙව්වා නේද? ආ ... මෙන්න යතුර. මං ටික කාලෙකට හරිද්වාර් යනවා. එතෙක් මගේ කුටියේ ඔබ ඉන්න.” මම ඒ සාධුවරයාට බෙහෙවින් ස්තූති කළෙමි. ඒ යතුර ද මල්ලේ දමාගත් මා සායි අසපුවට පැමිණෙන විට සවස හයට පමණ ඇත. එහි පැමිණි සැණෙකින් භාරකාර පින්වතා මා වෙත කඩා පැන්නේ ය. “උඹ හරි මිනිහෙක් තමයි. උඹ එල්.ටී.ටී. කාරයෙක්. උඹව හොයන්න පොලිසියෙන් කිහිපවතාවක් ආවා. උඹ කොහේද ගියේ?” මට කිසි පිළිතුරක් දෙන්නට ඉඩ නො දුන්නේය. මගේ ගමන් මල්ල කාමරයෙන් එළියට දමා තිබුණි. “දැන්ම ම මෙහෙන් පලයන්” කියා මාව එළවා ගත්තේය. මට මහත් සතුටක් ඇති විය. එනම් එකතැනකින් එලවන විට කුටියක යතුරක් මා අතේ ය! මා ඔහුට පින් දී සතුටු සිතින් පැමිණියෙමි.

රාමිපුලාවත්, ලක්ෂ්මන්පුලාවත් අතර ගංගා නදිය ඉවුරේ සුන්දර තැනක පිහිටි ඒ මැටි කුටිය මට මහත් සැනසිල්ලක් ගෙන දුනි. ඒ කුටියට පැමිණි මා ළඟ තබා ගෙන සිටි සායි බාබා ගේ පින්තුරය ඉරා වීසි කළෙමි. එදින රාත්‍රියෙහි මා අපුරු සිහිනයක් දුටුවෙමි. සායි බාබා මා අසලට පැමිණ ඔහු අත්හැරියේ මක් නිසාදැ යි මගෙන් අසා සිටියේ ය. “මට ඔබෙන් එලක් නැත. මා සොයනා

දෙය ඔබට දිය නො හැකි” යැ යි මම කීවෙමි. ඒ එතුමා ගැන මා දුටු එකම සිහිනයයි. අඩි පහක් පමණ පළල වූ අඩි අටක් පමණ දිග වූ ඒ කුටිය සෙවිලි කොට තිබුණේ ඉටි රෙදිවලිනි. බිම මැටි ගා තිබුණි. ඒ කුටිය අසල ම තවත් කුටියක් විය. එහි නේපාල ජාතික සාධුවරයෙක් නවාතැන් ගෙන තිබුණි. ස්වාමී වරුණු නම් වූ ඒ තරුණ සාධුවරයා වහා මා සමග කුළුපහ විය. ඔහු මට සියළු තැන් පෙන්වා දුන්නේ ය. සාධුවරු හඳුන්වා දුන්නේය. සාය අසපුවට මා සොයා පොලිසියෙන් පැමිණි හෙයින් දැන් සිවුර පොරවා ගෙන සිටින්නට මා බියට පත් වුණෙමි. මා කළේ අඳනය ඇඳ තවත් අඳනයකින් සාධුවරයෙකු ලෙස පොරවා ගැනීම යි. එදා මා සැනසිල්ලේ සැනසුණෙමි. ස්වාමී වරුණු මා හට බොහෝ දෑ කියා දුන්නේය. ගංගා නදිය අසබඩ සාධුවරුන් ගේ කුටි කරා මා රැගෙන ගියේ ය. දැන් මා සාධුවරුන් අතර කෙනෙක් බවට පත්විය. ස්වාමී වරුණු මා කැටුව ගීතාභවත් නම් වූ ප්‍රධාන ආශ්‍රමය වෙත ගියේය. ගංගා නදිය අසබඩ දිවි ගෙවන සාධුවරුන් හට සාලාකවලට දන් සැපයීම එතැනින් කරනු ලැබේ. “බයිසාබි, මෙන්න ඇවිදගෙන යන සාධුවරයෙක් ඇවිදින් ටික කාලයක් මෙහි නවතිනවා. මොහුටත් සාලාකයක් දෙන්න.” “මේ සාධුගේ නම මොකක්ද?” “ග්‍යානානන්ද” මං පිළිතුරු දුන්නෙමි. පසුවදා සිට මට ද එතැනින් දන් ලැබීමට අවසර ලැබුණි. දැන් කිසිවෙකුට මාව හඳුනා ගත නො හැකිය. මා අඳනය හැඳ, තඳ කහපාට ඇඳ ඇති රිල්ලක් හිසපටන් පොරවාගෙන, සෙම්බුව අතට ගෙන, දන් පොළට ගියෙමි. අපි බොහෝ විට අඩුවෙන් කථාබස් කළෙමු. උදේ නවයයි තිහට පමණ එතැන සිටිය යුතුය. ගංගා නදිය අසබඩ

සිටින සාධුවරු මෙන් ම සංචාරක සාධුවරුන් ද ස්වල්ප දෙනෙක් එතුනින් දානය ලබා ගනිති. එම ආහාර ඉතා කෙනෙසි, තීරස හෙයින් සාධුවරුන් ගේ එතරම් රුචිකත්වයක් නැති බව පෙනුනි. රොටියක් ද, බත් මීටක් ද සමඟ චතුරෙන් සෑදූ අල හොඳ්දක් ලැබුණි. මා සිටි මාස ගණනට ම ආහාර වශයෙන් මට ලැබුණේ එයයි. ඒ ආහාරය ලබා ගන්නා වේලාව එනතුරු සාධුවරු අනවශ්‍ය කථාබහෙන් වැළකී සිටින අයුරු දුටු මා පුද්ගලයෙකුට පත්විය. ඔවුන් ගේ පාඩුවේ නිහඬව සිටිති. ඔවුන් යමක් කථා කළොත් හඟවත් ගීතාව ගැනය. නැතහොත් රාමායනය ගැනය. නැතහොත් නිහඬ වීමය. මා එහි දී කිසිවෙකු හා කථාබස් නො කළෙමි. නිහඬව ම සිටියෙමි. දානය කුටියට රැගෙන පැමිණි විට මට කිසි දුකක් නො දැනේ. එහෙත් ඒ තීරස බව නිසා බත් කටක් මුවට ගත් විට උගුරට එයි. මා කරන්නේ බත් කටක් මුවෙහි රඳවා වතුර උගුරක් බීමයි. කලක් යන විට මට එම ආහාර හොඳට පුරුදු විය.

මා සිටි කුටිය අසල කුටි කිහිපයක් විය. තරමක් දැන උගත් බ්‍රාහ්මණ පූජකවරු ද එහි සිටියහ. ඔවුන් ගේ දායකයන් පැමිණ යාගභෝම කරන අයුරු මං බලා සිටියෙමි. මා අසල කුටියක සිටි සාධුවරයෙක් කිසිවෙක් හා කථාබස් නො කරයි. හේ තනිවම යමක් සොයා ගෙන අනුභව කොට භාවනා කරමින් සිටියි. මට නුදුරින් තිබූ තව කුටියක දකුණු ඉන්දියාවෙන් පැමිණි සාධුවරයෙක් ජීවත් වෙයි. ඔහු ද නිහඬව කල්ගත කරයි. මගේ එකම මිත්‍රයා වූයේ ස්වාමි වරුණු පමණි. දිනක් ඔහු මා කැටුව බ්‍රාහ්මණ ගුරුවරයෙකු ගේ කුටිය වෙත ගියේය. මා ශ්‍රී ලාංකිකයෙකු බව අසා සියළු දෙනා මාව වට කොට ගත්හ.

“හා ... හා... මෙන්න රාවණ ගේ දේශයෙන් කෙනෙක් ඇවිල්ලා. අපි සිතා සිටියේ එහි ඉන්නේ රකුසන් බවයි. නමුත් නුඹ බොහෝ ම ප්‍රියකරු ශ්‍රමණයෙක්. තවමත් එහි අදහන්නේ රාවණයන් ම ද?” මට මහත් හඬින් සිතහ නැහැනි. මා ඔවුන්ට ලංකාව ගැන පහදා දුනිමි. ලංකාවේ සිටින්නේ ඉතා යහපත් මනුෂ්‍ය කොට්ඨාශයක් බවත්, සීලාදී ගුණධර්ම රකිමින් සිටින බොහෝ පිරිස් සිටිනා බවත් මම පහදා දුනිමි.

ඒ වට පිටාව ඇවිදගෙන සති කිහිපයක් යන විට එම පරිසරය මට හොඳින් පුරුදු විය. දිනපතා සවස දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය සජ්ඣායනා කොට භාවනා කරන මා රැකවරණය පිණිස ළඟ තබා ගෙන සිටියේ ධම්මපදය කුඩා පොත්පිංච පමණි. ධම්මපදයෙන් ගාථාවක් ගෙන එය අර්ථ වශයෙන් තේරුම් ගන්නට මම මහන්සි ගනිමි. ටිකෙන් ටික තේරුම් ගිය ද, එය පැහැදිලි ලෙස වැටහුණු බවක් පැවසිය නො හැකි ය. මා සන්ධ්‍යා කාලයේ කුඩා ගල්තලාවකට මත වාඩි වී ගංගා නදිය දෙස බලා සිටිමි. එවිට ගහෙන් එගොඩ ඇතට හිමාල වන පියස මා හට පෙනෙයි. නිල් පාටින් ගංගා නදියේ දිය ගලා යයි. සෑම තැනින් ම ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර තුළින් දෙවියන් උදෙසා හපන් ගයන හඬත්, සීනු නාදයත් ඇසෙයි. කෙමෙන් කෙමෙන් මා සිත සෝකයෙහි බැස ගත්තේය. “මා මේ කොහේ ද ආවේ? මා පැමිණුනේ කවුරුන් හෝ පැමිණ මට උදව් කරාවි යැ යි කියා ය. මාගේ විමුක්තියට උපදෙස් ලබා දෙතියි සිතාය. එහෙත් දැන් මට ඇහෙන්නේ සීනු නාදයත්, හපන් ගායනත් පමණි. බුද්ධ සරණ ගවිජාමී යන මිහිරි වදන් මා හට යළි ඇසෙන්නේ කවදා ද? අහෝ

යම් හෙයකින් මා මැරුණහොත්, මා හට කිසිදාක බුද්ධං සරණං ගවිජාමී යන වචනය නො ඇසේවි ද?” මෙවන් අදහස් ද මා සිතෙහි රැවි දුනි. දොම්නසෙහි සිත බැසගති. මා වෙලාසනින් නින්දට යන අතර අවදි වන විටද ඇසෙන්තේ හපන් පමණි. කුටියෙන් එළියට පැමිණෙන මා කාක් කවුරුවත් නැති හිස් අවකාශය දෙස බලා සිටින විට මා තෙතින් කඳුළු දහරා වැගිරේ. ඇතැම් විට ගංගානම් නදියේ ගැඹුරු තැන සමීපයට ගොස් මම එදෙස බලා සිටිමි. මට එතැනින් පැන මිය යන්නට සිතෙයි. එහෙත් බුද්ධං සරණං ගවිජාමී යන වචනය මා කෙසේ ලබන්න ද? එහෙත් ආපසු ලංකාවට පැමිණීමේ අදහසක් මා තුළ කිසිසේත් ඇති නො වුණි.

දිනක් රාධාක්‍රිෂ්ණානන්ද ස්වාමී මා සොයා පැමිණියේ ය. “ගෞතමන්දජී, අපිට හොඳ අවස්ථාවක් තියෙනවා. මා දන්න හොඳ සාධුවරයෙක් ඉන්නවා. එයා ගේ නම ගරීබ්දාස්. අපි එහේ යමු.” මමත්, රාධාක්‍රිෂ්ණානන්ද ස්වාමීත්, නිත්‍යානන්ද ස්වාමීත් එහි ගියෙමු. සැබැවින්ම ගරීබ්දාස් තුමා ඉතා වාම මිනිසෙකි. ගෝනිවලින් සැකසූ ආසනවල අපට වාඩි වෙන්නට ලැබුණි. ඔහු සැතපෙන්නේ ද බුරු ඇඳකය. බොහෝ කාලයක් දුර්ගා දේවිය උදෙසා හක්කි පූජා පවත්වා දුර්ගා වරම ලැබුවෙකි. දුර්ගා වරම ලැබුවේ කෙසේ දැ යි කියා මා ඇසූ විට ඔහු ඉතා නිහතමානීව පිළිතුරු දුනි. “ඒක වුණේ මෙහෙම යි. මට දුර්ගාමාතෘජීව මගේ ඇස් දෙකෙන් දකින්නම වන වුණා. මෙතැනින් ඇත තියෙනවා මගේ තව අසපුවක්. මං කොහෙවත් ගියේ නැහැ. එහෙට වෙලා උදේ සවස මාතෘජී ගේ මන්ත්‍රය ජප කළා. මට කැම බීමත්

එපා වුණා. සියළු දෙය ම අත්හැරලා මං මාතෘපී උදෙසා ජීවිත පූජාවෙන් මන්ත්‍ර ජප කළා. මා මරණාසන්න වුණා. දවසක් රාත්‍රියෙහි දුර්ගා දේවිය මා ළඟට පැමිණුනා. “මගෙ පුතේ, මේ කිරි ටික බීපන” කියා මට කිරි පෙව්වා. මං මේ දැසින් මාතෘපී දැකගත්තා. එදා සිට මාතෘපී ළඟ තමයි මා ඉන්නේ.” ගර්ඛදාස් තුමා ගේ නිහතමානීකම ගැනත්, සරල බව ගැනත් මම වඩාත් පැහැදුනෙමි. රාධාක්‍රිෂ්නානන්දපී තුමා ඔහු සමඟ තව කරුණක් විමසුවේ ය. “බාබාපී, මේ ගෞතාමනන්දපී ලංකාවේ ඉඳලා ආපු කෙනෙක්. නිදහසේ භාවනා කරන්නට තැනක් හොයනවා. මා හිතන්නේ චන්ද්‍රවේදිනී කියන තැනට මෙයා ගියොත් හොඳයි නේද?” එතකොට ගර්ඛදාස් තුමා කල්පනාවට වැටුණා. මෙහෙම පිළිතුරු දුන්නා. “ම ... මහා වනාන්තරය ඇතුළට කිලෝමීටර් දහක් විතර පයින් යන්න කියෙනවා නෙව්. අනික ඒ හරියේ සිංහයෝ ඉන්නවා. අපේ අයට නම් සිංහයන්ව හඳුනාගන්න පුළුවනි. අපේ අයට සිංහයෝ බයයි. නමුත් තුහුරු තුපුරුදු කෙනෙක් දුටුගමන් සිංහයන්ගෙන් අනතුරු වෙනවා. ඒ නිසා මං මේ බාබාපී එහෙ යනවාට කැමැති නැහැ.” එහෙත් මා චන්ද්‍රවේදිනියට යා යුතුයැ යි බලකර සිටියෙමි. දැන් මා හට අවශ්‍ය වී තිබෙන්නේ සිංහයෙකුට ගොදුරු වුව ද කම් නැත, විමුක්තිය උදෙසා දිවි පිදීම පමණි. එතෙරම් අනතුරක් ප්‍රකාශ කරමින් සිටිය දී මා එහිම යන්නට ආසා කරන්නේ මක් නිසා දැ යි ඒ කිසිවෙකුට හෝ තේරුම් ගත නො හැකි විය. මා සිතා ගෙන සිටියේ චන්ද්‍රවේදිනියට ගොස් මගේ ගමන් බලපත්‍රය ද ඉරා දමා, සාධුවරුන් ගේ ලෝකය තුළින් ජීවිතය අවසන් කිරීම යි. එහෙත් ගර්ඛදාස් තුමා ගේ බලවත් විරෝධය නිසා ම

ගමන වැළකිණි. යළිත් මා නදිය අසබඩ කුටියෙහි හුදෙකලා බවට පත් වීමි.

දිනක් රාධාක්‍රිෂ්ණානන්දජීතුමා තවත් සාධුවරයෙකු සමඟ මා සිටි කුටියට පැමිණියහ. ඔහු ගේ මුහුණ පුරා ජීනි සිනහව පිරී තිබුණි. “හා ... ග්‍රාහනානන්දජී, ඔන්න ඔබේ අදහස ඉෂ්ඨ වෙනවා. මෙයා මං හඳුනන සාධුවරයෙක්. වන්දුවේදිනියට යන්න ආසාවෙන් සිටින කෙනෙක්. අපි තුන් දෙනා ලබන ඉරිදාට පාන්දර බසයෙන් වන්දුවේදිනිය බලා පිටත් වෙමු.” ඔහු ගේ වචන අසා මම මහත් සතුටට පත් වීමි. කෙමෙන් කෙමෙන් දින ගෙවී ගියේය. සෙනසුරාදා උදේ වරුවේ මම ලංකාවට ලිපියක් තැපැල් කළෙමි. එය මා ලියන අවසන් ලිපිය බවත්, මහවනය ඇතුළට ගිය පසු මා යළි ලිපි ලිවීමට අදහසක් නැති බවත්, ලියුවෙමි. මගේ ගමන් මල්ලද පිළියෙල කොට මේ මිනිස් වාසයෙන් වෙන් වී මහා වනයේ හුදෙකලාවේ දිවි ගෙවන සාධුවරුන් ගේ ලෝකයට එක්වීමට මම දැන් පුලපුලා බලා සිටිමි. එදින රාත්‍රී නවයට පමණ හදිසියේ ම රාධාක්‍රිෂ්ණානන්දජී තුමා මාගේ කුටියට පැමිණියේ ය. “ග්‍රාහනන්දජී, හරි වැඩෙන. අප ගේ ගුරුජී කවදාකවත් නැතුව අපේ ගමනට විරුද්ධ වෙලා තියෙනවා. යන්න එපා ම කියල අපට බල කරනවා. ගුරුජීට විරුද්ධ වෙන්න බැහැ. ඒ නිසා අපි වන්දුවේදිනියට යන අදහස අත්හැරියා. මා මේ හදිසියේ ආවේ ඒක කියන්නයි.” මම ද ඔහු සමඟ කථාබස් කරද්දී මා සිතා සිටි සැලසුම් එකිනෙක සිතේ මැවෙන්නට පටන් ගති. මගේ සිත මට මෙසේ පැවසුවේය. “ඤාණානන්ද, නුඹ මරණින් බේරුණා” ඒ අදහස් සිතට එන්නේ කෙසේ

දැ යි මට තවමත් සිතා ගත නො හැකි ය. එතැනින් පසු වන්දුවේදිනියට යන අදහස් අත් හැරුණු නමුත් සෘෂිකේෂයෙන් යැමට හෝ ලංකාවට යැමට හෝ මා තුළ අදහසක් ඇති නො වීණි. සතියක් පමණ ගෙවී ගිය පසු මා රාත්‍රියේ දුටු සිහිනයකින් සියල්ල වෙනස් විය.

එකල මා සිටියේ කැළඹුණ සිහිනි. සිතෙහි සතුටක් තිබුණේ නැතැයි කිව හැකිය. මා සොයන දෙය විමුක්තිය නමුත් ඒ කරා යන්නේ කෙසේදැයි මට සිතා ගත නො හැකි වූයේ යම් කිසි නො පෙනෙන බලවේගයක පිහිටක් මා පතාගෙන සිටි නිසාවෙනි. එදා රාත්‍රී එකට පමණ මා අඩනින්දෙන් මෙන් සැතපී සිටියෙමි. මා සිටි කුටියට සුදු වතක් හැඳ, සුදු වතක් පොරොවා ගත් කාලවර්ණ දේහ ඇති තරුණ තවුසෙක් පැමිණියේ ය. එසේ පැමිණ මගෙන් ප්‍රශ්න කරන්නට විය. “ඤාණානන්ද, ඔබ දැන් ඉන්නේ සතුටින් ද?” මම පිළිතුරු දුනෙමි. “නැ. මගේ සිතේ දැන් කිසි සතුටක් නැහැ. මා සොයන දෙය මට තවම ලැබුණේ නැහැ.” “ඤාණානන්ද, ඔබ මේ ආවේ වැරදි පළාතකට යි. මුළු ජීවිතය පුරාවට ඔබ මෙහි රැඳී සිටියත් ඔබ සොයන දෙය ලැබෙන්නේ නැහැ. මෙහි සිටිනා කිසිවෙකුටත් ඔබ සොයනා දෙය දෙන්නට පුළුවන්කමක් නැහැ. එනිසා හිමාල වාසයෙන් ඇති ඵලය කුමක් ද? ඔබ මේ ප්‍රදේශය අත්හැර දමා යන්න. ඔබ කළ යුත්තේ එකම එක දෙයයි. එනම් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කිරීම පමණි. ඔබ සොයන දෙය ලබා ගත හැක්කේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙන් පමණි.” මෙසේ පැවසූ ඒ සාධුවරයා කුටියෙන් පිට වී ගියේය. මම අවදි වුණෙමි. ඵරමිණියා ගොතා ගෙන වාඩි වුණෙමි. කල්පතා කරන්නට පටන්

ගනිමි. මා දුටු සිහිනයෙහි අරුත කුමක් ද? මේ පණ්ඩුඩය කිව්වේ කවුද? මා නිදි වර්ජිතව රැය පහන් කළෙමි. පසුව දා මා මේ ගැන බොහෝ සේ කල්පනා කළෙමි. දැන් බාහිර කෙනෙකුගෙන් උපදේශ ලබන අදහස මා සිතෙන් සම්පූර්ණයෙන් ම දුරු වී ගියේ ය. හිමාලය කෙරෙහි කිබුණු ඇල්ම, සාධුවරුන් ගේ ජීවිත කෙරෙහි කිබුණු ආකර්ශනය ද සම්පූර්ණයෙන් ම නැති වී ගියේ ය.

දින දෙකක් පමණ යන විට මා සිත හිමාලයෙහි කිසිසේත් නො ඇලෙයි. මාගේ එකම මිතුරා ද, හෘදයාංගම සහකරුවා ද, ශාස්තෘන් වහන්සේ ද බවට පත් වූයේ මා ළඟ කිබු කුඩා ධම්මපදය යි. දැන් මා ධම්මපදයේ ගාථාවන් එකිනෙක බලද්දී එහි අරුත් මැනවින් වැටහේ. මා සොයනා දෙය හිමාලයෙහි නැති බව මා තුළින් ම පසක් විය. මා සොයනා දෙය තිබෙන්නේ මා විසින් අනුගමනය කළ යුතු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය තුළම බව මා හට දැන් යාන්තමින් වැටහේ. මා හට උදව්පදවි කළ සියළු සාධුවරුන්ට මම බෙහෙවින් ප්‍රශංසා කළෙමි. ස්තූති කළෙමි. පින් දුන්නෙමි. ඔවුනට ද මාගේ මේ වෙනස් වීම ප්‍රහේළිකාවක් විය. සෘෂිකේෂ්වලටත්, හිමාල අඩවියටත් මෙතරම් ඇළුම් කරමින් සිටි මේ ශ්‍රමණයා මෙතරම් ඉක්මණින් වෙනස් වූයේ මක් නිසා දැ යි ඔවුනට අදහා ගත නො හැකි විය. ඔවුන් ගෙන් වරදක් සිදු වුණා දැ යි මගෙන් විමසා සිටියහ. ඔවුන් ගේ සිත් සනසා මා යන්නේ කොහේ දැ යි කල්පනා කරමින් සිටි විට මට සිහිපත් වූයේ සැවැත් නුවර ජේතවනය යි.

12.

ඉතා සැහැල්වි සිතින් යුතුව මම සැවැත් නුවර නව ජේතවනාරාමය වෙත පියමං කළෙමි. එහි වැඩසිටින සද්ධාලෝක ස්වාමීන් වහන්සේ මහත් කරුණාවකින් යුතුව මා හට සියළු පහසුකම් සැලසූ සේක. සැවැත් නුවර ජේතවනාරාමයෙහි ගන්ධකුටිය වෙත පියනගද්දී මීට කලින් මා පැමිණි දිනය මට සිහිපත් විය.

මා එකල නැවතී සිටියේ සාංචි විහාරයට අයත් විශ්‍රාම ශාලාවේය. එහි දී සැදැහැවතුන් කිහිප දෙනෙක් සමග වන්දනාවේ පැමිණීමේ අවස්ථාවක් මට උදාවිය. සැබැවින් ම ඒ වන්දනා ගමන මගේ ජීවිතයේ සුවිශේෂී ගමනක් විය. අපි පළමු ව බරණැස ඉසිපතන මිගදායට පැමිණියෙමු. සතුටින් වන්දනා කළෙමු. අනතුරුව බුද්ධගයාව වෙත පැමිණියෙමු. එහිද සතුටින් වන්දනා කළෙමු. ඊ ළඟට රජගහනුවරට පැමිණියෙමු. රජගහනුවර ගිජ්ඣුළුපව්ව කරා යන පැරණි මාවතට ද පැමිණියෙමි. බිම්බිසාර මහරජතුමන් විසින් කරවන ලද ඒ පැරණි ගල්පඩිපෙළ මතින් ගමන් කරද්දී ටිකෙන් ටික මා නො සිතූ නො පැතූ මතකයක් අවදිවන්නට පටන් ගත්තේය. ගිජ්ඣුළුපව්ව මත පිහිටි ගන්ධකුටිය දිස්වෙන විට මගේ මතකය අපූරු යුගයක සටහනක් මවාපාන්නට

විය. ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ බුදු රජාණන් වහන්සේ උදෙසා සිවුරු මසන ආකාරයක් මා මනසෙහි මැවී පෙනෙන්නට විය. මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ ගිජුකුළුපව්වේ මෙහා පැත්තෙන් නගරයට පිටුපිහා වඩින ආකාරයක් මා මනසෙහි මැවී පෙනෙන්නට විය. මට සිතා ගත නො හැකි විය. අහෝ! රහතුන් ගේ යුගයක මා පැවිදි වී සිටි කෙනෙක් නොවේ ද? එකල ඒ රහතුන් ඇසුරෙන් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමට තරම් වාසනාවක් මට නො ලැබුණේ මක් නිසාද? යළි යළිත් මැරෙන ඉපදෙන ලෝකයකට මා වැටුනේ මන්ද? යනාදී අනේක සිතුවිලිවලින් මසිත වෙලා ගති. මා නිශ්ශබ්දව ම පිරිසක් සමග ගිජුකුළුපව්ව වෙත නැග්ගෙමි. ජීවමාන රහතුන් ගේ යුගයක් මා මනසෙහි දිස් වෙද්දී කිසිවෙකුටත් නො පවසා මා ඒ සියළු හැඟීම් හඳෙහි රුවා ගනිමි. ගිජුකුළුපව්ව මත අපි සියළු දෙනා වන්දනා කළෙමු. එතැන් සිට ඒ යාබඳ කඳුමුදුනෙහි ජපන් බෞද්ධයන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද ශාන්ති ස්ථූපය දක්නට ලැබේ. එහි යැම පිණිස බොහෝ දෙනෙක් පහළට බැස යළිත් දකුණු පැත්තේ ඇති ගල් පඩිපෙළ ඔස්සේ ශාන්ති ස්ථූපය කරා කඳු නගින්නට වූහ. මම සියළු දෙනාගෙන් වෙන් වුණෙමි. කුඩා වන පදුරු අතරින් ඇතුළට රිංගා ගියෙමි. ගල්කලාවක් මත වාඩි වුණෙමි. ඒ රහතුන් ගේ අවදිය මා මනසෙහි දිස්වෙන අයුරු මට සිතාගත නො හැකිය. මා හට ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමෙහි අති දුර්ලභ අවස්ථාවක් අහිමි වී ගොස් ඇති බව පසක් විය. මසිතෙහි නැගුණු දොම්නස මෙතෙකැයි කිව නො හැකි ය. මා බොහෝ වෙලාවක් කඳුළු වගුරුවමින් හැඬුවෙමි. දැන් මා කුමක් කරන්නද? ඒ රහතුන් ගේ යුගය ඉක්ම ගොස්

හමාරය. දඹදිව්තලය පුරා ම ඒ බුදු සසුන නො පෙනී ගොස් හමාරය. මේ යුගය තුළ ධර්මය අවබෝධ කළ හැකි ද යන්න විසඳාලිය නො හැකි ප්‍රහේළිකාවක් බවට පත් වී හමාරය. මා කුමක් කළ යුතු දැ යි සිතා ගත නො හැකි තත්වයකට පත් වී සිටියෙමි. නමුත් කෙමෙන් කෙමෙන් ඒ සියල්ල මගේ මතකයෙන් මැකීයන්නට විය. යළි මගේ සිත සංසුන් විය. සිත හදා ගත් මා ඒ වන ගොමුවෙන් එළියට නික්ම අවුත් පිරිස සමඟ එක් වුණෙමි.

ඊ ළඟට වන්දනා ගමනෙහි විශේෂ අවස්ථාවක් වූයේ සැවැත් නුවරට පැමිණීමයි. ඒ වෙලාව සවස හයට පමණ ඇතැයි කිව හැකිය. පැමිණි වහාම මා කළේ සැවැත් නුවර ජේතවනාරාම භූමියට ඇතුළු වීමයි. සවස හයෙන් පසු ඇතුළු වීමට ඉඩ නො දෙතත් එකල මුදල් අය නො කළ හෙයින් විනෑම කෙනෙකුට පහසුවෙන් යෑම් ඊම් කළ හැකිය. මම ද එහි ඇතුළු වී වට පිට බලමින් ගියෙමි. ආනන්ද බෝධිය ද පසු කොට ගියෙමි. එහි දී එක්තරා විශේෂිත ගොඩනැගිල්ලක නටබුන් ඉදිරියෙහි කුඩා ස්ථූපයක හැඩය ගත් ස්මාරකයක් වැනි දෙයක් තිබුණි. ඒ අසල ම ඉන්ද්‍රිය පුරාවිද්‍යාව මගින් සිටුවන ලද දැන්වීම් පුවරුවක් විය. එහි එම ගොඩනැගිල්ල ගන්ධකූටිය වශයෙන් සටහන් කොට තිබුණි. බුදු රජාණන් වහන්සේ බොහෝ වසර ගණනක් වැඩ සිටි තැන වශයෙන් හඳුනාගෙන තිබුණි. නිමිතිම නැති සතුවකින් මසිත වෙලී ගියේය. ගන්ධ කූටියට පිවිසි මා බිම දිගා වී ඒ ගන්ධ කූටිය සිපගත්තෙමි. මා දෙනෙතින් කළුප් දහරාවෝ වැගිරී ගියහ. ජීවමාන බුදු රජාණන් වහන්සේ දුටු කලෙක මෙන් වචනයෙන් කිව නො හැකි මහත් ප්‍රීතියක් ඇති විය. මම

හඬනගා බුදු ගුණ කියා වන්දනා කළෙමි. එවන් ශ්‍රද්ධාවක් මා තුළ තිබුණ ද, ධර්මය සෙවීමේ දී මා පැටලී ගියේ නිරවුල් ලෙස විග්‍රහ කළ හැකි කෙනෙක් මුණ නො ගැසුණු නිසා ම ය. එමෙන් ම බාහිර පිළිසරණක් තුළින් නිකෙලෙස් බවට පත් විය හැකි යැ යි මා තුළ බැසගත් දෘෂ්ටියක් තිබුණ නිසාය. එහෙත් දැන් මා ඒ දෘෂ්ටියෙන් නිදහස් වී සිටිමි.

සෘෂිකේෂ් ගමනෙන් පසු මා සැවැත් නුවර සොයා ආවේ අතරමං වී සිටි දරුවෙකු මව්පියන් සොයා ගෙන යන පරිද්දෙනි. සැවැත් නුවරට පිවිසි මා නව ජේතවන විහාරයෙහි නැවතී, උදේ සවස ගන්ධ කුටියට යමින් බණ භාවනා කරන්නට පටන් ගනිමි. නව ජේතවන විහාරයෙහි ඇති ත්‍රිපිටක පොත් වහන්සේලා කියවන්නට පටන් ගනිමි. අළුතෙන් ම ජීවිතය පටන්ගත් සෙයක් මට දැනුණි. මගේ සිතෙහි වෙලාගත් දුක්ඛ දෝමනස්සයන් ටිකෙන් ටික පහව යන්නට විය. ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ මහා කරුණාවෙන් දේශනා කොට වදාළ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය ටිකෙන් ටික අර්ථ වශයෙන් වැටහෙන්නට පටන් ගනි. ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් විමුක්තිය සොයා හිමාල වනයට පියමං කළ මා අවසානයේ නතර වූයේ සැවැත් නුවර ජේතවනාරාමයෙනි.

13.

කලක් යන විට මා හට ඉන්ද්‍රියාවේ සිටීමේ අවශ්‍යතාවයක් නැති විය. යළිත් ලක්දිවට පැමිණියෙමි. සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයෙහි නැවතුනෙමි. වරින් වර පෙර පරිද්දෙන් අරණ්‍යය සේනාසනවල ඇවිදින්න පටන් ගනිමි. ඇතැම් අවස්ථාවල දී කොළඹ විජේරාම මාවතේ විපස්සනා භාවනා මධ්‍යස්ථානයට ද පැමිණියෙමි. එකල එහි මධ්‍යස්ථානාධිපති වශයෙන් වැඩ සිටියේ පූජ්‍යපාද ගම්පහ සේමසිරි ස්වාමීන් වහන්සේ ය. එහි ඇති විවේකයත් නිදහසත් නිසා මම එහි නේවාසික භික්ෂුවක් බවට පත් වුණෙමි. දැන් මා නිතර නිතර කරන්නේ ත්‍රිපිටක පොත් වහන්සේලා කියවීම යි. පුස්තකාලයෙන් පොත් වහන්සේලා රැගෙන කියවන්නට වූ නමුත් එම පුස්තකාලය වැඩි දියුණු කළෙන් පොත් පිටතට ගෙන යෑම තහනම් විය. ඒ අනුව මම මා සඳහා ම ත්‍රිපිටක පොත් වහන්සේලා සොයා ගන්නට වෙහෙසුනෙමි. සම්බෝධි විහාරාධිපති, දරණාගම කුසලධම්ම ස්වාමීන් වහන්සේ පානදුරේ අරියධම්ම ස්වාමීන් වහන්සේ පාවිච්චි කළ ත්‍රිපිටක පොත් වහන්සේලා රාශියක් මට පරිත්‍යාග කළ සේක. එමෙන් ම දන්නා හඳුනන සැදැහැවතුන් මා හට ත්‍රිපිටක පොත්

වහන්සේලා පරිත්‍යාග කළහ. කෙමෙන් කෙමෙන් විනය පිටකයක්, සූත්‍ර පිටකයක්, සම්පූර්ණයෙන් ම රැස්කර ගන්නට මම සමත් වීමි. ඉන්පසු මා ඉතා නිදහසේ පොත්පත් කියවමින් බණ භාවනා කරමින් ඉඩකඩ ලැබෙන පරිදි කලාතුරකින් ධර්ම දේශනා ද කරමින් කල් ගෙව්වෙමි. එහෙත් දිගින් දිගට ම කොළඹ රැදී සිටින්නට මා තුළ කැමැත්තක් නො තිබුණි. මා ආශා කළේ ඉක්මණින් ම සසරින් එතෙර වීම ම යි. ටිකකලක් යන විට ශ්‍රීපාද අඩවියට ගොස් මහවනය තුළ භාවනා කරන්නට මම කල්පනා කළෙමි. එහෙත් එහි කෙසේ යා යුතු දැ යි මම නො දන්නෙමි. අන්තිමේ දී කැලයේ වැඩසිටිනා පූජ්‍යපාද බදුරලියේ වන්දිම නම් වූ ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සිටිනා බවත්, උන්වහන්සේ මුණගැසුනහොත් මහවනයේ භාවනා කිරීමට අවස්ථාව ලබා ගත හැකි බවත් මට දැනගන්නට ලැබුණි. දිනක් මා ඒ වෙනුවෙන් එරත්න සුනන්දාරාමයට ගියේය. එහි යන විට වන්දිම හිමියෝ වැඩ නො සිටියහ. නමුත් එතැන් සිට කිලෝමීටර් කිහිපයක් ශ්‍රීපාද පාරේ ගමන් කළ විට වර්ණගල නම් තැනක් මුණ ගැසෙන බවත්, එතැන කුඩා අසපුවක් තිබෙන බවත් දැන ගෙන එහි පිටත් වුණෙමි.

වර්ණගලට ගිය විට එහි අතුරුගිරියේ ධීරානන්ද නමින් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සිටියහ. ඒ කඳු මුදුනේ සිට ඇත බලද්දී ගස් කොළන් කඳුවැටි හා නිල් අහස මිස කිසිදු ගමක, නිවසක ඡායාවකුදු නො පෙනේ. රිදී දහරා බඳු දියකඳන් පුළුල් ගල්තලාවක් මතින් ගලා බසින අයුරු මහත් ජීවියෙන් යුතුව බලා සිටියෙමි. එදින මා ලැබූ සතුට මෙතෙකැයි කිව නො හැකිය. සවස්වන විට මීදුම්

වළාවෙන් මුළු පෙදෙසම වැසී යයි. අහසෙහි සිටින පරිදි සිතට මහත් සැපයක් දැනේ. එහි එකම ප්‍රශ්නය නම් ආහාරපාන ආදියෙහි ඇති දුෂ්කරතාවය යි. උදේ වරුවේ වෑංජනයක් සහිතව බතක් පිස ගන්නා මා දානය එයින් පිරිමසා ගනිමි. එහි බත් වෑංජන පිළිනු නො වන හෙයින් පසුවදාට ද තබා ගත හැකිය. මෙසේ සතියක් හමාරක් ගත වන විට වියළි ආහාර අවසන් වන හෙයින් නැවත පහළට බසින්නට සිදු විය. එවිට මා ඇවිත නතර වන්නේ එරක්ත සුනන්දාරාමයේය. එහි දී බලංගොඩ ලංකානන්ද නම් වූ ඉතා ගුණවත් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් ඇසුරු කිරීමේ අවස්ථාව මට ලැබුණි. එමෙන් ම බදුරලියේ වන්දිම ස්වාමීන් වහන්සේ ද ඇසුරු කිරීමේ අවස්ථාව ලැබුණි.

පූජ්‍යපාද බදුරලියේ වන්දිම ස්වාමීන් වහන්සේ විශ්මිත හැකියාවකින් යුතු අසුරු හික්මුවකි. උන්වහන්සේ ගේ නභය සම්පූර්ණයෙන් ම තුවාල වී කැළැල් සහිතව තිබුණි. එයට හේතුව පල්ලේගම වනාන්තරයේ උන්වහන්සේ වැඩසිටින කාලයේ දී දිනක් වැළඟින්නක ගේ ප්‍රහාරයට ලක් වීමයි. උන්වහන්සේ බුදු බව පතමින් සිටි අතර ඉතා සරල සැහැල්ලු සිතකින් ගත කළ ශ්‍රියමනාප හික්මුවක් විය. කුඩා සිරුරකින් හෙබි උන්වහන්සේ බලවත් ලෙස මෙන් සිත දියුණු කළ කෙනෙකි. උන්වහන්සේ පැවසූ පරිදි උන්වහන්සේ ගේ මෙන් සිත කොතරම් බලවත් ද යත්, විනැම ධාරිතාවකින් යුතු විදුලි රැහැනක් උන්වහන්සේට අල්ලා සිටිය හැකිය. උන්වහන්සේ ගේ සිරුරට විදුලිය නො වැටී. බලවත් ලෙස චිත්ත සමාධිය හුරු කරගෙන සිටි උන්වහන්සේ වනපලා

පමණක් ආහාරයට ගනිමින් වසර ගණන් මිනිස් පියසට නො පැමිණ ශ්‍රීපාද අඩවියේ හිමයේම කල්ගත කළ කෙනෙකි. එකල විනැම රාත්‍රියක කිසිදු එළියකින් තොරව විනැම තැනක යන්නට තරම් උන්වහන්සේ ගේ දෑසේ පෙනුම දියුණු වී තිබුණු බව අපට පැවසූහ. කොටින් ම සන අඳුරේ පවා ඇත සිටින කුඩැල්ලා උන්වහන්සේට දැක්ක හැකිය. ශ්‍රීපාද අඩවියෙහි හුදෙකලාවෙහි දිවි ගෙවන්නට මා කැමැති බව ඇසූ උන්වහන්සේ බොහෝ සේ සතුටු වූහ. “බොහෝ ම හොඳයි. බොහෝ ම හොඳයි. හැබැයි වනාන්තරයට පුරුදු වෙන එක ලෙහෙසි වැඩක් නොවෙයි. ගමේ තිබෙන කෑම ජාතිවලට ඇති ආශාව අත්හළ යුතුයි. සාමාන්‍යයෙන් කටුකිතුල්, නෙටොල්කොළ ආදිය තමයි මහ වනයේ දී අනුභව කරන්න තියෙන්නේ. ඒවා අනුභව කරද්දී චතුර බීමේ අවශ්‍යතාවය ඇති වෙන්නේ නැහැ. පිරිසිදු සීලයත්, ආහාරය කෙරෙහි ආශා නැතිබවත්, ජීවිත ආශාව අත්හැරීමත් තිබුණොත් කැලේ දිවි ගෙවන්න පුළුවනි.”

මා කොතෙක් සමාජයේ සිටියත් එකල මසිත රැළුනේ වනයේ ම යි. සමහර දිනවල මා වනයේ දිවි ගෙවන ආකාරය ගැන සිහින මවමි. එවිට මා කරන්නේ ඉට්ටරේදකුත්, ලොකු තන්ගුස් ලණුවකුත්, පිහියකුත් රැගෙන මල්ලේ දමා ගැනීම යි. හදිසියේ ගිනි දල්වා ගැනීම පිණිස හිස් මාමයිටි කුප්පියකට රෙදිකැල්ලක දැවටු ගිනිපෙට්ටිය ඔබා ගනිමි. මේ සියල්ල ද රැගෙන එරත්තේ සුනන්දාරාමයට යමි. එහි දී බලංගොඩ ලංකානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් සිල් සමාදන් වී හඳුනුම්පත පවා උන්වහන්සේට දෙමි. මට ආපසු එන්න නො ලැබුණොත්

එය කාට හරි දෙන්න කියා මම පිටත් වී යමි. බොහෝ විට මා වනගත වෙන්නට සිතන්නේ වන්දනාවේ නො යන අවාරයේදී ය. මා පළමුව කරන්නේ වරණගල සෙනසුනට යෑම යි. එතැන් සිට බදුරලියේ වන්දිම ස්වාමීන් වහන්සේ පැවසූ කරුණු ද සිහියේ දරාගෙන වනයට පිවිසෙමි. අවාරයෙහි ඒ පාරේ යන විට වනය විසින් පාර වසාගෙන ඇති අයුරු හොඳින් දැක්ක හැකි ය. වරණගල සෙනසුනේ දී බුදු රජාණන් වහන්සේ උදෙසා පහනක් දල්වන මා, කරණියමෙක්ක සුත්‍රය සජ්ඣායනා කොට ඒ පින සුමන සමන් දෙවියන්ට අනුමෝදන් කොට වනයට යෑම සාමාන්‍ය සිරිතයි. ගමන ආරම්භයේ සිටම මා කරන්නේ හඬනගා පිරික් කීම ය.

ඇතැම් දිනවල මා යන පාරේ ලොකු බල්ලෙකු ගේ පා සටහන් දකින්නට ලැබේ. එහි තේරුම් මා එන්නට පෙරාතුව ඒ පාරේ දිවියා ගමන් කර තිබීමයි. ඇතැම් දිනවල බට පළුරු පොඩි කරමින් වල් අලින් අතුරිකිලි බිඳින හඬ මට ඇසේ. එවිට මා කරන්නේ මහපොළොවට ද නො දැනෙන පරිදි නිහඬව ගමන් කිරීමයි. ශ්‍රීපාද මාවතේ ඇතින් ඇත ගොඩනගන ලද ගිමන් හල් තිබේ. එම ගිමන් හලක නවතින මා හුදෙකලාවේ ගත කරන්නට ගල්ලෙන් ඇති ප්‍රදේශ විපරම් කරමි. යළි පිරික් කියා ගමන ආරම්භ කරමි. දිනක් මා ආඨියාමලතැන්න දක්වා පැමිණ මා රැගෙන පැමිණි දානය ද වළඳා බොන්නට වතුර ස්වල්පයක් සෙවීමි. අවාරයේ දී ජලපහසුකම් කිසිවක් නැත. පිපාසය වැඩි වූ මා ඒ පඩිපෙළ මත කලන්තය දමා ඇද වැටුනේය. එතැන ම මා නින්දට පත් විය. යළි අවදි වී කෙමෙන් කෙමෙන් ඇහැල කණුව ද පසු

කොට, මහගිරිදඹයද පසු කොට ශ්‍රීපාද පද්මය වෙත යන විට ඇවිද යන්නට තරම්වත් වාරුවක් මට නො තිබුණි. එහි සිටි මුරකාරයා අමතා මා පැන් ඉල්ලා ගෙන වැළඳුවෙමි. එතුමා ඉතා ගෞරවයෙන් මට උපස්ථාන කළේය. තේ කහට කෝප්පයක් පිළියෙල කොට දුනි. දින කිහිපයක් මා නැවතී සිටියේ මුරකුටියේ ය. උදේට රොටියක් තනා දෙන එතුමා තමන් ගේ කටයුතු සඳහා පිටත් වෙයි.

අවාරයෙහි දී ශ්‍රීපාද මළුවෙහි ඉවසිය නො හැකි තරම් බලවත් සුළඟක් පවතී. එමෙන් ම දැඩි වර්ෂාව ද පවතී. අධික ශීතලක් ද පවතී. මා ශ්‍රීපාද පද්මය පිරිසිදු කොට වන්දනා කොට දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය සජ්ඣායනා කරමි. දින කිහිපයක් ගත කොට මා ආපසු පහළට පැමිණ වනයට ඇතුළුවන අදහසින් පිටත් වුණෙමි. එවිට ආඩියාමලතැන්නේ සමුපකාර ගොඩනැගිල්ලේ දිවාගුහාව සොයමින් සිටින සීයා කෙනෙකු සිටින බව මට සැල විය. මා එහි දින දෙක තුනක් නවතින්නට අදහස් කළෙමි. ඒ සීයා ඉතා ප්‍රියමනාප කෙනෙකි. බොහෝ මෙන් සිත වඩා ඇති කෙනෙකි. එදින උදේ වරුවේ එහි පැමිණි මා සීයා සමඟ බොහෝ දේ කථාබස් කළෙමි. සවස්වන විට මට අදහා ගත නො හැකි දෙයක් සිදු වෙමින් තිබුණි. එනම්, මියන් දෙතුන් දෙනෙක් අප ඉදිරියෙන් එහාට මෙහාට ගමන් කිරීමයි. අප සමීපයෙන් මෙසේ මියන් ගමන් කිරීම ගැන මගේ මනාපයක් නො තිබුණි. “ස්වාමීන් වහන්ස, ඔන්ත දැක්කා නේද මියෝ කිහිපදෙනෙක් ඇවිදින් ඉන්නවා. උන්ට මුකුත් සැරදාන්න එපා. අපට ඉන්න වෙන්නේ උන්

කියන හැටියට යි. තව ඊ වෙන කොට මියන් ගේ රාජධානිය ඔබවහන්සේට දැක ගන්න පුළුවන්.” මෙය මට සිතා ගත නො හැකි කථාවකි. රාත්‍රී අට පමණ වන විට මියන් භාරපත්සියයක් ඒ නිවස පුරා එහෙමෙහෙ දුව ඇවිදින්නට පටන් ගත්හ. කිසිවක් කරකියා ගත නො හැකි මා අන්ත අසරණබවට පත්වීම්. කිසිදු වග විභාගයකින් කොරව මියන් මා ඇඟ මතින් ද දිවයනි. කළහැකි එක ම දෙය නිශ්ශබ්දව ඉවසා සිටීම පමණි. එදින රාත්‍රියෙහි කඩපිලෙහි ලෑලි තට්ටුවේ මම සැතපෙන්නට පුදානම් වුණෙමි. මගේ පාත්‍රයත්, මල්ලත්, හිසට තබාගත් මා හිසපටන් මුළු ඇඟම සිවුරෙන් පොරවා ගනිමි. එහෙත් මට කළ හැකි කිසිවක් නැත. පෙරහැරක ගමන් කරන්නාක් මෙන් මාගේ සිරුර උඩින් මියෝ වේගයෙන් දිවයනි. මා එළිවෙනතුරු බලා සිටියේ පුදුමාකාර නො ඉවසිල්ලකිනි.

පසුදා උදේ ම මා පහළට බසින්නට කල්පනා කළෙමි. එහෙත් මිදුම කොතරම් බලවත් ද යත්, අඩි දෙක තුනක දුරවත් නො පෙනේ. සියාගෙන් තෙල් ටිකක් ඉල්ලා ගත් මා පොල්තෙල් පහනක් දල්වා බුදු රජාණන් වහන්සේට පූජා කොට කරණිය මෙත්ත සූත්‍රය සජ්ඣායනා කොට ඒ පින සුමනසමත් දෙවියන්ට අනුමෝදන් කළෙමි. මා හට පහළට බසින්නට අවශ්‍ය බවත්, පාර නො පෙනෙන හෙයින් වන සතුන්ගෙන් කරදර සිදු විය හැකි හෙයින් පාර පැහැදිලි කොට දෙන මෙන් දෙවියන්ට කියා සිටියෙමි. විනාඩි පහක් පමණ සුළු කලකින් මිදුම සම්පූර්ණයෙන් ම පහවී ගියේය. පාර හොඳින් දර්ශනය විය. යළිත් තෙරුවන් ගුණ සිහි කරමින්,

පිරිත් කියමින් එරත්ත පාරට බැසගනිමි. දැන් මා සිත පවතින්නේ වන්දිම ස්වාමීන් වහන්සේ පැවසූ ගල්ලෙන වෙත යෑමට ය. ඒ සළකුණු මත මා එතැනට යන විට එම අඩි පාර හරහට පොල්පිති දෙකක් රඳවා බාධා කොට තිබුණි. මම කල්පනා කරන්නට පටන් ගනිමි. මා මේ පැමිණුනේ මේ පාරේ ඇති ගල්ලෙන වෙත යෑමටයි. එහෙත් පොල්පිති දෙකකින් මේ පාර හරස් කළේ කවුද? මෙයින් සංකේතවත් කරන්නේ මා ගල්ලෙනට නො යා යුතු බව නොවෙයි ද? මා ස්වල්ප වේලාවක් එතැන නැවතී සිට ඇතින් ඇති ගිමන් හළ වෙත ගොස් වාඩි වී සිටියෙමි.

මා කලබල විය යුතු නැහැ. හුදෙකලා වාසයට තව කල් තිබෙන බවයි මෙයින් කියවෙන්නේ. එනිසා මා ආපසු යා යුතුයි. යළි එරත්තට පැමිණ කොළඹට යන විට එහි ස්වාමීන් වහන්සේලා මට උසුළු විසුළු කරති. “හා ... ඤාණානන්ද වනගත වෙලා ඉවරයි වගේ.” මම ද සිතහවකින් ම පිළිතුරු දී නිහඩ වෙමි. කෙසේ වුවද වනගත වීමේ අදහසින් නිදහස් වන්නට මට බැරිවිය. අන්තිමේ දී මා සියල්ල අත්හැර නැවත ශ්‍රීපාද වනයට ගියෙමි. එවර ගියේ පලාබද්දල හරහාය. එතැනින් දකුණට හැරී ඇතට යන විට පේමාලෝක නමින් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් වනය ඇතුළේ ගල්ලෙනක වැඩ සිටිති. මා දැන් ගියේ උන්වහන්සේ සොයා ගෙන ය.

එය අසුරු තැනකි. වනය ඇතුළට කිලෝමීටර් හතරක්, පහක් ගමන් කළ විට හමු වෙන ගල්තලාවේ උන්වහන්සේ ගතකරති. පහළ තිබෙන්නේ කුඩා ගල්ලෙනකි. එය ඇසුරු කොට ඉතා කුඩා ශාලාවක්

තනවා තිබේ. සැදැහැවතුන් වියළි ආහාර, අමු එළවළු ගෙනැවිත් පූජා කරන අතර සාමණේර වූ මම සහ තව එක නමක් දානය පිළියෙල කොට උන්වහන්සේලාට පිළිගන්වමු. මගේ එකම සිහිනය වනයේ ඇතුළට යෑමයි. ඒ වනය ඇතුළට මා පිවිසියේ යළි කිසිදා මිනිස් පියසට නො එන්නෙමියැ යි කරයේ සිතාගෙනය. වනයේ ගල්ලෙන තුළ අපි ඉතා ජීවියෙන් කල්ගත කළෙමු. පේමාලෝක ස්වාමීන් වහන්සේ ද, සරණකිස්ස නම් ස්වාමීන් වහන්සේ ද, නාරද නමින් සාමණේර නමක් ද, මම ද එහි නතර වී සිටියහ. සතියක් පමණ ඉතා සුවසේ භාවනා කරන්නට පුළුවන් විය. එම සතිය ඇවෑමෙන් මා සිත අනපේක්ෂිත ආකාරයෙන් කැළඹෙන්නට පටන් ගති. මා හට ම පාලනය කරගන්නට නො හැකි කිසියම් කැළඹීමක් සිත තුළ ඇති බවත්, එය යම් කිසි බාහිර ක්‍රියාකාරකමකින් සිදු වන්නක් බවත් මට තේරුම් ගියේ ය. මෙය මට මහත් ප්‍රහේලිකාවක් විය. එහෙත් මම අත් නො හැරියෙමි. අන්තිමේ දී සියළු ස්වාමීන් වහන්සේලා පහළට වැඩම කළ අතර මම ගල්ලෙන තුළ තනි වීමි. මට දැන්ලොකුම ප්‍රශ්නය වී තිබෙන්නේ මේ සිතේ කැළඹීම මට තේරුම් ගත නො හැකි වීමයි. නොයෙක් අකුසල් සිතුවිලි සිත තුළ මතු වෙන ආකාරය දැක මම බියට පත්වීමි. එහෙත් මුහුණ දෙන්නට සිතා ගතිමි. තනිව ජීවත් වී තුන්වෙනි දවස වන විට මට උණරෝගය වැළඳුනි. දවස් දෙක තුනක් ගත වුණ ද උණ බැස යන පාටක් නැත. සතියකට පසු ස්වාමීන් වහන්සේලා නැවත වඩින විට උන්වහන්සේලා දුටුවේ උණ රෝගයෙන් දුක් විඳින, කැළඹුනු සිතකින් යුතු හික්මුවකි. අන්තිමේ දී මා පහළට

යා යුතුයැ යි උන්වහන්සේලා බලකොට සිටියහ. මගේ අධිෂ්ඨානය බිඳ වැටුණි. මා පැරදුනි. සියළු දෙය අත්හැර යළි පහළට එන්නට සිදු විය. එතැනින් පසු යළි වනගත වීමට අවස්ථාවක් නො ලැබුණි.

14.

දිනක් මා කොළඹ කලපඵවාටේ ගෝතම තපෝ වනයෙහි කුටියකට වී භාවනා කරමින් සිටියෙමි. හදිසියේ මා සොයා කිහිප දෙනෙක් පැමිණියහ. මා වකුගඩුවක් දන් දෙන්නට පොරොන්දු වී සිටි බවත්, එනිසා ඒ වකුගඩුව ලබා ගැනීම පිණිස පැමිණි බවත්, ඔවුහු පවසා සිටියහ. මෙය මා සිහිනෙකිනිදු නො සිතූ දෙයකි. මා එසේ කිසිවෙකුට කියා ද නැත. එහෙත් ඉල්ලා සිටියේ වකුගඩුවක් හෙයින් ඒ මොහොතේ ම එය දෙන්නට සිතා ගනිමි. ඔවුන් ද මා කැටුව සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයට වෙත පැමිණියහ. මා වකුගඩුවක් දෙන බවට කිසිවෙකුට නො කී බවත්, මෙය වැරදීමක් බවත්, නමුත් ඔබ ඉල්ලන හෙයින් මා වකුගඩුව දෙන්නට කැමැති බවත් ඔවුනට පවසා සිටියෙමි. එහෙත් එය කථාබහෙන් ම අවසන් වී ගියේය. ඉන්පසු මා භාවනා කිරීම පිණිස පොල්ගස්විට්ට දික්හේනේ භාවනා මධ්‍යස්ථානයට ගියෙමි. එකල එම ස්ථානය සමිකියකින් පාලනය වූ අතර ධම්මරතන නම් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් එහි ප්‍රධානත්වයෙහිලා කටයුතු කළහ. දිනක් එම භාවනා මධ්‍යස්ථානයෙහි සීමාමාලකයෙහි සිටි මා කරා එක්කරා ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් වැඩම කළහ. වැඩම කොට අසාධ්‍ය වකුගඩු රෝගියෙක් සිටින බවත්, එම රෝගියා

ගේ ජීවිතය බේරාගැනීම පිණිස ඔබ වහන්සේ කැමැති නම්, වකුගඩුවක් දන්දීමේ අවස්ථාවක් තිබෙන බවත් මට කියා සිටියහ. ඒ මොහොතෙහි මට සිතුවේ මෙය යි. “ඔව්, මට වකුගඩු දෙකක් තියෙනවා නෙ. මං එකක් දන් දෙනවා” කියලයි.

පසුව දා බත්තරමුල්ලේ වික්‍රමසිංහපුර මෙත්‍රී ධර්මායතනයට පැමිණි මා එහි ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ ද දැන හඳුනා ගෙන වකුගඩුවක් දන්දීම පිණිස මා පොළඹවා විස්වාමීන් වහන්සේ සමඟ කථාබස් කළෙමි. උන්වහන්සේ සියක් වතාවකට වඩා තම රුධිරය දන් දුන් ස්වාමීන් වහන්සේ නමකි. එහි දී වකුගඩු රෝගියා මට දැකගන්නට ලැබුණි. එම රෝගියා පනස්වියැති කතෝලික කාන්තාවකි. නමින් සෙලින් පාරිස්ය. පදිංචිය මීගමුවේ එක්තුකාල ගමේ ය. විනෝමේ ගුරුමානාවකි. ඇය ගේ දෑස යම්කිසි කෝමාරිකා වැනි දෙයකින් පිරී ඇති සෙයක් දක්නට ලැබුණි. මානසිකව ඉතාමත් අසරණව සිටි මරණය අභියස නෙත් දල්වා සිටි ඇය දුටු මා වකුගඩුව දන්දිය යුතුම යි අදිටන් කර ගනිමි. එහි දී කතිකා කරගත් පරිදි ජයවර්ධනපුර රෝහලට පැමිණි මා වෛද්‍ය චූලා හේරත් මහතා හමුවී උපදෙස් ගනිමි. එතුමා ඉතාම කාරුණික ලෙස මා හට සැලකූ අතර මට සෙත් පැතුටිය.

වකුගඩුව බද්ධ කිරීමට නියමිතව තිබුණේ මදුරාසියේ චෙලින්ටන් රෝහලේය. එහි දෙමාසයක් පමණ කල්ගත කරන්නට සිදු විය. අදාළ පරීක්ෂණ සෙමින් සෙමින් සිදු විය. සෙලින් පාරිස් මහත්මිය දිය බිඳක් ඉල්ලා

හඬනා අයුරු මම අසා සිටියෙමි. “ඔබතුමිය දුක් වෙන්න එපා. තව ටික දවසකින් මගේ චක්‍රගඬුව ලැබුණාට පස්සේ විනැතරම් වතුර බොන්න පුළුවන් වේවි” කියා මම ද සැනසිලි වදන් පවසමි. ඔවුන් හට මගේ ජීවිතය ලොකු ශක්තියක් විය. 1996 ජනවාරි මස 04 වෙනි දින චක්‍රගඬුව බද්ධ කිරීමේ ශල්‍යකර්මය සිදු විය. ඇඳෙහි වැකිරී සිටි මා ශල්‍යාගාරය වෙත රැගෙන යද්දී ජීවිතය ගැන තිබූ සියළු බලාපොරොත්තු මම අත්හළෙමි. “ඉදින් යම්හෙයකින් මා මරණයට පත්වුවහොත් මේ චක්‍රගඬු දානමය පුණ්‍යකර්මය මා හට ඒකාන්තයෙන් ම වතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධය පිණිස වේවා යැ” යි සිත සිතා සිටියෙමි. මා සිහිනැති වෙනතුරු ම සිතුවේ එය පමණි.

සිහිය එන විට මා සිටියේ බලවත් වේදනාවකින් පෙළෙමිනි. මා නිතර ම කෙදිරිලි හඬ නැගූ බව මට මතක ය. කිතුලම්පිටියේ විපුලරත්න ස්වාමීන් වහන්සේ මට උපස්ථාන කිරීම පිණිස එහි වැඩම කළහ. වේදනාවෙන් මරිකෙමින් සිටි මා හට සිහිය උපදවා ගන්නට ප්‍රමාද විය. දින දෙක තුනක් යන විට මෙම වේදනාව ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙන් හට ගත් දෙයක් බව සිහි කරන්නට මම සමර්ථ වීමි. එහෙත් එක්තරා අවස්ථාවක දී මාගේ කුසයෙහි අධික ලෙස වාතය පිරී තිබීම නිසා ඇති වූ නිම්හිම් නැති වේදනාව දුරු කර ගැනීම පිණිස කොතරම් වේදනා නාශක එන්නත් භාවිතා කළ ද නො හැකි විය. ආයුධයක් අත තිබුණේ නම් එයින් කුස කපාගන්නට හැකිතරම් මා සිත දැඩි විය. එහෙත් වේදනා නාශක එන්නත් දෙකක් දුන් පසු මා ධර්මය සිහි කරන්නට පටන් ගනිමි. මා නින්දට වැටුණි. එය ඉතා සුවදායක නින්දක් විය. එහිදී

මා අපූරු සිහිනයක් දුටුවෙමි. තද නිල්පැහැ අභස්තලයේ කිරිසුදු පැහැයෙන් බබලන විශාල ස්ථූපයක් විය. ඡඩ්වර්ණ බෞද්ධ ධජ ලෙල දෙමින් තිබුණි. මිහිරි හඬින් බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි යන නාදය සැම තැන ම පැතිරෙමින් තිබුණි. නිම්හිමි නැති සතුටකින් යුතුව අභසේ සිටි මා අත තිබූ කැමරාවකින් ස්ථූපයෙහි පින්තූරයක් ගනිමි. මා අවදි වන විට සියළු වේදනා පහවී ගොස් තිබුණි. ඒ මොහොතේ පටන් එවැනි බලවත් වේදනාවක් මාහට ඇති නො වීණි. දින පහක් පමණ සේලයින්වලින් ජීවත් වූ මා තව දින පහක් පමණ රෝහලේ සිටියෙමි. අනතුරුව ඉතා සුවසේ ලංකාවට එන්නට පුළුවන් විය. මෙකරුණ අහම්බෙන් මෙන් පුවත්පතක පළ වුණි. එය දුටු පානදුර ප්‍රදේශයේ ඉතා සැදැහැවත් චන්ද්‍රත්න නම් පින්වත් මහත්මයෙක් විසින් පිහිටුවාගෙන් තිබුණු වීරපොදුජන පදනම නම් වූ උපහාර පිදීමේ සංගමයකින් උපහාරයකින් පුදන ලදී. එමෙන් ම රිචර්ස් ඩයිපෙස්ට් සභරාවෙන් ද පැමිණ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් කොට එහි ද මේ ගැන ලිපියක් පළ කරන ලදී.

15.

1997 අග භාගයේ දී ශ්‍රීපාද ගමනින් පසු මා ලත් පසුබෑම නිසා ම අන් අයට ධර්මය ලබා දිය යුතු යැ යි සිතුවිල්ලක් මසිනෙහි පැන නැංගේය. කොළඹ 07 සම්බෝධි විහාරාධිපති දරනගම කුසලධම්ම හිමියන්ගෙන් අවසරගත් මා එහි බුදු රජුන්ගේ සූත්‍ර දේශනා සරල කියා දීම පිණිස ධර්ම පන්තියක් ආරම්භ කළෙමි. සෑම සෙනසුරාදාවක ම සවස 3.00 සිට 5.00 දක්වා එම පන්තිය පැවැත්වුණි. සැදැහැවතුන් හතර දෙනෙක් පමණ එයට සහභාගී වූහ. මාස කිහිපයක් යන විට පිරිස දෙසිය දක්වා වර්ධනය විය. එවිට ඒ පන්තියට බාධා ඇති විය. අන්තිමේ දී එය නවත්වා දැමුවෙමි. මා සිටි ස්ථානය ද වරින් වර භාවනා වැඩසටහන් කළ නමුත් ඒවා ද කරන ලද්දේ බාධා සහිතව ම ය. එම බාධක නිසා ම පෞද්ගලිකව නිදහස් කැනක දිවිගෙවන්නට මම කල්පනා කළෙමි. මා හිතවත් දායක මහතුන් සමග තැන් කිහිපයක් සොයන්නට ගිය නමුත් එය අසාර්ථක විය. දිනක් සේරුවිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ දුරකථනයෙන් මා ඇමතු සේක. “ඤාණානන්ද, හෙට උදේ ගමනක් යන්න තියෙනවා. ඔබ වහන්සේ ඒ ගමනට සහභාගී වෙන්න ම වන.” මම ද එයට එකඟ වුණෙමි. 1999 ජුනි මස දිනයක

දී කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ, සේරුවිල නායක ස්වාමීන් වහන්සේ සහ තවත් ස්වාමීන් වහන්සේලා කිහිප නමක් සමඟ පොල්ගහවෙල වඩුවාවේ, කැන්දගොල්ල වත්ත නම් පාළු බිමකට පැමිණියෙමු. යන්නට එන්නට කිසි පාරක් නොටක් නො තිබුණි. අසල නිවැසියන්ගෙන් අවසර ගෙන වත්තෙන් පැන එම ස්ථානයට ළඟා වුණෙමු. එහි තිබුණේ මුල්ගල තැබීමේ කටයුත්තකි. මේ වනතුරුත් මම ද කිසිවක් නො දැන සිටියෙමි. අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ මෙය අල්ලා ගන්න යැ යි කියා මා අතට මුල්ගල දුන් සේක. ඉන්පසු “ඤාණානන්ද, ඔබ වහන්සේ ගේ අතින් ඔය ගල තැන්පත් කරන්න. දැන් ඉතින් ඔබවහන්සේ මේ ස්ථානය පුළුවන් හැටියට භාරගෙන කටයුතු කරන්න” කියා උන්වහන්සේ පැවසූහ.

මුල්ගල තැන්පත් කරන වේලෙහි මා සිතට නැගුනේ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ සාසනය බබුළුවන පිරිසක් බිහි වේවා යන අදහස පමණි. ඉන්පසු මම වගකීම භාරගනිමි. පොල් අතු කුටි කිහිපයකින් ආරම්භ වූ මෙම ස්ථානයට මහමෙව්නාව යන නාමය මා විසින් තබන ලද්දේ පුළුල් අරුතක් ඇතිවය. එනම් මිහිදු මහරහතන් වහන්සේ මහමෙව්නා උයනේ දී ස්ථාපිත කරන ලද්දේ ගෞතම බුද්ධ සාසනය යි. ඒ ගෞතම බුදු සසුනේ සුන්දර පණිවිඩය පැතිරෙන භූමියක් බිහි වීම ඉලක්ක කොට ගෙනය මහමෙව්නාව යන නම තබන ලද්දේ. අනතුරුව ටිකෙන් ටික දහම් සෝභාව පැතිරෙන්නට විය. 1999 අගෝස්තු මස 14 වෙනි දින ආරම්භ කරන ලද මහමෙව්නාව භාවනා අසපුව සුළු

කලක් තුළ දී ලංකාද්වීපයෙහි ගෞතම බුද්ධ සාසනය නියෝජනය කරන ප්‍රබල ස්ථානය බවට පත්විය. ඉතා සුළු පිරිසකගෙන් ආරම්භ වූ දහම් සේවාව ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ජනතාව ගේ සිත් සතන් පුරා පැතිර ගියේය. ජීවිතාවබෝධයට කැමැති යොවුන් තරුණයන් යළිත් ගෞතම බුදු සසුනක අභිමානය සිහි ගන්වමින් මහමෙව්නාව කරා ඇදී එන්නට පටන් ගත්හ. මා සරල සැහැල්ලු ජීවිතයක් පිණිස බොහෝ කාලයක් සාමණේර පැවිද්දක් ගත කළ හෙයින් තරුණයන් පැවිදි කිරීමේ හැකියාවක් මට නො තිබිණි. ඒ සඳහා මා හට මුළු හදවතින් උදව් කරන්නට මහරගම ධර්මායතනයේ අතිපූජනීය අම්පිටියේ රාහුල ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ඉදිරිපත් වූ සේක. එමෙන් ම ඒ සඳහා සනාථ විහාරී ස්වාමීන් වහන්සේ ද මා හට උදව් කළ සේක. එමෙන් ම ශ්‍රී කල්‍යාණවංශ නිකායේ මහනායකධුරන්දර අති පූජනීය දොඩම්පහල වන්දසිරි මාහිමිපාණන් වහන්සේ උදව් කළ සේක. මඩකඩ ආරණ්‍ය සේනාසනාධිපති අතිපූජනීය අම්පිටියේ මංගල ස්වාමීන් වහන්සේ උදව් කළ සේක. කොටපොල අමරකිත්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ද උදව් කළ සේක. එමෙන් ම මා පැවිදි සහෝදර මුංහේනේ මෙත්තාරාම ස්වාමීන් වහන්සේ අළුතින් පැවිදි වන ස්වාමීන් වහන්සේලා ගේ ආචාර්යවරයාණන් වශයෙන් ඉදිරිපත් වීම මා හට විශේෂ ශක්තියක් විය. මා කළ ඇරැයුම පිළිගත් උන්වහන්සේ එසේ ඉදිරිපත් නොවන්නට තවමත් මහමෙව්නාවෙන් එක හික්ෂුවක්වත් බිහි වී නැත. උන්වහන්සේ කළ ඒ උපකාරය මහමෙව්නාවේ පැවිදි වූ සියළු හික්ෂුන් වහන්සේලා නිතර සිහිපත් කළ යුතු ය.

විශේෂයෙන් ම සිදු වූ දෙයක් මට සිහිපත් කළ හැකිය. මා වතුගඩුව දන් දීම පිණිස ඉන්දියාවට යන ගමනේ දී එක්තරා පන්සලක නවාතැන් ගනිමි. ඒ මීගමුවේ කොච්චිකඩේ ශ්‍රී සද්ධර්මෝදයාරාමය යි. එහි දී හඳුනාගත් එම විහාරාධිපති හිනිදුම නන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ මෙන් ම එහි වැඩ සිටිනා ධම්මරතන ලොකු හාමුදුරුවන් වහන්සේ මාගේ ජීවිතයට මහත් ආලෝකයක් ගෙනදුන් සේක. නන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ දායක පිරිසි සමහම එම විහාරස්ථානය මහමෙව්නාවේ ශාඛාවක් බවට පත් කළ සේක. ධම්මරතන ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ මේ ස්වාමීන් වහන්සේලා ගේ පූජනීය උපාධ්‍යායන් වහන්සේ වූ සේක. මම ශක්ති පමණින් ඒ පැවිදි වූ ස්වාමීන් වහන්සේලා සාමණේර සීලයෙහි හික්මවාලන්නට මුළුහදවතින් උදව් කළෙමි. එමෙන් ම සුළු කලක් යන විට ශාඛා ප්‍රශාඛා විහිදී යන සුවිසල් නුගරුකක් පරිද්දෙන් මහමෙව්නාව ද ලක්දිව පුරා විහිදී ගියේ ය. එනම් දොම්පේ - පාඨගම, කොච්චිකඩේ, මාලබේ, කඩුවෙල, පොල්පිතිගම, බුලත්සිංහල, බලංගොඩ, සූරියවැව, කුණ්ඩසාලේ, නිට්ටඹුව, එරන්න, කුරුවිට, අනුරාධපුරය, තඹකන්ද, සේරුවිට, හුණුමුල්ල, දඹුල්ල, ආනමඩුව, කුරුණෑගල, හොරණ, මොණරාගල, බණ්ඩාරවෙල, රත්තොට, මාතර, වළස්මුල්ල යන ස්ථානවල මහමෙව්නා භාවනා අසපු පැතිර ඇත්තේය. එමෙන් ම කාන්තාවන් උදෙසා දඹදෙනියේ හා වරකාපොල මහමෙව්නාව අනගාරිකා භාවනා අසපු පිහිටා ඇත.

එමෙන් ම ධර්ම දේශනා යළි ශ්‍රවණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සැදැහැවතුන්ට ඇති වීමේ හේතුව නිසා සැදැහැවත් පිරිසක් කැසට් මාධ්‍යයෙන් ලබා දෙන්නට වැඩපිළිවෙල යෙදුන. ඒ ඒ දහම් දෙසුම් කුඩා දහම් පොත් වශයෙන් එළි දැක්විණ. එයට අමතරව මා විසින් ලියන ලද පොත් කිහිපයකි. එයින් පළමු පොත “ඒ අමා නිවන් සුව බොහෝ දුර නොවේ” යන්නයි. සතිපට්ඨාන සූත්‍රය විස්තර කරමින් ලියැවුණු එය ඉතාමත් ජනප්‍රිය පොතකි. බුද්ධකාලීන ජනතාව ඉතා ශ්‍රද්ධාවෙන් භාවිතා කළ සුත්ත නිපාතය මවිසින් බුදු සමීඝු තවම වැඩවෙසෙති යන නමින් සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී. එමෙන් ම පටිච්චසමුප්පාදය සූත්‍ර දේශනා ඇසුරෙන් තෝරා දීම පිණිස විශ්මිත අවබෝධය නමින් පොතක් ලියන ලදී. එමෙන් ම බුද්ධ චරිතය අරභයා ඇතැම් ලේඛකයන් විසින් එම උදාර නිකේලෙස් චරිතය පිළිබඳව අනවබෝධයෙන් ලියන ලද නවකතා කියවීම නිසා මා තුළ හටගත් සංවේගය නිසා ම “ඒ අමා ගීතය” නමින් නවකථාවක් ලිවෙමි. එකල වැඩ සිටි රහතුන් සිහිපත් වීම පිණිස ථේරථේරී ගාථා මා විසින් පරිවර්ථනය කරන ලද්දේ “ඒ අමා නිවන් දුටු රහතන් වහන්සේලා” යන නමිනි. පොඩ් දරුවන් උදෙසා “සිහිති ලොවට බුදු සමීඝු වඩිනවා” නමින් පොතක් ලිවෙමි. ඉතා සරලව තේරුම් ගත හැකි ධම්මපද පරිවර්තනයක් කළෙමි. මේ සියළු ග්‍රන්ථ මුද්‍රණයට පැමිණියේ ද අසිරිමත් අයුරිනි.

දිනක් මා කොළඹ විපස්සනා භාවනා මධ්‍යස්ථානයේ සිටිය දී සැදැහැවත් කාන්තාවක් පැමිණ මා හට දානයකට ආරාධනා කළා ය. ඔවුන් නිතර ගුවන්

විදුලියෙන් බණ අසන බවත්, මාගේ ධර්ම දේශනාවක් අසා ඔවුන් පැහැදුනු බවත්, එනිසා දානයක් දෙන්නට සිතුවත්ය. එම ඇරුයුම පිළිගත් මා එම නිවසට වැඩම කළෙමි. ඒ වෙන කිසි තැනක් නොව ලක්දිව සුප්‍රසිද්ධ පොත් ප්‍රකාශකයෙක් වන දයාවංශ ජයකොඩි මහතා ගේ නිවසය. එහි දී මට එතුමා හඳුනා ගන්නට ලැබුණි. මා සනිපට්ඨානය පිළිබඳ පොතක් ලියමින් සිටිනා බවත්, එය පල කර ගන්නා ක්‍රම කිසිවක් නො දන්නා බවත් මා කියා සිටියෙන් එතුමා ඉතා ශ්‍රද්ධාවෙන් ඉදිරිපත් විය. “ස්වාමීන් වහන්ස, භාවනා පොත් නම් විකිණෙන්නේ නැහැ. නමුත් ඔබ වහන්සේ ගේ අදහස ඉටුකර දෙන්න මම කැමැතියි. එමනිසා ඒ පොත මම ප්‍රකාශ කරන්නමි.” දයාවංශ ජයකොඩි මහතා මා හට මුණ ගැසුනේ ඒ අයුරිනි. එයට අමතරව උතුම් බුද්ධ දේශනා සරල සිංහලට පරිවර්තනය කරන්නට ද මම කල්පනා කළෙමි. ඒ අනුව මජ්ඣිම නිකාය පළමු කොටස, බුද්දක නිකාය පළමු කොටස, බුද්දක නිකායට අයත් විමානවත්ථුපේතවත්ථු, සංයුත්ත නිකාය පළමු කොටස, සංයුත්ත නිකාය දෙවන කොටස, සංයුත්ත නිකාය තෙවෙනි කොටස, සංයුත්ත නිකාය හතරවෙනි කොටස, දීඝනිකාය පළමු වෙනි කොටස යන ග්‍රන්ථරත්නයන් මේ වන විට සරල සිංහලට පරිවර්තනය කර ඇත්තෙමි.

දෙදහස් හතර වසරේ සේරුවිල රජමහ විහාරස්ථානයේ පැවැත්වුණ නිකිණි පුණ්‍යමහෝත්සවයේ දී සර්ව රාත්‍රික පරිත්‍රාන ධර්ම දේශනාවක් පැවැත්වීම පිණිස මාහට ආරාධනාවක් ලැබුණි. පන්සලේ සිටින කාලයේ දී නොයෙක් වර මා

පිරිත් දේශනාවලට සහභාගී වී ඇති නිසා එය වඩාත් තේරෙන භාෂාවෙන් සිදු විය යුතු යැයි සිතමින් සිටියෙමි. එම අවස්ථාව මාහට අහම්බෙන් මෙන් ලැබුණි. කිසිදු බලාපොරොත්තුවක් නැතුව මේ ලද ඇරැයුම පිළිගත් මා පිරුවානා පොත් වහන්සේ සරල සිංහලට නගමින් සිංහල පාළි මිශ්‍ර වූ පිරිත් සජ්ඣායනාවක් නිර්මාණය කළෙමි. මෙය අතිවිශාල ජනතා ප්‍රතිචාරයකට හේතුවක් විය.

මහමෙව්නාවේ ආරම්භයේ සිටම මා සමඟ මහත් සහෝදරත්වයකින් යුතුව කටයුතු කළ විශේෂ පින්වතෙක් සිටියි. මහමෙව්නාවේ ඉතිහාසයෙන් ඔහු කිසි දිනෙක බැහැර නො යයි. එනම් ගම්පහ සිට පැමිණි රණසිංහ අය්යාය. මුදල් පරිහරණයත්, ආරාම පරිපාලනයත්, දායක පිරිස සමඟ සබඳතා පැවැත්වීමත් ඉතා ධර්මානුකූල ලෙස සිදු කරන රණසිංහ අය්යා නො සිටින්නට මා මහත් කරදරයක වැටීමට ඉඩ තිබුණි. සාසනයේ දියුණුව මුළු හඳවකින් අපේක්ෂා කරන රණසිංහ අය්යාට ද චතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධය පිණිස එම පින් නිසැකව ම හේතු වනු ඇත. එමෙන් ම ලක්දිව ඉතා ධනවත් ව්‍යාපාරික පින්වතුන් ද මගේ දහම් සේවාව වෙනුවෙන් පිරිසිදු චේතනාවෙන් ම උදපදව කිරීම ඔවුන් විසින් සිදු කර ගන්නා ලද මහත්ම පින්කි. ඒ සියළු පරිත්‍යා කරන ලද්දේ ගෞතම බුදු සසුනේ දියුණුව උදෙසා ම ය. එමෙන් ම අප්‍රමාණ සැදැහැවතුන් පිරිසක් නන් අයුරින් උපකාර කරති. ඒ සියල්ලම ගෞතම බුදු සසුනේ දියුණුව උදෙසා ම ය.

16.

පිරිසිදු ලෙස උපසම්පදාව ආරක්ෂා කරන සාසනමාමක භික්ෂු පිරිසක් බිහි කිරීම මාගේ එක් පරමාර්ථයක් විය. ඒ වෙනුවෙන් මා ශ්‍රී කල්‍යාණවංශ මහානිකායෙන් ඉල්ලන ලද අවසරය සලකා බැව් කාරක සංඝ සභාව ඒ සඳහා කාරුණික අවසරය ලබාදුන්නාය. අතිපූජනීය මහනායක ස්වාමීන් වහන්සේ මුළු හදවතින් ම මාහට සෙත් පැතු සේක. සැදැහැවත් ජනතාව ගේ ආධාර උපකාර මත එක්සත් රාජධානියේ අමරාවතී ආරණ්‍යසේනාසනාධිපති ඉංග්‍රීසි ජාතික අජාන් සුමේධෝ මහතෙරුන් වහන්සේ ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දෙස් විදෙස් සුප්‍රේශල ශික්ෂාකාමී භික්ෂූන් වහන්සේලා ගේ සහභාගිත්වයෙන් 2004 ජූනි මස 09 වෙනි දින සවස 2.00 ට කොළඹ කලපඵවවේ ගෝතම තපෝ වනයේ සීමාමාලකයේදී අප ගේ උපසම්පදාව සිදු විය. මේ තුළින් උපසම්පදා භික්ෂූන් වහන්සේලා ගේ බිහි වීමත් සමඟ ගෞතම බුදු සසුන මහමෙව්නා තුළ මුල් බැසගති. මේ වන විට උපසම්පදා භික්ෂූන් වහන්සේලා 80 නමක් පමණ වැඩ සිටින අතර, සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේලා 120 නමක් පමණ වැඩ සිටිති. ලක්ෂ සංඛ්‍යාත සැදැහැවත් ජනකායක් මහමෙව්නාව වටා එක්රොක් වී සිටිති.

මෙම බුද්ධ සාසනය තෙක් ජීවිතාවබෝධයට කල්මරමින් සිටි අසරණ ජනතාව ගෞතම බුදු සසුන තුළ පිළිසරණ ලැබීම පිණිස ඒ බුදු සසුන වටා එක්වන්නට පටන් ගැනීම ඇතැම් ස්වාමීන් වහන්සේලා දුටුවේ භයානක දෙයක් වශයෙනි. මා සම්බන්ධයෙන් නොයෙක් කටකතා පැතිර ගියේය. මා උපතින් අන්‍යාගමික වූ හේතුව උපුටා දක්වමින් නොයෙක් නින්දා අපහාස පැතිර ගියේය. ඇතැම් ස්වාමීන් වහන්සේලා රූපවාහිනී මාධ්‍ය තුළින් පවා මාහට නින්දා අපහාස කළ සේක. තරුණයන් පැවිදි කිරීම ගැනත්, වතුරාර්ය සත්‍යය පැවසීම ගැනත්, සිංහල භාෂාවට ධර්මය නැගීම ගැනත් නොයෙකුත් නින්දා අපහාස කළ සේක. ඒ සියල්ල ඉවසා දරාගෙන මා දහම් සේවාව කරගෙන යද්දී උපසම්පදා භික්ෂු පිරිසක් බිහි කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පැනනැගුණි.

ගෞතම බුදු සසුනේ බැබළීම සිදු වෙන අයුරු දුටු මාරයා එය විනාශ කිරීම පිණිස සැලසුම් කළේය. මාරයාගෙන් බේරීමට ඇති එකම පිළිවෙල සතර සතිපට්ඨානය වැඩීම ම ය. එහෙත් මහමෙව්නාවෙහි ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේලා කිහිප දෙනෙක් සතර සතිපට්ඨානයෙහිලා ඇති වූ ප්‍රමාදයෙන් මාරයා අයුතු ප්‍රයෝජන ගත්තේය. මාරයා විසින් ඔවුන් ගේ සිත් වසභ කරගත් හෙයින් මා විසින් ලෝකසත්වයා උදෙසා කරන ලද සදහම් සේවාව දැකීමට ඔවුන්ට නො හැකි විය. මාරයා විසින් ඔවුන් ගේ නුවණැස වනසන ලදී. ලාභසත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසාවලින් මුලා වූ සිත් ඇති භික්ෂූන් ගොදුරු කර ගැනීම මාරයාට සුළු දෙයකි.

මාර වසභයට පත් ඇතැම් භික්ෂූන් මහමෙව්නාවෙන් ඉවත් වී ගොස් මා හට කළ හැකිතාක් නින්දා අපභාස කරන්නට පටන්ගත්හ. එක්තරා භික්ෂුවක් කැලෑ පත්තර ද ලියමින් මගේ ප්‍රතිරූපය විනාශ කරන්නට මහත් වෑයමක් ගත්තේය. පිරිස තුළ අසමගිය පිණිසත්, අර්බුද පිණිසත් මාරවසභයට පත් ඒ භික්ෂුව විසින් සිහිවිකල්ලෙන් මෙන් කටයුතු කරන ලදී. මෙයින් ධවලුනු ඇතැම් භික්ෂූන් කිහිප දෙනෙක් ඒ කැලෑ පත්තරත් රැගෙන මාගේ චරිතය සොයන්නට අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් පිහිට පතන්නට වූහ. එතැනට රිංගා ගත් මාරයා විසින් නොයෙකුත් ආකාරයෙන් අඤ්ඤා කාන්තාවන් ද මූලා කොට මා ඉතා පිරිසිදුව ආරක්ෂා කරමින් සිටින උපසම්පදා සීලයට ද නින්දා කොට මහමෙව්නාව විනාශ කරන්නට කුමන්ත්‍රණ යොදවන ලදී. ඒ අඤ්ඤා කාන්තාවන් කටයුතු කොට තිබෙන්නේ චිත්තිමාණවිකාවන් පරිද්දෙනි. එම කුමන්ත්‍රණවලට හසු වූ භික්ෂූන් වහන්සේලා හට මා කවුදැ යි හඳුනා ගත නොහැකි විය. අශ්‍රැතවත් පෘතග්ජනයන් ගේ සිත් සතත් මාරයා විසින් ධූර්ගත ලබන්නේ කෙමනකට මත්ස්‍යයින් ඇදගන්නා පරිද්දෙනි. ඔවුනට කෙමනින් එළියට පැමිණීම ලෙහෙසි නැත.

ගෞතම බුදු සසුනේ පුනර්ජීවනය උදෙසා මා විසින් කරන ලද සේවාව විනාශ කිරීමට හෝ ඒ සඳහා මේ යුගයේ මූලිකත්වය ගත් මාව විනාශ කිරීමට ද කටයුතු කොට සාර්ථක කර ගැනීම ඔවුනට ලෙහෙසි නැත. ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නාව ධර්මය විසින් ම රකිනු ලැබේ. මහමෙව්නාවෙහි පැවිදි වූ බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා මේ ගෞතම බුදු සසුනේ ම චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය

අවබෝධ කරගැනීම පිණිස සිහි නුවණ දියුණු කර ගැනීමට වෙහෙස ගන්නා අයුරු දකින විට මට මහත් සතුටක් ඇති වේ. එමෙන් ම මව්පින් ආරම්භ කරන ලද සදහම් සේවාව ලාභසක්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා අපේක්ෂාවෙන් තොරව හුදෙක් ලෝකානුකම්පාවෙන් ම පවත්වාගෙන යන හික්ෂුන් පිරිසක් බිහි වී සිටීම ද මහත් සැනසිල්ලකි. විශේෂයෙන් ම කෘත ගුණ දන්තා සත්පුරුෂයන් ගේ වටිනාකම දන්තා ඒ හික්ෂුන් වහන්සේලා මේ ගෞතම බුදු සසුනේ ම චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කරගනු ඇත. එමෙන් ම කෘත ගුණ දන්තා දහමෙහි අගය දන්තා දුර්ලභ බුදු සසුනක වාසනා මහිමය හඳුනාගත් සැදැහැවත් ගිහි ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකාවන් ලක්ෂ ගණනින් බිහි වී සිටීම ගැන මම අප්‍රමාණව සතුටු වෙමි. ඔවුහු දිවා රෑ දෙකේ කෘත ගුණ සළකමින් දහම් මගෙහි හැසිරෙනු දකින විට මහත් සැනසිල්ලක් ඇති වේ. ඔවුන් හට ද මේ ගෞතම බුදු සසුනෙහි ම චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමෙහි වාසනාව හිමිව පවතී.

නිරුද්ධ වැලිකතරක හදිසියේ මතු වූ දිය දහරක් වත්, ඝනඋර විනිවිද ගිය වල්ගා තරුවක් වත් මාගේ සදහම් සේවාව නැති කිරීම ලෙහෙසි වැඩක් නො වන බව පැහැදිලිව පෙනෙන කරුණකි. බුදු රජාණන් වහන්සේ වරෙක මහා කස්සප තෙරුන් වහන්සේ හට පෙන්වා වදාළේ මේ සසුන පිරිහෙන්නේ පඨවී, අපෝ, තේජෝ, වායෝ යන ධාතු නිසා නො වන බවත්, සෙනහ වැඩිවීමෙන් ගිලෙන නෞකාවක් මෙන් නොවන බවත් ය. මේ සසුන වැනසෙන්නේ ඒ හිස් පුද්ගලයන් මේ සසුන තුළට පැමිණීම නිසා ම බව ය. එමෙන් ම ගෞතම බුදු සසුන බබලන්නේ ද මේ සසුනට ඇතුළු වන ගුරු ගෞරවය ඇති

කෙලෙහි ගුණ දන්නා නිහතමානී නිරතකාර මෙන් සිත් ඇති ශ්‍රාවකයන් නිසා ය. ඒ බුදු වදන් පසක් කරමින් සියල්ල අත්දකින මා, යළිත් ගමන් කරමින් සිටි මාවත කරාම පැමිණියෙමි. 2006 ජනවාරි හතරවෙනි දින මා මහමෙව්නාව ඇතුළු සියළු අසපුවල, සියළු වගකීම්වලින් ඉල්ලා අස්වීමි. යළිත් මා කිසිවක් නැති කෙනෙක් බවට පත්වීමි. මා තැනු පන්සලක් තවමත් මහපොළොව මත නැත. මම දැන් නිදහස් හික්ෂුවක් වෙමි. සත්‍යසොයා යන්නට පැමිණි ගමනේ දී ලද විරාමයක් තුළ මා කළ දෙයින් විශ්‍රාම ගත් මා යළිත් සත්‍යාසොයා යන මාවතට පැමිණියෙමි. ඒමේ ගෞතම බුද්ධ රාජ්‍යයේම මා සොයන සත්‍යය මට හමුවනු ඇත.

පස්සාමි නං මනසා වක්ඛනාව
රත්තිං දිවං බ්‍රාහ්මණ අප්පමත්තෝ
නමස්සමානෝ විවසේමි රත්තිං
තේතේව මඤ්ඤමි අවිජ්ජවාසං

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒ බුදු රජාණන් වහන්සේව මම අප්‍රමාදීව දිවා රැ දෙක්හිම මනසින් මෙන් ම ඇසින් ද දකිමි. මා රාත්‍රිය ගෙවන්නේ උන්වහන්සේට වන්දනා කරමින් ය. මම බුදු රජාණන් වහන්සේගෙන් වෙන් නොවී වාසය කරමිහි හඟිමි.

(පාරායන වර්ගය - සුත්තනිපාතය)

කිරිඬක්ගොඩ ඤාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ ස්වයං ලිඛිත චරිතාපදානය නිමා විය.

සත්‍යය සොයා යෑම

කිරිඳිගොඩ ආරාමයේදී
ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ
ස්වයං ලිඛිත චරිතාපදානය

මැරෙන ඉපදෙන ලොවෙක
වැතිර ගෙන දුක් ගඟෙක
යනෙහි මග තොට නො දැක
ආ ගමන බොහෝ දුරයි ...

බුදුවරුන් ගේ ලොවෙහි
අසිරිමත් දම් සරෙහි
චළිය විහිදෙන රැයෙහි
අඳුර විහිවිද දිව්‍ය
තරුව වූවෙහි ද ඔබ ...

හැරදමා සියළු දෙය
ලොව පුරා ඇවිද ගොස්
වෙහෙස වී සොයන දෙය
හමු වුණා නේද දැන්

එය වනාහී ...
අන් කවර දෙයක් නොව ..

චතුරාර්ය සත්‍යය ම ය
චතුරාර්ය සත්‍යය ම ය ...